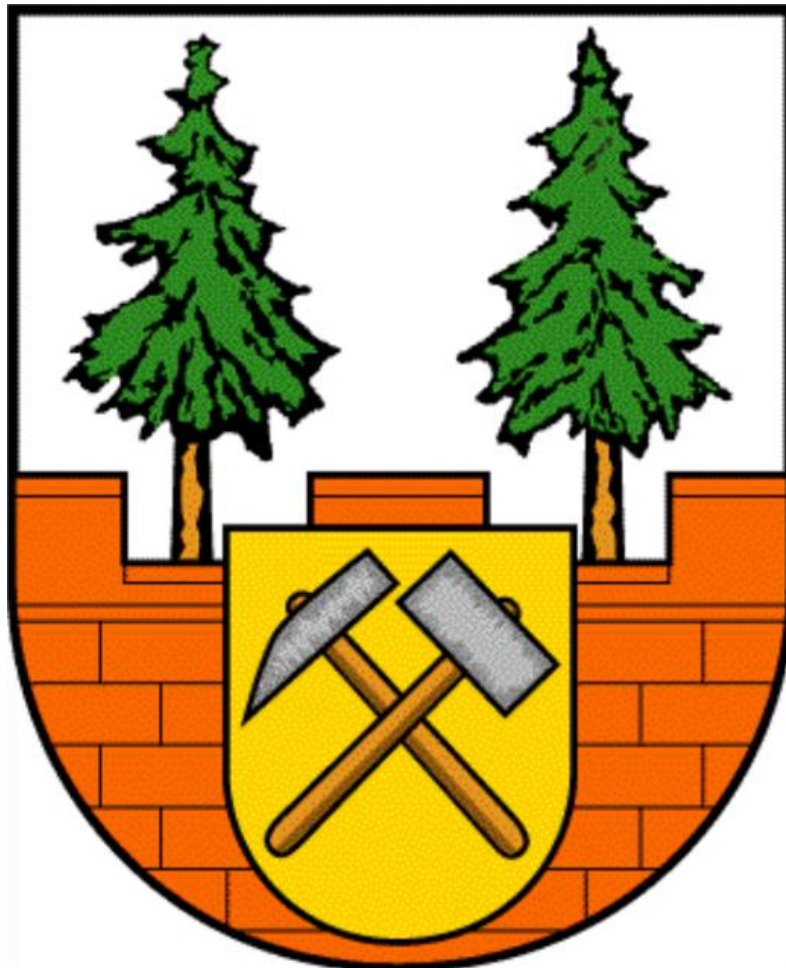

PROGRAM ROZVOJE MĚSTA VRCHLABÍ

– aktualizace pro období let 2026–2030

2025

Zpracovatel:

D A B O N A, s.r.o.

Sokolovská 682, Rychnov nad Kněžnou

Obsah

ÚVOD.....	4
METODICKÝ POSTUP	5
A. ANALYTICKÁ ČÁST	7
A.1 CHARAKTERISTIKA MĚSTA.....	8
1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O MĚSTĚ.....	8
2. ÚZEMÍ	9
2.1 Poloha.....	9
2.2 Přírodní podmínky	10
3. HISTORIE	11
3.1 Památky.....	13
3.2 Zájmové a společenské organizace	18
3.3 Významní rodáci a osobnosti města (např.).....	19
4. OBYVATELSTVO	20
4.1 Demografická situace ve městě.....	20
4.2 Sociální situace ve městě.....	21
4.3 Spolková, osvětová a informační činnost	22
5. HOSPODÁŘSTVÍ	27
5.1 Ekonomická situace	27
5.2 Trh práce.....	29
5.3 Cestovních ruch	31
6. INFRASTRUKTURA.....	32
6.1 Technická infrastruktura	32
6.2 Dopravní infrastruktura.....	36
7. OBČANSKÁ VYBAVENOST	43
7.1 Bydlení.....	43
7.2 Školství a vzdělávání	45
7.3 Zdravotnictví.....	58
7.4 Sociální oblast.....	59
7.5 Kultura	61
7.6 Sport a volnočasové aktivity.....	63
8. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.....	66
8.1 Stav životního prostředí	66
8.2 Ochrana životního prostředí.....	68
9. SPRÁVA MĚSTA.....	71

9.1 Městský úřad a kompetence města	71
9.2 Hospodaření města a zkušenost s obdržnými dotacemi	72
9.3 Strategické plánování ve městě.....	75
9.4 Bezpečnost	78
9.5 Vnější vztahy a vazby města	78
A.2 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST.....	86
10. SWOT ANALÝZA	86
B. NÁVRHOVÁ ČÁST	88
B.1 VIZE MĚSTA	89
B.2 STANOVENÍ PRIORITYNÍCH OBLASTÍ, STRATEGICKÝCH CÍLŮ, OPATŘENÍ A AKTIVIT.....	90
1. PŘEHLED PRIORITYNÍCH OBLASTÍ.....	90
2. PŘEHLED STRATEGICKÝCH CÍLŮ.....	91
3. OPATŘENÍ A AKTIVITY VEDOUcí K NAPLŇOVÁNÍ STRATEGICKÝCH CÍLŮ	93
B.3 PODPORA REALIZACE PROGRAMU	100
4. ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ REALIZACE	100
5. VYHODNOCOVÁNÍ A AKTUALIZACE.....	100
Seznam tabulek, obrázků, map a grafů	101
Použité zdroje.....	103

ÚVOD

Program rozvoje obce (PRO) je základním plánovacím dokumentem obce zakotveným v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. Jde o hlavní nástroj řízení rozvoje obce. Strategický plán obce formuluje představy o budoucnosti obce a navrhuje způsoby, jak těchto představ dosáhnout. Program rozvoje obce je zpracován na období 5 let. Dlouhodobý pohled na rozvoj obce je definován ve strategické vizi pro období 10–20 let.

Tento strategický dokument zhodnocuje situaci v obci, zachycuje její hlavní problémy a popisuje možná řešení. Umožňuje tak komplexní přístup k řešení problémů a podporuje efektivní využívání finančních a personálních kapacit obce i celkového potenciálu obce. Je také podkladem pro rozhodování orgánu obce v záležitostech rozvoje.

Program rozvoje obce je dokumentem, v němž jsou zakotveny rozvojové priority dané obce. Zejména v malých obcích se stává, že představitelé obce určité priority vnímají, ale pouze v myšlenkové rovině, nejsou zaznamenány písemně. Teprve až písemná podoba struktury cílů a priorit napomůže k jejich snadnějšímu naplnění – je stanoveno, které priority jsou důležitější, dále časový plán jejich naplnění, subjekt odpovědný za realizaci a možné využitelné zdroje financí. Zvyšuje se tak připravenost obce k podání žádostí o dotační podporu a šance získat finanční prostředky.

Program rozvoje města Vrchlabí je tvořen dvěma částmi – částí analytickou a částí návrhovou. Analytická část zahrnuje komplexní zhodnocení situace ve městě a charakteristiku stavu jednotlivých oblastí života města. Podkladem pro její zpracování byly koncepční materiály města, projekty zpracované v předchozích letech a vůle zastupitelů města. Zdrojem dat byly elektronické zdroje (internetové stránky města, Českého statistického úřadu aj.), ale také tištěné zdroje (Územní plán Vrchlabí, Puls časopis města Vrchlabí). Na základě charakteristiky města byla vytvořena SWOT analýza, která zachycuje silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby týkající se rozvoje města. Na základě analytické části byla koncipována část návrhová, která rekapituluje zvolené cíle a nabízí možné cesty k jejich dosažení.

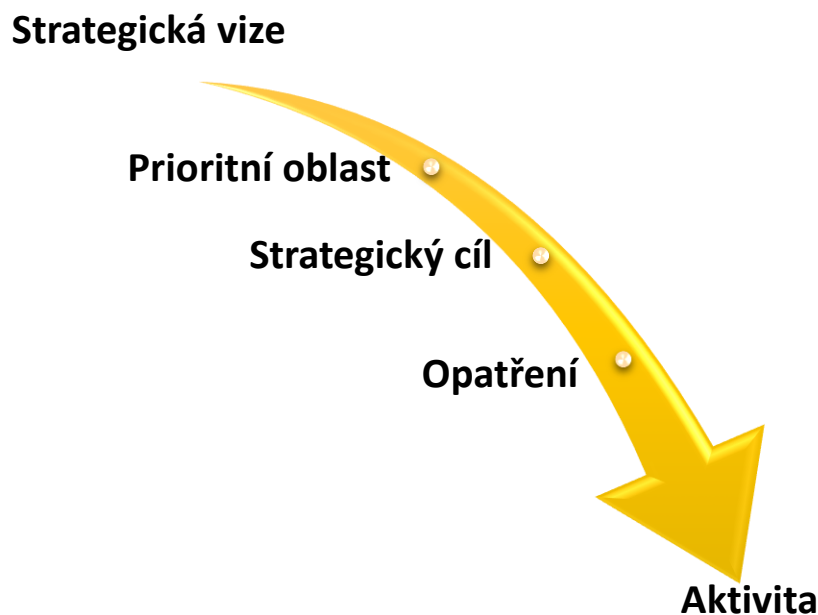
Program rozvoje města Vrchlabí – aktualizace pro období let 2026–2030 byl vyhotoven odbornou společností DABONA, s. r. o. ve spolupráci se zaměstnanci města.

METODICKÝ POSTUP

První část strategického dokumentu představuje situační analýzu, jež mapuje vývoj a aktuální stav všech významných oblastí života a zároveň vytváří podklad pro realizaci strategické vize. Analytická část je podkladem pro sestavení SWOT analýzy, která shrnuje všechny silné a slabé stránky města, příležitosti rozvoje a hrozby, které tento rozvoj omezují.

Základem druhé, návrhové části tohoto strategického plánu je strategická vize, která vymezuje podobu města v dlouhodobém časovém horizontu. Strategická vize je rovněž pilířem celého strategického dokumentu. Strategická vize musí respektovat nejenom požadavky a přání na základě konsenzu klíčových skupin participujících na veřejném životě, ale také možnosti, zvyklosti, limity, potenciál i tradice města.

Návrhová část je rozdělena do několika úrovní, které se navzájem obsahově liší mírou konkrétnosti. Pro účel strategického dokumentu města Vrchlabí bylo stanoveno pět úrovní, které představují strukturu návrhové části.

Strategická vize popisuje stav, jehož by mělo být v budoucnu dosaženo, a tedy představuje zastřešující rámec celé návrhové části. Strategické cíle formulují hlavní tematické sektory v rámci, kterých je daná problematika řešena, a představují způsoby či cesty, jak stanovené vize dosáhnout. Strategické cíle jsou dále rozpracovány do jednotlivých opatření, jež jsou naplňována konkrétními aktivitami.

SCHVALOVACÍ DOLOŽKA

Program rozvoje města Vrchlabí – aktualizace pro období let 2025–2030 schválilo zastupitelstvo města Vrchlabí v souladu s § 84, odst. 2, písm. a), zákona č. 128/2008 Sb., v platném znění.

Datum schválení:

3. 12. 2025

Číslo usnesení:

203/14/ZM/2025/Veřejný

Text usnesení:

I. Zastupitelstvo města schvaluje

Program rozvoje města Vrchlabí na období let 2026 - 2030.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

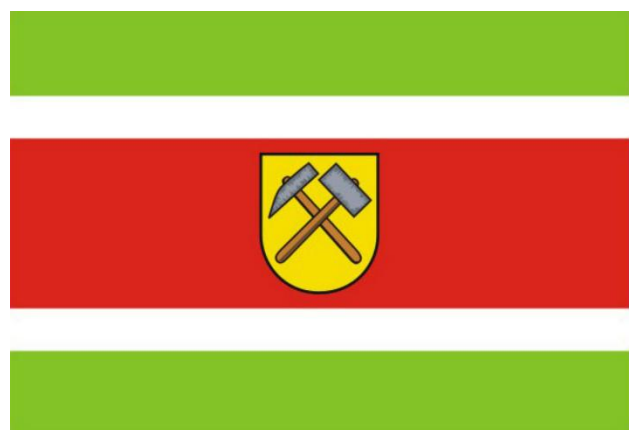
A.1 CHARAKTERISTIKA MĚSTA

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O MĚSTĚ

Adresa:	Městský úřad Vrchlabí Zámek 1 543 01 Vrchlabí 1
IČ:	00278475
DIČ:	CZ00278475
Telefon:	+420 499 405 311
E-mail:	posta@muvrchlabi.cz
WWW:	www.muvrchlabi.cz
Starosta:	Ing. Jan Sobotka

Území města Vrchlabí se skládá ze tří katastrálních území, a sice z katastrálního území Vrchlabí, katastrálního území Podhůří-Harta a katastrálního území Hořejší Vrchlabí. Podhůří-Harta a Hořejší Vrchlabí jsou zároveň místními částmi města Vrchlabí.

OBRÁZEK 1 ZNAK A PRAPOR MĚSTA

Zdroj: <https://cs.wikipedia.org/>

2. ÚZEMÍ

2.1 Poloha

Město Vrchlabí leží ve východních Čechách (NUTS 2 Severovýchod), v Královéhradeckém kraji, v okrese Trutnov, uprostřed horského masivu Krkonoš mezi městy Pec pod Sněžkou, Špindlerův Mlýn, Jilemnice, Harrachov, Jánské Lázně a Hostinné. Díky své poloze je nazýváno branou do Krkonoš a je rovněž křižovatkou důležitých silničních tahů.

Město je obcí s rozšířenou působností pro území ORP Vrchlabí. ORP Vrchlabí je plošně šestým největším obvodem v rámci Královéhradeckého kraje. Svojí rozlohou 29 344 ha zaujímá 6,2 % rozlohy kraje.

MAPA 1 POLOHA ORP VRCHLABÍ V RÁMCI KRÁLOVÉHRADECKÉHO KRAJE

Zdroj: <https://mapy.kr-kralovehradecky.cz/>

Město je tvořeno třemi katastrálními územími, a to k.ú. Vrchlabí, k.ú. Podhůří-Harta a k.ú. Hořejší Vrchlabí.

Vrchlabí sousedí s obcemi Dolní a Horní Branná, Kunčice nad Labem, Dolní Lánov, Lánov, Dolní Dvůr, Strážné, Špindlerův Mlýn a Benecko. Okresní město Trutnov je vzdálené asi 32 km. Krajské město Hradec Králové leží ve vzdálenosti necelých 64 km.

Město Vrchlabí o rozloze 2766 ha leží v nadmořské výšce 477 m. n. m má přibližně 12 000 obyvatel.

MAPA 2 POLOHA MĚSTA VRCHLABÍ

Zdroj: www.mapy.cz

2.2 Přírodní podmínky

Město Vrchlabí leží severně na samém okraji území ORP Vrchlabí. Region Vrchlabska se rozkládá v nejsevernější části Královéhradeckého kraje charakteristické typickým horským reliéfem. Velká část regionu leží v oblasti východních Krkonoš a zasahuje také do Krkonošského národního parku. Vrchlabsko je velmi atraktivním regionem vzhledem k vysokým přírodním hodnotám v podobě Krkonošského masívu a jeho potenciálu k rekreaci a cestovnímu ruchu. Životní prostředí je dobré, jen s mírnými regionálními negativními vlivy.

Vrchlabsko je nejvíce zalesněným ORP v rámci kraje. Lesy pokrývají více než polovinu rozlohy ORP. Výměra zemědělské půdy je zde naopak nejmenší v rámci kraje a zabírá jen 37 % území. Podrobněji je tato problematika popsána v kapitole **8. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ**.

Podle Zásad územního rozvoje Královéhradeckého kraje území města náleží do oblasti krajinného rázu č. 3 – Podkrkonoší a je zařazeno do lesozemědělského typu krajiny. V Královéhradeckém kraji převažují dva typy krajiny, a to právě lesozemědělský, pak také zemědělský.

Městem protéká řeka Labe, povodí okresu Trutnov pak tvoří tři hlavní toky Labe, Úpa a říčka Čistá.

3. HISTORIE

Historie města je nedílně spjata s osidlováním Krkonoš. Samotný český (původně Werchlab či Wrchlab) i německý (Hohenelbe) název města souvisí s jeho polohou na horním toku Labe. Rovněž nejstarší latinský název Albipolis (v překladu Labské místo) je odvozen od Labe a jeho latinského pojmenování Albis (Bílé).

Přesné datum založení sídla není známo, stejně jako jeho zakladatel či první osadníci. První písemná zmínka se objevuje v roce roku 1359, kdy byl tento letopočet napsán v souvislosti s úmrtím zdejšího kněze Petra. Z tohoto vyplývá, že zde muselo sídlo existovat již před tímto zápisem. Později, roku 1365 je pak v těchto místech zmiňována německá ves Goswindorf, pojmenovaná podle svého zakladatele a lokátora Goswina, později zvaná Giesdorf. Vznik sídla se tedy odhaduje někdy na přelomu 13. a 14. století, kdy byla ves Vrchlabí součástí trutnovského manství, založeného roku 1277.

Zpráv o existenci Vrchlabí ve středověku máme velice málo a většinou se týkají církevních záležitostí, tedy změny kněží, zřizování kaplanství a podobně. Na počátku 15. století přibývají záznamy o převodech majetku. V této době se začíná objevovat nejen české pojmenování sídla *Vrchlabí*, ale i německé *Giessdorf*. Dle některých zdrojů v roce 1424 či 1421 Žižkovo vojsko Vrchlabí vypálilo. Potvrzené je vypálení sousední Klášterské Lhoty, kde bylo vrchlabské proboštství benediktinů s klášteřem nazývaným „*cela Panny Marie*“ (stálo v místech dnešní obalovny směrem na Hostinné).

V dalších desetiletích pak panství několikrát změnilo majitele, a to bez významnějšího rozvoje, aby se roku 1533 dostalo do rukou velmi významné osobnosti celé historie města, korutanského důlního odborníka Kryštofa z Gendorfu, který dosáhl pro Vrchlabí městských práv a významně zde rozšířil hornictví. Gendorf, nejenže nadále rozšiřoval své panství, ale získával a rozšiřoval také jeho privilegia. Ještě před koupí Vrchlabí získal od krále horní privilegium na Krkonoše a jejich podhůří, čímž si zajistil volnou ruku v horním a hutnickém podnikání na všech panstvích. Dostal rovněž možnost zakládat horní a hutnická města a osady. Gendorf z Vrchlabí vytvořil bezesporu jedno z nejvýznamnějších center hutnictví, nejproduktivnější v českých zemích. Za prací sem tehdy přišlo velké množství nových obyvatel. Specialitou Gendorfových železáren byly kosy, které se vyráběly i na export a dodávaly se do Vratislavi i Frankfurtu nad Mohanem. Roku 1552 je uvedeno, že hutě ročně vyprodukovaly 13 500 kos. Gendorf dal také městu nové německé jméno – dodnes používané Hohenelbe.

Po smrti Gendorfa vlastnila panství jedna z jeho dcer Eustachie, která následně rozdělila panství mezi své tři dcery. V té době se dalším důležitým průmyslovým odvětvím ve městě stalo tkaní lnu. Roku 1602 se panství ujímá vnuk Eustachie, Vilém Miřkovský z Tropčic ml., který celé vrchlabské panství opět spojil. Nadále se zde daří hutnictví, přičemž sortiment byl značně rozšířen, a to především o hlavně a zámky pušek.

Nátlakem, který vyvíjel na Viléma Miřkovského, získal roku 1624 panství Albrecht z Valdštejna, a naplnil tak letité pokusy o jeho získání během tzv. vrchlabských válek, které vedl jeho děd Jiří z Valdštejna s Gendorfem. Pán z Valdštejna udělal z vrchlabských železáren velkovýrobnu zbraní a začal v okolí Vrchlabí znovu těžit stříbro.

Po smrti Valdštejna přechází panství do vlastnictví rodu Morzinů, s nímž je spjata tvrdá rekatolizace zdejšího, původně luteránského obyvatelstva. Na vzestupu bylo v té době plátenictví a barchetnictví – výroba tkanin ze lnu a bavlny, svou nejlepší dobu zažívalo puškařství, hornictví bylo naopak na ústupu. Nově byly v panství založeny papírny. Morzinové se rovněž zasloužili o založení chudobince a nemocnice ve městě.

18. století nebylo pro vrchlabské panství příliš šťastné. Bylo poznamenáno krachem rodu Morzinů a prusko-rakouskými válkami o Slezsko, během kterých utrpělo značné škody, v 70. letech navíc postihl panství velký hladomor, což vedlo k povstání proti vrchnosti. I nadále se zde však dařilo textilním odvětvím průmyslu.

Textilní výroba dominovala od poslední čtvrtiny 18. století až do třicátých let 20. století a určovala průmyslový a řemeslný rozvoj města. Od počátku 19. století pracovala v Podhůří vrchnostenská tiskárna látek, v roce 1803 tady Wenzel Zirm založil první z mnoha bělidel a úpraven látek – pozdější podnik Leutzendorf a Waengler. Do třicátých let minulého století pracovalo na zušlechtní výrobků místních tkalců celkem sedm podobných podniků.

Jako celkem pátá v Rakousku-Uhersku vznikla v Hořejším Vrchlabí strojní přádelna lnu. Před sto lety pracovalo v místních přádelnách 1660 dělníků, což jim zaručovalo punc největších průmyslových podniků ve městě. Zakládání menších i větších podniků souvisí s rozvojem bavlnářství. Jako první vznikla tkalcovna Eugena a Viktora Cyperse v Podhůří pod Liščím kopcem. Před sto padesáti lety si ve městě v sedmi tkalcovnách vydělávalo na živobytí přes jedenáct stovek dělníků. Jejich výrobky se daly koupit nejen na území habsburského mocnářství, ale i jinde v Evropě. Kompletnost vrchlabských produktů zajišťovaly tiskárny a barvírny látek. Továrna Hartmann a Kleining se specializovala na výrobu obvazových materiálů.

Ostatní strojírenská výroba se ve Vrchlabí prosazovala jen pozvolna. Na konci 19. století se zde začaly produkovat stavební materiály: vápno, cihly, kameninové a cementové prefabrikáty, umělý kámen. Velkolepou první průmyslovou výstavou severovýchodních Čech v roce 1896, kterou připravil vrchlabský magistrát s místními průmyslníky, vyvrcholilo období průmyslového rozvoje města.

Vrchlabí nebylo jenom městem hornickým či textilním, ale od poloviny 17. století se stalo i centrem varhanářské manufaktury, která byla jednou ze tří nejvýznamnějších na našem území.

Ve 20. století se vůbec nedařilo lnářství. Přádelny se uzavíraly nebo byla jejich výroba přeorientována (spřádání juty, výroba papírové příže). Dále zde byl zastoupen automobilový průmysl (Petera a synové) a v původní textilce se vyráběly elektrické kabely a vodiče (Arnold Löwit). Po připojení Sudet k Německu ve 30. letech došlo k velkému odlivu českého obyvatelstva. Město následně zaplavili zajatci jiných národností, kteří tu vykonávali nucené práce. Místní továrny se přeorientovaly na vojenskou výrobu (motory k letadlům, vojenské vozy atd.) a pracovali zde totálně nasazení Češi. Po druhé světové válce bylo město znovu osidlováno Čechy a německé obyvatelstvo bylo naopak odsunuto. To mělo za následek zánik veškerých původních tradic a kultury. Vrchlabský průmysl se více méně věnoval tomu, čím se zabýval ve válce. Elektronky, které vyráběla Lorenzova firma, převzala firma Tesla (později Optrex). Strojní výrobu po firmě Stolzenberg převzala firma TOS (nyní Argo-Hytos). Po Peterově firmě převzala výrobu firma Škoda Auto. Poválečné období znamenalo definitivní konec

Inářství. Textilní výroba byla převzata firmami Mileta a Tiba. Vodiče začala vyrábět firma Kablo. Rozvoj později zaznamenal i elektrotechnický průmysl.

Další rána dopadla na město s komunistických pučem v únoru 1948, přirozený vývoj se zastavil, talent, schopnosti a činorodost obyvatel města zůstaly v poměrech totalitního režimu nevyužity. Až s pádem totalitního režimu (1989) nastal rozkvět města, které se přirozeně stalo jednou z nejdůležitějších turistických křižovatek nového českého státu.

Podíváme-li se podrobně na demografickou situaci ve Vrchlabí v poměrně nedávné minulosti, zjistíme, že obyvatelstvo se hlásilo převážně k německé národnosti. V roce 1913 žilo ve městě 7048 obyvatel v téměř šesti stech číslech popisných. Jen necelá desetina z nich byli Češi, ostatní mluvili německy. O dvě desetiletí později zde už napočítáme přes dvanáct set Čechů, přičemž celkový počet občanů mírně poklesl na 6984. Život za první republiky se po poválečné hospodářské a národnostní krizi vrátil do normálních poměrů. Pracovní příležitosti a solidní výdělky umožnily mnoha občanům výstavbu rodinných domků, takže počet čísel popisných vzrostl k počátku třicátých let o téměř dvacet procent na 707 (např. Smetanova ulice). Hranice města se rozšířily k jihu. Hospodářská krize (krach na burze v New Yorku) se projevila zejména ve vrchlabském textilním průmyslu a přinesla velkou nezaměstnanost.

3.1 Památky¹

Ve městě se díky jeho bohaté historii nachází řada historických a sakrálních památek.

Zámek

OBRÁZEK 2 ZÁMEK

Dominanta města. Stavbu v roce 1546 započal **Kryštof Gendorf z Gendorfu**. Postaven v renesančním slohu, patří k prvním stavbám svého druhu v Čechách. Neznámý stavitel, vycházel ze schématu italského kastelu (malé pevnosti či tvrze). Nádvoří nahrazeno vstupní halou. Na dostavbě zámku pracoval pravděpodobně Ital Carlo Valmadi. Původně obklopoval stavbu dvanáct metrů široký vodní příkop, přes který se do zámku vstupovalo třemi mosty. Pro návštěvníky volný přístup pouze do vstupní haly, kde je možno vedle

intarziemi zdobenými dveřmi spatřit obrazy posledních ulovených krkonošských medvědů (v letech 1665, 1693, 1701 a 1726). Z původního zařízení zbývá nejzajímavější památka – renesanční kachlová kamna v bývalém rytířském, dnes ve velkém zasedacím sále. Dominují zde velikostí i výzdobou, jsou jedním z prvních příkladů využití majoliky v českých zemích. Kachle s biblickými náměty nesou letopočet 1545. Malá zasedací místnost je bývalou knihovnou s intarziemi zdobenými dveřmi. Dnes je zámek sídlem městského úřadu.

¹ Zdroj: Turistický portál Vrchlábí „Vrchlabí žije!“ <https://www.mestovrchlabi.cz/>

Děkanství (fara)

Barokní budova nedaleko kostela pochází z let 1739-1740. V roce 1766 zde během jedné ze svých inspekčních cest údajně na několika otepích slámy přenocoval císař Josef II. Mísa, na které vrchlabské měšťanky nabídly panovníkovi koláče, se dlouho uchovávala jako vzácná památka.

Zámecký park

Založen spolu s výstavbou zámku, původně okrasná zahrada, která přecházela do volné přírody. Dnešní podoba parku je z druhé poloviny předminulého století. Zahradník Fuchs přeměnil zahradu na přírodní park v romantickém stylu. Zrušil vodní příkop, založil jezírko a rozšířil park do dnešní velikosti (1865). Park je na seznamu nemovitých kulturních památek. Od roku 1964 o něj pečuje Správa KRNAP sídlící na jeho západním okraji. Na konci devadesátých let zahájena rozsáhlá obnova parku do jeho romantické podoby (projekt Jaroslava a Jana Machovcových). Ze zámeckého parku vede dřevěný visutý most k zámecké hrobce (v současné době je most nepřístupný).

Zámecká kaple Černínů – Morzinů

Nechala ji vystavět hraběnka Aloisie Černínová-Morzinová v letech 1887 až 1891 v novogotickém slohu. Autorem projektu byl Stephan Tragl. Interiér kaple je zdoben krásným novogotickým oltářem s pietou. Hrobka se nachází přímo pod kaplí, roku 1892 do ní byl uložen manžel hraběnky Luisy Heřman, o patnáct let později sama hraběnka. Od druhé světové války kaple slouží jako modlitebna československé husitské církve.

Klášteř augustiniánů

OBRÁZEK 3 KLÁŠTEŘ AUGUSTINIÁNŮ

Založen roku 1705 Maxmiliánem z Morzinů. Barokní architektura s prvky klasicismu, dokončen roku 1725, architekt Adam Auer. Kostel vysvěcen královéhradeckým biskupem Mauriciem Adolfem Karlem z Pharsalu. Sedm portálových oltářů z let 1725 až 1735. Cenné varhany z roku 1895, firma Rieger z Krnova. Na hlavní oltáři vysokém 19 metrů je ústředním motivem obraz sv. Augustina, kterému je kostel zasvěcen

(autorem je pražský malíř Franz Dalliger). Umělecky nejhodnotnější je oltář sv. Kříže na pravé straně presbytáře, pravděpodobně práce Jana Františka Pacáka, pomocníka a žáka **Matyáše Bernarda Brauna**. Pozoruhodné nástropní malby vytvořili vrchlabští Ignác a Gottfried Tauchmannovi. Vnitřní zařízení kostela tvoří harmonický a jednotný celek. Obytná budova kláštera je sídlem přírodovědné a historické expozice Muzea Krkonoš, část se využívá k hojným výstavám. Kostel slouží zejména jako koncertní sál, který disponuje výbornou akustikou.

V roce 2022 byla dokončena rozsáhlá rekonstrukce prostor muzea, která umožnila zde instalovat novou interaktivní expozici. V rámci této rekonstrukce vznikl také nový unikátní hlavní vstup do muzea

v podobě skalního masivu. Projekt byl spolufinancován z evropských dotačních fondů v rámci Operačního programu životního prostředí.

Chrám svatého Vavřince

OBRÁZEK 4 CHRÁM SV. VAVŘINCE

Stojí na místě jednolodního gotického kostela ze 14. století. Autorem projektu je pražský architekt Stephan Tragl, stavby v novogotickém stylu se ujal místní stavitel Eduard Zirm. Původní kostel byl zbořen roku 1886, nový chrám se otevřel o tři roky později. Zsvěcen je sv. Vavřinci. Věž na západní straně je vysoká 60 m. Trojlodní hala je dlouhá 30 m a široká 18 m. Na východní straně doplňuje křížový půdorys stavby příčná loď s presbytářem, přístavba sakristie a hraběcí oratoř. Hlavnímu oltáři vévodí socha Boha

Otce s anděly a socha Ježíše Krista. Až z vídeňské dílny firmy Geylings pocházejí nádherná barevně malovaná okna. Cennou prací Křížové cesty v trojlodi se představuje firma Stupflesser z tyrolského města St. Ulrich. Varhany bratří Riegrů z roku 1889 s bohatě zdobenou dřevěnou skříní mají dvaadvacet rejstříků a dva manuály. Mezi nejstarší kulturně historické památky města patří předměty, které se do nového chrámu přenesly ze starého gotického kostela. Patří sem zejména oltářní obrazy sv. Anny a sv. Vavřince. Snad nejvzácnějším předmětem je měděná křtitelnice s letopočtem 1566 a nápisem: „Wer glaubt und gatauft ist, wird seelich“ (Kdo věří a pokřtěn jest, bude spasen).

Kostelní věž

Sem byly z původního kostela přeneseny kamenné reliéfy s erby a iniciálami manželského páru Viléma Miřkovského ze Stropčic a Rosiny Bockové z Hermsdorfu z roku 1599. Spatříme zde i náhrobní kameny Benigny Miřkovské, dcery Kryštofa z Gendorfu, a jejího chotě Přibíka Miřkovského ze Stropčic s letopočtem 1577, a dále náhrobní kámen Hanuše Cetrice, manžela mladší Gendorfovy sestry Pauliny, který se původně nacházel na staré tvrzi na Lišším kopci. Zajímavý je reliéf dvou ženských postav z červeného pískovce a náhrobní kámen Hanse Cetrice (1555). Ze starého kostela přemístili do nové věže také pět zvonů, šestý visel samostatně v tzv. sanktusové věžičce. Staré zvony podlely rekvizici v roce 1942. Až do konce století byl kostel bez zvonů, nyní se honosí třemi novými, které mohly být pořízeny díky veřejné sbírce a sponzorským darům.

Mariánský morový sloup

Stojí nedaleko kostela, jižně od něj. Jeho dnešní podoba až na část postavy Panny Marie je kopií původního sloupu. Ten pocházel z roku 1696, kdy ho nechali postavit majitelé vrchlabského panství Jan Rudolf z Morzinu a jeho paní Eva Konstancie jako za ochranu při morové nákaze. Autorem morového sloupu byl vrchlabský sochař Kristián Puntschuh, kovové doplňky pocházely z dílny místního zámečníka Zikmunda Bandta. Původně stál sloup v blízkosti hlavní ulice. Roku 1896 byl rozebrán a přemístěn na stanoviště blíže kostelu, při tom starý podstavec a sloup nahradily nové prvky. Ze čtyř postav, které sloup obklopovaly (sv. Šebestián, sv. Roch, sv. Rozálie a sv. Jan Nepomuk – světci obdaření mocí chránit

před morem), se dochovaly pouze dvě. Sochy sv. Šebestián a sv. Roch se nacházejí v depozitáři vrchlabského muzea. V roce 2018, kdy proběhla významná rekonstrukce dnešního náměstí Míru, byl Mariánský morový sloup zrestaurován, doplněn o symboly světců v podobě kamenných sloupků s jejich atributy a navrácen do přibližně původní polohy – centrální osazení v průhledu hlavní ulice Krkonošské, čímž mu byl navrácen původní význam – ochrana města.

Stará radnice

Skrývá se pod č.p. 210 asi 100 m jihovýchodně od chrámu sv. Vavřince. Patří mezi nejstarší stavební památky města. Přízemní část je zděná, roubené patro podpírají čtyři pískovcové sloupy s hlavicemi tesanými do jónského tvaru. Zvláštností domu je, že je do ulice obrácen podloubím při podélné straně. Dům sloužil od konce 16. století, kdy jej městská rada i s pozemkem získala od truhláře Hanse Heldena a přestavěla, jako radnice do roku 1737. V současné době prochází budova staré radnice rozsáhlou rekonstrukcí, po jejímž dokončení zde bude fungovat turistické informační centrum se zázeminím pro návštěvníky. Město na rekonstrukci získalo dotaci v rámci programu přeshraniční spolupráce Interreg Česko–Polsko, kdy společně s dalšími partnery (Regionální kulturní centrum Krkonoše, Správa Krkonošského národního parku a Karkonoski Park Narodowy z Siedzibą w Jeleniej Górze) realizovali projekt s názvem **Krkonoše – historie a tradice ožívají / Karkonosze – historia i tradycje ożywają**. Plánované dokončení realizace projektu je v roce 2026.

Čtyři historické domky

OBRÁZEK 5 ČTYŘI HISTORICKÉ DOMKY

Najdeme je západně od chrámu sv. Vavřince přes hlavní ulici. Soubor čtyř štítových domů patří mezi nejstarší zachované městské stavby, na štítové desce jednoho z domů byly nalezeny iniciály WR a letopočet 1623. Jsou příkladem architektury krkonošských a podkrkonošských měst, kdy podloubí na náměstích a hlavních ulicích tvořilo ochranu před rozmary počasí a sloužilo jako místo, kde své zboží nabízeli řemeslníci, kteří v domech žili a pracovali.

Domy prošly zdařilou rekonstrukcí, která proběhla v letech 1976-1981. Čtvrtý domek byl znovu postaven v roce 2009 - replika poloroubeného domu s hrázděným štítem, který byl zdemolován v roce 1957. Dnes jsou domy majetkem Správy KRNAP a najdeme v nich hlavní informační středisko, výstavní síň a jednu z expozic muzea. Z důvodu rekonstrukce je expozice ve čtyřech historických domcích od 1. 5. 2025 dočasně uzavřena.

Dům se sedmi štíty

OBRÁZEK 6 DŮM SE SEDMI ŠTÍTY

Najdeme ho v centru města na břehu Labe nedaleko nového komplexu budov s hotelem Gendorf. Nejstarší vrchlabský dům se podobá vesnické chalupě přizpůsobené městskému životu. Dlouho patřil rodině ševce Schreiera. Ojedinelá podoba domu je dána snahou o co nejlepší využití všech prostor. Nejzajímavější místností je podkrovní světnice, jejíž bedněné stěny a strop zdobí pestrobarevné malované pásy s rostlinným a geometrickým vzorem. Trámy a veřeje mají připomínat červený kararský mramor. Neznámý tvůrce napodobuje zámeckou místnost. Ze sedmi štítů se jich dodnes zachovalo šest.

První městská lékárna

Vznikla v souvislosti se zánikem klášterní lékárny (1782). Lékárnickou koncesi ve městě získal tehdy Vincenc Seifesieder. Zakoupil dům č.p. 38 (dnes lékárna Devětsil) a přestavěl ho na lékárnu v klasicistním stylu. V roce 1805 koupil vrchlabskou lékárnu Vojtěch Kablík, významný chemik a vynálezce. O rok později se oženil s dcerou vrchlabského papírníka Ettla – Josefinou. Lékárnu pojmenoval „U orla“. V roce 1882 se majitelem lékárny stal Josef Kozlík. Lékárna pod jeho vedením proslula výrobou a prodejem domácích specialit: masť, kapek a tinktur, jejichž složení i výrobní postup se přísně tajil. Lékárna se také zaměřovala na zvláštní prostředky pro turisty: náplasti na puchýře a kuří oka, univerzální vrchlabský turistický „duch“. Podloubí budovy zaniklo roku 1883, kdy se dům přestavěl, a provozní prostory lékárny se zvětšily.

Stará kovárna se zvoničkou v Hořejším Vrchlabí

OBRÁZEK 7 STARÁ KOVÁRNA

Spatříme ji kousek za odbočkou směrem na Benecko (pod novým mostem obchvatu). Je chráněnou kulturní památkou a patří mezi nejcennější stavby tradiční krkonošské architektury. Na zděném přízemí je vystavěn roubený dům. Ještě za první republiky se zde kovalo a místní kovář vyráběl a ostřil nástroje a nářadí. Součástí kovárny byl i výčep, ve kterém se místní sedláci občerstvovali bezinkovou kořalkou a buřty. Po smrti posledního kovářského mistra koupila objekt firma Schreiber a opravila ji do původní podoby. Kaplička se zvoničkou naproti je zasvěcena sv. Janu Nepomuckému. Ve vnitřním výklenku můžeme spatřit porcelánovou sošku Panny Marie Lourdské.

Meteorologický sloup

OBRÁZEK 8 METEOROLOGICKÝ SLOUP

Významný objekt drobné architektury je jedním ze 111 meteorologických sloupů v ČR. Nachází se na hlavní ulici (Krkonoská) a vznikl v roce 1909 sesazením pískovcového podstavce s meteorologickou skříňkou, pravděpodobně zakoupenou od firmy Wilhelm Lambrecht z Göttingenu jako prodejní model III "Tourist". Podle dochovaných fotografií měl sloup kolem roku 1940 již trochu zjednodušenou podobu (zejména stříšku). Během let podstoupil několik oprav a úprav. O poslední celkovou a velmi zdařilou rekonstrukci se postaraly Služby města Vrchlabí v roce 2013. Od září 2016 získal meteorologický kiosek svůj původní vzhled, nové registrační přístroje a opět slouží svému účelu. Tento sloup má hned dvě nej. Ojedinelou záležitostí je možnost porovnání naměřených hodnot teploty a tlaku vzduchu v uplynulém týdnu s aktuálním stavem, díky vystaveným použitým záznamovým archům. Historickým unikátem je Lambrechtův povětrnostní telegraf složený ze dvou přístrojů termo-hygroskopu a z kovového barometru. Redukovaný tlak byl v době vzniku sloupu porovnáván s hodnotami severoněmeckého "Deutsche Seewarte" v Hamburku. Sloup je majetkem města, správu a údržbu zajišťují Služby města Vrchlabí, o přístroje se stará a údaje odečítá Viktor Linhart ml.

Starý kamenný most

Významná technická památka se nachází nedaleko polikliniky na červené turistické trase mezi centrem města a autobusovým a vlakovým nádražím. Jeho historie sahá k počátkům města, vedla po něm významná cesta od Horní Branné a Valteřic směrem k Lánovu. Současnou podobu dostal v roce 1856. Po stoleté povodni v roce 1897 byla k východnímu okraji mostu přenesena vzácná socha sv. Jana Nepomuckého z roku 1709, která původně stála u tzv. Jatečního mostu. Po povodních v roce 1997 byl most v havarijním stavu a v roce 2006 se dočkal zasloužené rekonstrukce.

3.2 Zájmové a společenské organizace

Nedílnou součástí života města se od roku 1867 stala činnost rozličných spolků. Vedle Jilemnice považované za kolébku českého lyžařství můžeme i Vrchlabí směle označit za jedno z rodišť zimního sportu ve střední Evropě. Průkopníkem, organizátorem a mecenášem lyžařského sportu ve Vrchlabí a okolí byl Guido Rotter starší, továrník z Hořejšího Vrchlabí.

Svou činnost zde zahájili v roce 1945 čeští ochotníci pod názvem Divadelní jednota Šír, podle vlastence a spisovatele Josefa Šíra. J. V. Kratochvíl ještě prvního poválečného roku založil ve Vrchlabí Městskou hudební školu a v roce 1955 národopisný soubor *Krakonoš* skládající se ze smíšeného pěveckého sboru, dětského pěveckého kolektivu, tanečního kolektivu, kolektivu vypravěčů a z doprovodné instrumentální skupiny. Tento soubor měl například ve svém programu pásma *Krakonošův rok* od krkonosských autorek Amálie Kutinové a Marie Kubátové. Svou činnost zde provozovalo Krkonoské muzeum.

I v současnosti působí ve Vrchlabí řada spolků provozujících zájmové a společenské aktivity. Město si jejich činnosti velmi váží, a proto zřídilo speciální grantový program na jejich podporu.

3.3 Významní rodáci a osobnosti města (např.)

- Kryštof z Gendorfu, nejvyšší horní hejtman Království českého, původce povýšení Vrchlabí na město 1533
- Georg Ambrosius Tauchmann, varhanář, syn zakladatele varhanářského rodu Tauchmannů a proslulé vrchlabské varhanářské školy
- Bruno Schier, německo-český germanista a slavista
- Robert Turka, ředitel české menšinové školy a národnostní pracovník
- Ladislav Rygl, český reprezentant v severské kombinaci
- Ladislav Rygl ml., český reprezentant v severské kombinaci
- Jaroslav Balcar, skokan na lyžích
- Josefina Kablíková, první žena-botanička v Rakousko-Uhersku, objevitelka a systematička mnoha druhů krkonošské flóry
- Vojtěch Kablík, chemik, objevitel moderního postupu bělení papíru a bezpečnostní škrtací směsi na zápalky
- Karel Halíř, houslista, sólista Berlínské filharmonie
- Viktor Kugler, obchodník, ochránce rodiny Anny Frankové, nositel vysokých státních vyznamenání Izraele a Kanady
- Pavel Kuchyňka, oftalmolog
- Konrád Wiesner, grafik a mědirytec
- Vincenc Erben, archivář, blízký spolupracovník Františka Palackého, ředitel Svatováclavského korunního archivu v Praze
- Josef Krbal, nakladatel a vydavatel, průkopník regionální a vlastenecké literatury
- Anna K (vl. jm. Lucianna Krecarová), zpěvačka a herečka
- Martin Veselovský, TV a rozhlasový redaktor a moderátor
- Marie Kubátová, spisovatelka a sběratelka krkonošských pohádek
- Theodor Petera, zakladatel automobilového průmyslu ve Vrchlabí
- Michal Krčmář, reprezentant v biatlonu
- Lucie Charvátová, reprezentantka v biatlonu
- Karolína Erbanová, rychlobruslařka
- Radomír Šimůnek, československý a český cyklokrosový reprezentant
- Jan Matouš, biatlonista
- Petr Kuchař, motocyklový jezdec, průkopník freestyle motocrossu
- Eva Samková, snowboardistka
- Amálie Kutinová (1898–1965), spisovatelka a folkloristka
- Miloš Gerstner, (1915–2006), podkrkonošský literát a pedagog

4. OBYVATELSTVO

4.1 Demografická situace ve městě

K 1. 1. 2025 žilo ve Vrchlabí celkem **12 102** obyvatel. Vývoj počtu obyvatelstva v horizontu deseti let zobrazuje následující tabulka.

TABULKA 1 POČET OBYVATEL V JEDNOTLIVÝCH LETECH

	Počet obyvatel k 31. 12.									
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Celkem	12516	12502	12494	12461	12340	12289	11968	12205	12131	12102
Muži	6032	6045	6048	6015	5978	5946	5762	5823	5790	5766
Ženy	6484	6457	6446	6446	6362	6343	6206	6382	6341	6336

Zdroj: www.vdb.czso.cz

Od devadesátých let, kdy v roce 1992 dosáhl celkový počet obyvatel čísla 13550, dochází ve městě k postupnému úbytku obyvatel. Klesající trend počtu obyvatel je patrný i v posledních letech.

Věkové složení obyvatelstva ve městě v posledních deseti letech znázorňuje **Tabulka č. 2**.

TABULKA 2 VĚKOVÉ SLOŽENÍ OBYVATELSTVA

Období k 31. 12.	Počet obyv.	Věková skupina									Průměrný věk
		celkem			muži			ženy			
		0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+	0-14	15-64	65+	
2024	12102	1857	7299	2946	930	3655	1181	927	3644	1765	44,9
2023	12131	1915	7287	2929	959	3651	1180	956	3636	1749	44,5
2022	12205	1939	7355	2911	973	3666	1184	966	3689	1727	44,2
2021	11968	1885	7203	2880	947	3639	1176	938	3564	1704	44,3
2020	12289	1919	7485	2885	960	3787	1199	959	3698	1686	44,1
2019	12340	1951	7540	2849	172	791	196	161	663	256	43,9
2018	12461	1977	7672	2812	980	3857	1178	997	3815	1634	43,5
2017	12494	1953	7840	2701	963	3964	1121	990	3876	1580	43,3
2016	12502	1944	7922	2636	946	4006	1093	998	3916	1543	43,0
2015	12516	1913	8046	2557	920	4071	1041	993	3975	1516	42,7

Zdroj: www.vdb.czso.cz

Z tabulky je patrný neustálý pozvolný úbytek obyvatel v produktivním věku, což z ekonomického hlediska pro město není dobré. Vzrůstající tendenci má pak počet obyvatel ve věku postproduktivním 65+, což v podstatě kopíruje situaci v celé ČR. Počet obyvatel v předproduktivním věku v letech kolísá, má však spíše klesající tendenci. Za úbytkem obyvatel v produktivním věku stojí nízká porodnost a migrace, jak ukazuje následující tabulka.

Průměrný věk obyvatel města se zvyšuje, tento trend je patrný také v Královéhradeckém kraji i v celorepublikovém měřítku. Průměrný věk obyvatel města k 31. 12. 2024 44,9 let ale převyšuje průměr krajský (44) i celorepublikový (43,1).

Tabulka č. 3 znázorňuje pohyb obyvatelstva v průběhu deseti let. Zachycuje počty narozených a zemřelých, přistěhovalých a vystěhovalých a celkový přírůstek/úbytek obyvatelstva ve městě.

TABULKA 3 POHYB OBYVATELSTVA V JEDNOTLIVÝCH LETECH

Rok	Stav k 1.1.	Živě narození	Zemřelí	Přírůstek přirozený	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek stěhováním	Přírůstek celkový	Stav k 31.12.
2024	12131	85	118	-33	368	364	4	-29	12102
2023	12205	93	141	-48	368	394	-26	-74	12131
2022	11968	95	162	-67	620	316	304	237	12205
2021	12289	88	185	-97	256	267	-11	-108	11968
2020	12340	115	148	-33	225	243	-18	-51	12289
2019	12461	108	157	-49	223	295	-72	-121	12340
2018	12494	115	134	-19	287	301	-14	-33	12461
2017	12502	140	119	21	271	300	-29	-8	12494
2016	12516	139	146	-7	303	310	-7	-14	12502
2015	12599	121	149	-28	241	296	-55	-83	12516

Zdroj: www.vdb.czso.cz

Ve sledovaném desetiletém období město zaznamenalo pouze v jednom roce celkový přírůstek obyvatel, a to v roce 2022, který se vymyká průměrným hodnotám. Naproti tomu v letech 2019 a 2021 byl zaznamenán citelný úbytek.

4.2 Sociální situace ve městě

Ve městě se nenachází žádná sociálně vyloučená lokalita a město nezaznamenává vysoký výskyt sociálně patologických jevů na svém území. Stejně jako celá ČR se město potýká se stárnutím obyvatelstva, proto zde působí řada organizací poskytujících sociální služby pro seniory, ale i pro ostatní skupiny ohrožené sociálním vyloučením. Oblast sociální péče je pro město jednou z hlavních priorit, o čemž svědčí i tvorba a pravidelná aktualizace strategických dokumentů zabývajících se sociální oblastí. Tím hlavním je pro aktuální období Komunitní plán rozvoje sociální práce, sociálních služeb a návazných služeb ORP Vrchlabí, jehož aktuální verze pro období let 2026–2030 je v přípravě

a měla by být schválena zastupitelstvem města v červnu 2026. Podrobněji je tato problematika popsána v kapitole **7.4 SOCIÁLNÍ PÉČE**.

4.3 Spolková, osvětová a informační činnost

Na území města funguje řada spolků a sdružení nabízejících občanům kulturní, sportovní a společenské vyžití. Spolková činnost ve Vrchlabí je poměrně rozmanitá a aktivní, zaměřuje se na komunitní rozvoj, péči o životní prostředí, historii, volný čas dětí i sport. Ze strany města se dostává spolkům významné podpory, jak v oblasti finanční (grantový program města), tak někdy i provozní (nekomerční poskytování městských prostor).

Významným aktérem na poli spolkového života je zde také Nadace Škoda Auto, která plánuje s městem uzavření memoranda, které by mělo zakotvit podporu Nadace městu mimo jiné i v oblasti rozvoje a podpory spolkového a komunitního života.

Oblasti spolkové činnosti (příklady):

Péče o veřejný prostor a životní prostředí

V této oblasti hraje důležitou roli **Okrašlovací spolek ve Vrchlabí**, založený v roce 2019, který navazuje na historickou tradici.

- Cíl: Pečovat o veřejný prostor města a okolí s ohledem na životní prostředí, historii a tradice Vrchlabí.
- Činnost např.:
 - Obnova Městského parku: Péče o park, sázení dřevin (buky, lípy), snaha o obnovu jeho historické slávy.
 - Zadržování vody a zeleň: Sázení ovocných stromů a okrasné zeleně, budování a obnova tůní/jezírek pro zadržování vody v krajině (např. naučná Stezka vody).
 - Spolková zahrada Střelnice: Vytváření komunitní zahrady v centru města, která slouží k pěstování zeleně i sousedských vztahů.

Komunitní a sousedský život

Spolek Na Dvoře se zaměřuje na aktivní komunitní život, sousedské akce a udržitelnost.

- Cíl: Vytvářet prostor pro aktivní život ve městě, přinášet inspiraci pro společné trávení času.
- Projekty: Pořádají především sousedské a komunitní akce s udržitelným, benefičním a vzdělávacím přesahem, jako je např.:
 - Bleší trh ve Vrchlabí.
 - SWAP – výměna oblečení.
 - Food festival / Food swap.

Další spolky, jako například **Spolek pro Hartu** a **Podpůrný spolek Hořejšího Vrchlabí**, se rovněž věnují podpoře komunitního života v konkrétní části města (Harta, Hořejší Vrchlabí). Vrchlabské neziskové organizace a spolky jsou také zapojeny do neformálního uskupení **Vrchlabí v pohybu**.

Historie, kultura a region

Spolková činnost má hluboké kořeny i v oblasti péče o regionální dědictví.

- **Muzeum Krkonoš ve Vrchlabí** má svůj původ v **Rakouském krkonošském spolku**, který vznikl již v roce **1883** a usiloval o turistické zpřístupnění, ochranu a poznání Krkonoš.
- Některé spolky se věnují specifické historii, jako je **Okrašlovací spolek**, který se zabýval i připomenutím zaniklého židovského hřbitova.

Volnočasové aktivity a podpora rodin

Mnoho organizací se zaměřuje na volný čas a podporu dětí, mládeže a rodin:

- **Dům dětí a mládeže Pelíšek** (org. města) nabízí širokou škálu pravidelné zájmové činnosti v **kroužcích**, prázdninové aktivity a soutěže.
- **Rodinné centrum Kopretina** poskytuje zázemí a programy pro rodiny a menší děti.
- Skautská organizace (několik oddílů ve Vrchlabí) je aktivní v oblasti výchovy a volnočasových aktivit pro mládež.

Sportovní a zájmové spolky

Ve Vrchlabí a okolí působí i další zájmové a sportovní spolky (např.):

- **Sportovně střelecké spolky** (např. **ASAT**, **Sportovně střelecký klub Škoda Vrchlabí, z.s.**), zaměřené na brokové zbraně a pořádání soutěží.
- Spolky s **historickým zaměřením** (např. Spolek železniční historie Martinice v Krkonoších, či historický spolek Schlaraffia Hohenelba, který působil ve Vrchlabí).
- **Sportovní spolky a kluby** – **SKK Vrchlabí** – kuželkářský klub, **FC Vrchlabí** – fotbal, **TJ JISKRA Podhůří** – fotbal, sokol, aj. **HC Stadion Vrchlabí** – hokej, **TJ Spartak Vrchlabí** – běžecké lyžování, basketbal, sportovní gymnastika, sjezdové lyžování, cyklistika, aj. **TJ SVS Vrchlabí** – lyžaři, **1. KPK Vrchlabí** – pétangue, **SK Vrchlabí SMOLA Konstrukce** – atletika, **Biatlonový klub KB Krkonoše Vrchlabí** – biatlon, **Powerlifting Vrchlabí** – silový trojboj.
- **Volnočasové spolky** – **KOLORÁDO KLUB VRCHLABÍ z.s.** – cyklistický oddíl, **SDH Vrchlabí 1**, **SDH Vrchlabí 3 – Podhůří**, **Taneční studio Oliver** – taneční kroužky (součást DDM Pelíšek), **Podpůrný spolek Hořejšího Vrchlabí**

Dne 30. 9. 2025 se v návaznosti na probíhající aktualizaci Programu rozvoje města v Kulturním domě Střelnice ve Vrchlabí za účasti zástupců města Vrchlabí a Nadace Škoda Auto uskutečnilo **setkání spolků a neziskových organizací**, které mělo za cíl zmapovat potřeby a zkušenosti spolků, získat konkrétní

podněty pro úpravu připravovaného programu rozvoje města, zlepšit vzájemnou komunikaci a koordinaci aktivit a podpořit dlouhodobou spolupráci mezi městem, Nadací a spolky.

Setkání se zúčastnilo na 35 představitelů místních spolků a neziskových organizací, kteří pod vedením moderátorů organizace Agora CE o.p.s. přednesli své podněty a požadavky, a také popsali dosavadní fungování spolkového života ve městě.

Vzešlá doporučení zástupců některých spolků pro město Vrchlabí a Nadaci Škoda Auto vyplývající ze vzájemného setkání:

- A. Zprovoznit centrální online platformu pro komunikaci, sdílení a plánování.**
- B. Zajistit systematickou nefinanční podporu (koordinátor, poradenství, propagace).**
- C. Zpřehlednit grantový systém tak, aby transparentně ukazoval, jaké priority chce město podporovat.**

Oblast „Komunikace a koordinace“ činností

1. Zajistit jednotný online nástroj - „**Spolkový plánovač**“ pro město, spolky a Nadaci – prostor pro plánovací kalendář akcí, kontakty.
2. Ustanovit koordinátora kultury a komunitních aktivit, který bude kontaktním bodem pro spolky.
3. Posílit **zapojení spolků do rozhodování** prostřednictvím komisí rady města kulturní a sportovní a pravidelných konzultací (např. pravidelného setkání spolků hodnotící postup v realizaci jednotlivých aktivit).

Oblast „Sdílení zázemí a kapacit při organizaci akcí“

1. Vytvořit online nástroj - „**Spolkovou databanku**“, spravovanou a aktualizovanou ideálně městem, která umožní spolkům i městu sdílet informace o prostorách, vybavení, dobrovolnících atp.

Oblast „Financování činnosti spolků“

1. Stanovit a zveřejnit **jasná hodnotící kritéria** a priority města při přidělování dotací.
2. Zvážit **stabilnější financování** opakovaných a dlouhodobých aktivit, které dnes takto podporovány nejsou.
3. Informovat o dalších zdrojích financování. Opět se nabízí využití jednotné on-line platformy.
4. Zajistit možnost konzultace a podpory při získávání finančních zdrojů mimo dotační programy města (krajské, nadační, celostátní programy).

Realizace výše zmíněných doporučení umožní využít existující potenciál a posílit důvěru mezi městem, spolky a Nadací – tedy klíčových partnerů pro rozvoj živého komunitního života ve Vrchlabí.

Způsoby informování občanů

Komunikace s občany je pro město velmi důležitá, protože zvyšuje informovanost občanů a tím přispívá k lepšímu pochopení toho, proč v daných situacích vedení města jednalo určitým způsobem apod., což má pozitivní vliv na soudržnost celého města.

Informačních kanálů, kterými lze občanům předávat zprávy o aktuálním dění a chystaných akcích, je celá řada, např. časopis města Vrchlabí s názvem Puls, který vychází jako měsíčník, pravidelně aktualizované webové stránky města, turistický portál Vrchlabí (mestovrchlabi.cz), úřední deska města a v neposlední řadě také sociální sítě, které jsou trendem dnešní doby, město Vrchlabí má profil na síti facebook.

Hlavní komunikační kanály

Kanál	Jak funguje	Příklad použití / co se tam zveřejňuje
Oficiální web města (Městský úřad Vrchlabí)	Hlavní informační portál. Zde jsou úřední záležitosti, kontakty na odbory, formuláře, oznámení, aktuality, dokumenty, projekty, územní plánování apod. www.muvrchlabi.cz	Např. připravované investiční záměry, informace o sociálních službách, nabídka sociálních bytů
Úřední deska/webová oznamovací místa	Pro zákonné oznámení – např. jednání zastupitelstva, usnesení, plánované změny – zveřejňováno na webu a na úřední desce “klasicky” (veřejná místa).	Například oznámení o jednání zastupitelstva města zveřejněné minimálně 7 dní před zasedáním.
Municipolis – kontakty a instituce/podněty	Platforma pro kontakty na instituce a možnost hlásit podněty, dotazy; sběr zpětné vazby. muvrchlabi.municipolis.cz	Uživatelé mohou vidět kontakty, instituce, podávat podněty skrze tuto platformu.
Sociální síť	Město má profil na síti Facebook. Funguje jako rychlý způsob, jak informovat o akcích, událostech, připomínkách. https://www.facebook.com/mesto.vrchlabi/?locale=cs_CZ	Krátké zprávy, aktuality, infokanály pro veřejnost
Letáky/plakáty/místní vývěsky	Využívány pro místní akce, kulturní programy, sportovní akce – zejména pro občany, kteří nesledují web nebo online kanály.	
Kontakty odborů/ email/telefon	Osobní kontakt – občan může zavolat příslušnému odboru, napsat email, přijít na úřad. Adresy, telefonní čísla a otevírací doby jsou zveřejněny na web.	

Kanál	Jak funguje	Příklad použití / co se tam zveřejňuje
Regionální turistické centrum Krkonoše	Sídí v budově Radnice a poskytuje informace a materiály pro turisty. Slouží k propagaci cestovního ruchu.	Mapy, průvodci, regionální produkty, suvenýry, tipy na turistické cíle.
Turistický portál Vrchlabí žije!	Webové stránky s informacemi pro návštěvníky a turisty. https://www.mestovrchlabi.cz/	Informace pro návštěvníky o historii a zajímavostech města, stravování, ubytování a nabízených aktivitách, kalendář akcí.

5. HOSPODÁŘSTVÍ

5.1 Ekonomická situace

Ve Vrchlabí má historicky velké zastoupení řemeslná výroba. Ve 13. století bylo město osídleno dřevorubci a uhlíři. Později, v 15. a 16. století, se zde díky objevení rudných žil rozvinulo hornictví, hutnictví a železářství. Během třicetileté války se železárenská výroba, do té doby specializovaná na kosy, přeorientovala na válečnou produkci. V téže době zaznamenáváme začátky textilního (Inářského) průmyslu a taktéž varhanářství (specializovaná výroba varhan rodinou Tauchmanových). Vrchlabské cechy soukeníků a pláteníků navázaly například styky s norimberskými obchodními domy Gewandschneiderem a Preller-Viatsem. V 19. století z důvodu úpadku železářství a díky mechanizování výroby se začíná textilní produkce města zvyšovat, narůstá množství přádelen, bělidel a tkalcoven. 20. století je pak ve Vrchlabí ve znamení nových řemeslných oborů a průmyslových odvětví – papírenství, automobilová a strojní výroba, výroba elektrických vodičů.

Hlavními pilíři ekonomiky v současnosti jsou strojírenský průmysl a cestovní ruch.

Vrchlabí má průmyslovou zónu, do které bylo investováno značné množství prostředků (rekonstrukce komunikací, infrastruktury) mj. kvůli závodu ŠKODA Auto. To znamená, že město může těžit z výhod spojených s automobilovým průmyslem – pracovní příležitosti, dodavatelské řetězce apod.

Vrchlabí je považováno za “vstupní bránu” do Krkonoš. To mu dává výhodu v cestovním ruchu – ubytování, služby, rekreace. Existence památek, sportovních a kulturních zařízení, dobré využívání přírodního prostředí také přispívá.

TABULKA 4 EKONOMICKÉ SUBJEKTY DLE PŘEVAŽUJÍCÍ ČINNOSTI K 31. 12. 2024

Celkem	Registrované podniky	Aktivní podniky
	3003	1898
Z toho činnost:		
Zemědělství, lesnictví, rybářství	127	87
Průmysl celkem	363	272
Stavebnictví	342	222
Velkoobchod, maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	470	231
Doprava a skladování	83	54
Ubytování, stravování, pohostinství	278	163
Informační a komunikační činnosti	50	33
Peněžnictví a pojišťovnictví	50	48
Činnosti v oblasti nemovitostí	222	120
Profesní, vědecké a technické činnosti	354	258

Administrativní a podpůrné činnosti	88	61
Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	4	3
Vzdělávání	51	34
Zdravotní a sociální péče	61	59
Kulturní, zábavní a rekreační činnost	129	80
Ostatní činnosti	281	158

Zdroj: www.vdb.czso.cz

Podniky v různých oborech (průmysl, obchod, služby) naznačují, že je zde relativně diverzifikovanější ekonomika, nejen jedna oblast. To pomáhá, pokud některé sektory mají problémy.

Tabulka č. 5 znázorňuje rozdělení ekonomických subjektů dle právních forem podnikání. K 31. 12. 2024 byl na území města registrován větší počet podnikajících fyzických osob než osob právnických, z nichž převažující část tvoří živnostníci.

TABULKA 5 EKONOMICKÉ SUBJEKTY DLE PRÁVNÍ FORMY K 31. 12. 2024

	Registrované podniky	Aktivní podniky
Celkem	3003	1898
Fyzické osoby	2308	1420
Z toho:		
• FO podnikající dle živnostenského zákona	2115	1256
• FO podnikající dle jiného než živnostenského zákona	134	123
• Zemědělství podnikatelé	34	29
Právnické osoby	695	478
Z toho:		
• Obchodní společnosti	399	348
• Akciové společnosti	24	22
• Družstva	5	3

Zdroj: www.vdb.czso.cz

Místní podnikatelé nabízejí občanům města řadu služeb a umožňují jim tak obstarat si vše potřebné přímo v místě bydliště bez nutnosti dojíždění do okolních větších měst.

SHRNUTÍ:

Vrchlabí je město s poměrně solidní infrastrukturou a dobrým postavením díky průmyslu (zejména automobilovému), průmyslové zóně a cestovnímu ruchu. Má diverzifikovanou ekonomiku a relativně nízkou nezaměstnanost.

Na druhou stranu, současný pokles tržeb v průmyslu kraje a propouštění naznačují, že ekonomika není bez rizik. Finanční zdraví některých domácností je pod tlakem, část infrastruktury potřebuje modernizaci, a velká závislost na některých sektorech může být křehká.

5.2 Trh práce

Nezaměstnanost

Historické srovnání míry nezaměstnanosti v okrese Trutnov se všemi okresy v České republice za posledních zhruba deset let (**2015–2024**) ukazuje, že ačkoliv Trutnov leží v regionu s tradičně **nízkou nezaměstnaností** (Královéhradecký kraj), v rámci celostátního srovnání se jeho pozice pohybovala spíše v **průměrné až mírně podprůměrné** třetině všech okresů.

Zatímco většina okresů v Královéhradeckém kraji patří mezi ty s **nejnižší nezaměstnaností v ČR**, okres Trutnov se spolu s Náchodem dlouhodobě řadí k okresům s **nejvyšší mírou nezaměstnanosti v rámci kraje**.

Dlouhodobý kontext a trendy v okrese Trutnov (2015–2024)

1. Pozice v rámci ČR

- **Pohyb v žebříčku:** V období vysokého ekonomického růstu (cca 2017–2019), kdy ČR dosahovala historicky nejnižší nezaměstnanosti v EU, se míra nezaměstnanosti v Trutnově sice výrazně snížila, ale jeho pozice vůči ostatním okresům ČR se stabilizovala v **průměru**.

2. Srovnání s průměrem ČR

- **Před rokem 2017:** Nezaměstnanost v Trutnově byla často **vyšší než celorepublikový průměr**.
- **Období ekonomického boomu (cca 2017–2019):** Rozdíl mezi Trutnovem a průměrem ČR se **zmenšil**, a míra nezaměstnanosti se dostala na úroveň **blízkou nebo jen mírně nad průměrem**.
- **Po roce 2020 a současnost:** Vlivem ekonomického zpomalení a covidové pandemie se nezaměstnanost v ČR začala zvyšovat. Údaje z počátku roku **2025** (které jsou reprezentativní pro konec roku 2024) ukazují, že Trutnov má nezaměstnanost **vyšší než celorepublikový průměr** (např. v únoru 2025: **Trutnov 4,5 % vs. ČR 4,4 %**)

Specifické faktory okresu Trutnov

V porovnání s ostatními okresy ČR je trutnovský trh práce ovlivněn specifickými faktory, které vedou k jeho odlišnému postavení v rámci jinak silného Královéhradeckého kraje:

- **Sezónnost:** Okres Trutnov zahrnuje velkou část Krkonoš, což znamená **výraznou sezónnost** v cestovním ruchu (ubytování, gastronomie, skiareály). Nárůst nezaměstnanosti se často objevuje na jaře po skončení zimní sezóny a na podzim před jejím zahájením, což může dočasně posunout okres v celostátním žebříčku nahoru.

- **Průmysl a struktura:** Přestože je v regionu silný průmysl (např. strojírenství a elektrotechnika), přítomnost velkých výrobních závodů v průmyslových zónách (které poptávají specifické profese) a zároveň odlehlost horských oblastí od hlavních dopravních uzlů, vytváří **disparitu na trhu práce** v rámci samotného okresu.

Nezaměstnanost ve Vrchlabí

Město Vrchlabí se naopak v celorepublikovém srovnání pyšní výrazně nižšími čísly. V rámci okresu Trutnov je zde pak podíl nezaměstnaných nižší v některých letech o více než 50 %.

Ve městě Vrchlabí převládá nízká nezaměstnanost, na což má vliv průmyslová zóna zejména v okolí podniku Škoda Auto a.s. a také cestovní ruch. Vývoj nezaměstnanosti od roku 2015 do roku 2024 představuje Tabulka 6. Dosažitelní uchazeči o zaměstnání jsou osoby ve věku 15 až 64 let, které mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa, tj. zaevidovaní nezaměstnaní, jež nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání. Ke konci roku 2024 se jich ve Vrchlabí ucházelo o zaměstnání celkem 196 z celkového počtu 7 287 obyvatel ve věku 15 až 64 let. Podíl nezaměstnaných osob je podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci Úřadu práce a počtu obyvatel s trvalým pobytem vdané obci ve věku 15 až 64 let, vyjadřuje se v procentech. Vývoj podílu nezaměstnaných osob (%) města Vrchlabí v letech 2015-2024 zobrazuje Graf 5. Koncem roku 2024 byl ve Vrchlabí podíl nezaměstnaných osob 2,7 %. Volná pracovní místa jsou nově vytvořená či uvolněná místa, která se zaměstnavatel snaží obsadit zaměstnanci, a k 31. 12. 2024 jich zde bylo celkem 79. Ve městě Vrchlabí je podíl nezaměstnaných osob z dlouhodobého hlediska pod celorepublikovým průměrem, avšak od roku 2020 se trh práce nejen v okrese Trutnov, Královéhradeckém kraji, ale na celém území ČR zásadně mění. Z důvodu pandemie Covid-19 v ČR i v celém světě se ekonomika od konce roku 2019 začala zpomalovat a její dopady se postupně projevují i na trhu práce. Dlouhodobě nízká nezaměstnanost ve Vrchlabí a na území Královéhradeckého kraje se začala mírně zvyšovat, což je patrné z podílu nezaměstnaných osob v tabulce, kdy v roce 2020 vzrostl 1,4% podíl z roku 2019 na 2,3 %. Pod 2% hranici již znovu neklesl.

TABULKA 6 PODÍL NEZAMĚSTNANÝCH OSOB (PNO) VE MĚSTĚ VRCHLABÍ V POSLEDNÍCH DESETI LETECH

Období k 31. 12	Dosažitelní uchazeči 15-64 let	Obyvatelstvo vo 15-64 let	PNO město Vrchlabí	Volná místa	PNO celá ČR	PNO okres Trutnov
2024	196	7 287	2,7 %	79	4,1 %	4,3 %
2023	191	7 355	2,6 %	102	3,7 %	3,9 %
2022	144	7 203	2,0 %	106	3,3 %	3,8 %
2021	148	7 485	2,0 %	151	3,5 %	4,2 %
2020	175	7 540	2,3 %	171	4,0 %	4,8 %
2019	104	7 672	1,4 %	158	2,9 %	3,5 %
2018	100	7 840	1,3 %	207	2,8 %	3,3 %
2017	128	7 922	1,6 %	106	3,0 %	3,7 %

2016	258	8 046	3,2 %	73	5,2 %	6,2 %
2015	372	8 235	4,5 %	76	6,2 %	7,2 %

Zdroj: data.mpsv.cz

5.3 Cestovních ruch

Město je díky své strategické poloze na horním toku Labe vyhledávaným turistickým centrem při výletech do oblasti našeho největšího horského masivu – Krkonoš, často tak bývá nazýváno branou do Krkonoš. Cestovní ruch je pro Vrchlabí společně s průmyslovou výrobou jedním ze základních pilířů, jež zajišťují městu rozvoj a prosperitu.

Základním přínosem pro město je zvýšená poptávka po službách a zboží s cestovním ruchem spojených. V oblasti turismu je třeba dbát na vysoký podíl kvalifikované práce, která není tolik náchylná k podléhání globalizačním vlivům. Tvořivá lidská práce zaměřená na rozvíjení cestovního ruchu není přestěhovatelná, protože je její využití vázáno geografickými a kulturními předpoklady daného území, v tomto případě města. Oproti průmyslové výrobě tak nehrozí přesun tohoto odvětví do aktuálně finančně výhodnější lokality. Nevýhody přílišné orientace na cestovní ruch se však ukazují právě v současné době, konkrétně v roce 2020, kdy krize celosvětových rozměrů spojená s pandemií viru COVID-19, toto odvětví zcela paralyzovala, což mohlo velice významně poškodit ekonomický rozvoj města. Avšak ve Vrchlabí má silné zastoupení také průmysl, dá se tedy říci, že město tuto „koronavirovou krizi“ zvládlo.

Mezi nejvyhledávanější turistické cíle Krkonoš bezesporu patří nejvyšší vrchol ČR – hora Sněžka a celý krkonošský masiv a Krkonošský národní park vůbec. V zimě dominují návštěvnosti lyžařská střediska.

Samotné město Vrchlabí nabízí svým návštěvníkům, mimo ubytovacích a stravovacích zařízení a dalších doprovodných služeb, řadu zajímavostí. Muzeum Krkonoš ve Vrchlabí zahrnuje i soubor čtyř štítových domů, nabízí několik stálých dobových expozic věnujících se historii města. Samotné domy pak patří mezi významné kulturní památky. Dále zde mohou návštěvníci obdivovat renesanční zámek a zámecký park, klášter augustiánů z počátku 18. století, novogotický chrám sv. Vavřince a další skvosty dobové architektury. Turistický portál města pak zve na celou řadu výletů, vycházkových okruhů a naučných stezek po městě a jeho okolí.

Město si je dobře vědomo významnosti tohoto odvětví, proto mu věnuje značnou pozornost. Snaha ještě více podpořit cestovní ruch se odráží v Územním plánu města, kde řeší snadnou dostupnost sportovních areálů, rozvoj plošných kapacit pro lyžařské areály a vedl k vybudování nové významné sportovně rekreační zóny vč. aquacentra. Prioritou je odpovídající péče o přírodní a kulturní hodnoty města a využití jeho kulturně historického potenciálu v souvislosti s vyhlášenou místní památkovou zónou.

6. INFRASTRUKTURA

6.1 Technická infrastruktura

Zásobování pitnou vodou – stávající stav

Zásobování pitnou vodou je pro obyvatelstvo města Vrchlabí zajišťováno cca 80 km vodovodů pro veřejnou potřebu. Veškeré vodovody pro veřejnou potřebu jsou ve vlastnictví města Vrchlabí. Provozovatelem vodárenská infrastruktury je příspěvková organizace města – Městské vodovody a kanalizace Vrchlabí. Vodárenská infrastruktura města Vrchlabí je případně schopna zásobovat pitnou vodou i přilehlé okolní obce např. obec Dolní Branná, Lánov, Kunčice nad Labem.

Hlavním zdrojem pitné vody pro město Vrchlabí je úpravna vody (ÚV) v Herlíkovicích o kapacitě úpravy 90 l/s, která využívá povrchového zdroje vody – z řeky Labe a podzemního zdroje vody – Dumlichův důl. V roce 2018 proběhla s finanční dotací (MŽP) její rozsáhlá rekonstrukce a modernizace. Doplňujícími zdroji podzemní pitné vody ve Vrchlabí jsou prameniště Pod Strážným a Peklo. Řeka Labe představuje cca 80 % zdroje pitné vody, zbylých 20 % je pak odebíráno z podzemních zdrojů pramenišť v okolí Vrchlabí.

Vodovodní síť Vrchlabí je rozdělena řekou Labe na dvě části – pravobřežní stranu Labe a levobřežní stranu Labe. Většinová část vodovodní sítě se nachází na pravobřežní straně Labe. V této části se nacházejí nejobjemnější zásobárny pitné vody v podobě soustavy tří vodojemů. Největší vodojemem ve Vrchlabí je vodojem o objemu 4500 m³ (VDJ Dolní Třídomí). Zdrojem pitné vody pro VDJ Dolní Třídomí je Úpravna vody v Herlíkovicích. Do VDJ je pitná voda distribuována 4,5 km dlouhým vodovodním přivaděčem gravitačně. Tento VDJ zásobuje pitnou vodou cca 80 % obyvatelstva města (střed města, oblast Lánovská, oblast Vrchlabí – Podhůří, oblast Pražská, oblast Berlín a přivaděč pitné vody – Dolní Branná, Lánov).

Druhým největším vodojemem je VDJ Horní Třídomí. Tento VDJ je schopen pojmout cca 2000 m³ pitné vody. Zdrojem pitné vody pro tento VDJ je VDJ Dolní Třídomí. Do VDJ je voda distribuována přečerpáním z VDJ Dolní Třídomí o výškovém rozdílu 33 m. Tento VDJ zásobuje 15 % obyvatelstva (především ve vyšších partiích města Vrchlabí např., část sídliště Sever (Oblast nad sportovištěm Zátokových), oblast Horská, oblast Liščího kopce a oblast lokality Letná).

Třetím vodojemem města na pravobřežní straně Labe je VDJ Herlíkovice. Zdrojem vody pro VDJ je úpravna vody v Herlíkovicích. Do VDJ je pitná voda přečerpávána z čerpací stanice Herlíkovice – Eden. VDJ Herlíkovice zásobuje oblast Herlíkovic až po oblast ulice za Řekou a Bubákov.

Na levobřežní straně Labe se nachází kaskáda menších zásobáren pitné vody, vodojemů pro zásobování obyvatelstva na levobřežní straně řeky Labe. Pitná voda je do této kaskády distribuována přečerpáním pod řekou Labe v oblasti dolní části Herlíkovic.

Prvním vodojemem v levobřežní kaskádě je VDJ Pod Strážným. Zdrojem pitné vody pro VDJ je úpravna vody Herlíkovice (přečerpáním pod řekou Labe) a zdroj podzemní vody v oblasti pod Strážným. Tento VDJ zásobuje oblast ul. Horská a VDJ Jankův kopec.

Další VDJ v Kaskádě je VDJ Jankův kopec. Zdrojem pitné vody pro VDJ je VDJ Pod Strážným. Tento VDJ zásobuje pitnou vodou oblast Jankův kopec. Posledním vodojemem v kaskádě je VDJ Městský park, který zásobuje oblast Pod Parkem. Zdrojem pitné vody pro VDJ je VDJ Jankův kopec.

Další zásobovanou oblastí Vrchlabí je Zadní Žalý, Strážná Hůra a Peklo. Zdroji vody pro zásobování těchto oblastí je podzemní voda. Oblast Zadního Žalý a Strážné Hůry nejsou napřímo spojené s vodovodní sítí v oblasti Vrchlabí. Zdrojem pitné vody pro oblast Peklo je podzemní zdroj umístěný přímo v oblasti Pekla. Vodovodní síť v oblasti Pekla je propojena s vodovodní sítí města Vrchlabí sekčními uzávěry.

Jakost vyráběné pitné vody na úpravně vody v Herlíkovicích nebo upravované podzemní vody na prameništích a vodojemech a distribuované vodovodními řády je pravidelně kontrolována dle platné legislativy (online měřením, lidským dohledem).

Stávající vodní zdroje (úpravna vody v Herlíkovicích + podzemní zdroje – Dumlichův důl, prameniště Peklo, prameniště pod Strážným, prameniště Zadní Žalý, prameniště Strážná Hůra) zajišťují potřebu pitné vody obyvatelstvu Vrchlabí s rezervou a není tedy třeba zvětšení jejího objemu.

Zbývá část obyvatelstva je zásobena pitnou vodou ze soukromých zdrojů. Informace o vydatnosti a kvalitě vody v soukromých zdrojích nejsou k dispozici.

Rozvržení tlakových pásem, rozmístění vodojemů a jejich kapacita vyhovují i do budoucnosti požadavkům na zásobení města a jeho místních částí pitnou vodou, a proto není třeba provádět ve vodovodním systému Města Vrchlabí žádné zásadní změny.

Průběžně jsou rekonstruovány stávající vodovodní řady a budovány nové při přípravě nové zástavby, aby byl zajištěn dostatek vody dle obecných technických požadavků. V budoucnu je rovněž doporučeno, aby město s ohledem na zvýšení efektivity zásobení pitnou vodou i vkládaných prostředků provedlo přepočty vodovodní sítě.

Nouzové zásobování obyvatelstva pitnou vodou v krizových situacích

Dle plánu rozvoje vodovodů a kanalizací Královéhradeckého kraje (PRVKUK) má město Vrchlabí vlastní záložní zdroj pitné vody – vrt Lánovská. Tento zdroj je zařazen mezi nouzová zásobování obcí v okruhu cca 15 km. Vrt leží mimo zátopovou oblast místní vodoteče, avšak v průběhu let začal vykazovat kolísavou jakost v parametrech těžkých kovů, proto je dlouhodobě sledován, ale není uveden do provozu. V případě nouzového použití je nezbytné zjištění jakosti jímané podzemní vody z pohledu těžkých kovů.

Pokud nebude možné využít záložní zdroj anebo žádný ze zdrojů vodovodního systému, bude pitná voda dovážena z nejbližšího veřejného vodovodu s dostatečně kapacitními zdroji, tj. z Jilemnice, z Hostinného, z Lánova (po posílení zdrojů);

V případě havárie postihující rozsáhlejší území bude náhradním zdrojem pitné vody vrtaná studna Lipka na katastru města Hostinné a vrtaná studna HA-1 na katastru obce Hajnice.

V obou případech budou pro nouzové zásobení využívány i domovní studny, pokud v nich bude zdravotně nezávadná voda, a to i v omezené kapacitě.

Zásobování užitkovou vodou bude řešeno podle havarijní situace – odběrem z individuálních zdrojů, odběrem z vodotečí, příp. dodávkou užitkové vody vodovodním rozvodem.

Odvádění a čištění odpadních vod

Město Vrchlabí má vybudovaný systém jednotné kanalizace pro veřejnou potřebu, kterým je většina (cca 98 %) odpadních vod odváděna na čistírnu odpadních vod (ČOV). Původní kanalizační síť byla v 90. letech zrekonstruována a doplněna o kanalizační stoky, shybky a odlehčovací komory a tímto došlo k optimalizaci celého kanalizačního systému (AKCE Čisté horní Labe) s cílem dosáhnout napojení téměř všech producentů odpadních vod na kanalizační systém.

Na ČOV jsou přiváděny odpadní vody od téměř 90 % obyvatel města. Vlastníkem kanalizace a ČOV je město Vrchlabí a provozovatelem příspěvková organizace města Vrchlabí – Městské vodovody a kanalizace Vrchlabí.

Odpadní vody z ostatních (neodkanalizovaných) částí města jsou zachycovány:

- v bezodtokých jímkách, které jsou vyváženy na ČOV (cca 1 %);
- v septicích s přepadem do povrchových vod nebo do trativodů (cca 9 %).

Mechanicko-biologická čistírna je určena pro společné čištění komunálních odpadních vod z města Vrchlabí. Mechanicko – biologická čistírna disponuje technologií pro odstranění polutantů z odpadní vody pomocí aktivačního procesu s nitrifikací a denitrifikací a s anaerobním zpracováním kalu s projektovanou kapacitou EO 18500.

Mimo běžných komunálních odpadních vod se na území města nachází řada ostatních producentů odpadních vod – průmyslových podniků, jatek, velkoobchodů, hotelů, restaurací apod), tyto odpadní vody jsou likvidovány společně s komunální odpadní vodou. Jejich jakost je průběžně monitorována.

Dešťové vody v zastavěném území města jsou zachycovány jednotnou kanalizací a přes odlehčovací komory a vírové separátory vypouštěny do řeky Labe. Dešťové vody ze zbylých ploch jsou odváděny do vodotečí systémem příkopů, struh a propustků.

ČOV svou technickou úrovní i kapacitou odpovídá potřebám města. V letech 2004–2005 proběhla intenzifikace ČOV, výhledově pak je uvažována modernizace nebo výměna dílčích funkčních provozních celků.

Nadále město plánuje postupnou rekonstrukci původních kanalizačních sběračů a stok, případně dobudování kanalizační sítě v nově připravovaných rozvojových lokalitách určených k zástavbě a v lokalitách nezahrnutých do projektu Horní čisté Labe.

Zásobování zemním plynem – stávající stav

Území ORP Vrchlabí je zásobováno zemním plynem z vysokotlakého plynovodu Pardubice – Hradec Králové – Jaroměř – Kleny – Náchod – Broumov a v současnosti se nachází na středním stupni plynofikace. Dodávka zemního plynu odběratelům probíhá skrze středotlaké plynovody z VTL/STL regulačních stanic.

Město Vrchlabí je plynofikováno z více než 50 % a jsou zde postupně budovány STL plynovody v dimenzích pro plošnou plynofikaci. Zemní plyn je pro město hlavním zdrojem tepla. Napojeno je téměř 80 % domácností

Zásobování zemním plynem – navrhovaný stav

Nadále bude ve městě nahrazován starý NTL systém a stávající kotelny spalující pevná a kapalná fosilní paliva budou převedeny převážně na plyn.

Plánováno je budování plynovodů pro nové lokality pro zástavbu. Tyto plynovody budou budovány v souladu s postupem zástavby a přednostně v souběhu se stávajícími i nově navrhovanými komunikacemi.

Zásobování elektrickou energií – stávající stav

Město Vrchlabí je zásobováno systémem 35 kV v celém rozsahu, velké průmyslové podniky ve městě jsou napájeny samostatnými přípojkami vysokého napětí (VN) 35 kV. V současné době se na území města nachází 67 distribučních trafostanic 35/04 kV. Distribuční síť nízkého napětí (NN) je kombinovaná – vrchní i kabelová. Zásobování území města elektrickou energií je jak z hlediska současného odběru, tak výhledových potřeb vyhovující a dostatečné.

Na území města je provozováno několik malých vodních elektráren (MVE) soukromých vlastníků. Jejich výkon je však ve vztahu k požadavkům a potřebám města zanedbatelný a má pouze lokální význam.

Lokalitu Liščí kopec lze, při přerušení dodávky elektrické energie, zásobovat z místních kogeneračních jednotek a zajistit tak nezávislou dodávku elektrické energie domácnostem (tzv. ostrovní provoz).

Zásobování elektrickou energií – navrhovaný stav

Stávající stav distribuční sítě VN dovoluje další rozvoj města. Do budoucna je plánována další bytová výstavba a rozvoj občanské a turistické infrastruktury. Nové požadavky budou pokryty rozšířením kapacity stávajících trafostanic a dále také výstavbou 12 nových. Plánovány jsou také přeložky stávajícího vedení v návaznosti na navržený průtah silnice č. I/14 a novou bytovou výstavbu.

Nakládání s odpady

Veškeré aktivity v nakládání s odpady se řídí dle zákona č.185/2001 Sb. o odpadech ve znění pozdějších předpisů a změn souvisejících zákonů.

Zneškodňování odpadů, jejichž původcem je město Vrchlabí je v souladu s obecně závaznou vyhláškou Města Vrchlabí č. 5/2005 o nakládání s komunálním a stavebním odpadem (včetně nakládání

s nebezpečným odpadem) a v souladu se schváleným Plánem odpadového hospodářství Královéhradeckého kraje zajištěno prostřednictvím komerčních firem (Marius Pedersen a.s.) oprávněných k podnikání v oblasti nakládání s odpady svozem na skládku v Dolní Branné nebo na schválená zařízení pro využití či recyklaci odpadů mimo řešené území.

Odpady jiných původců (nebezpečné i ostatní) působících na území města přebírají firmy oprávněné k podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady a převáží je k předání oprávněným osobám či firmám sídlícím mimo řešené území.

Město provozuje areál kompostárny (ul. Lánovská), která slouží k ukládání bioodpadu z veřejných ploch zeleně a zároveň občanům k ukládání bioodpadu ze soukromých zahrad. Vzniklým kompostem jsou následně rekultivovány plochy veřejné zeleně. Projekt byl podpořen dotací z MŽP.

Svoz komunálního odpadu, plastů, papíru a bioodpadu zajišťují Služby města Vrchlabí.

Na území města se nevyskytuje povolená oficiální skládka odpadů. Černé skládky menšího rozsahu jsou dočasné a jsou event. likvidovány.

Ve městě je zaveden separovaný sběr využitelných složek odpadu.

Město Vrchlabí má zpracován strategický dokument Plán odpadového hospodářství města Vrchlabí na období 2016–2025.

Telefon, internet a spoje

Na území města se nacházejí trasy dálkových telefonních kabelů Českého Telecomu (O2). Společnosti Cetin a T-mobile připravují rozvoj dálkových kabelů a rychlostního internetu zejména v hustě osídlených částech města. Vedle těchto společností na území města provozuje rozvody telekomunikačních sítí i řada místních firem (N-Sys, ATL elektro, Profinet, Comanet, Bártanet, aj.).

6.2 Dopravní infrastruktura

Silniční síť – stávající stav

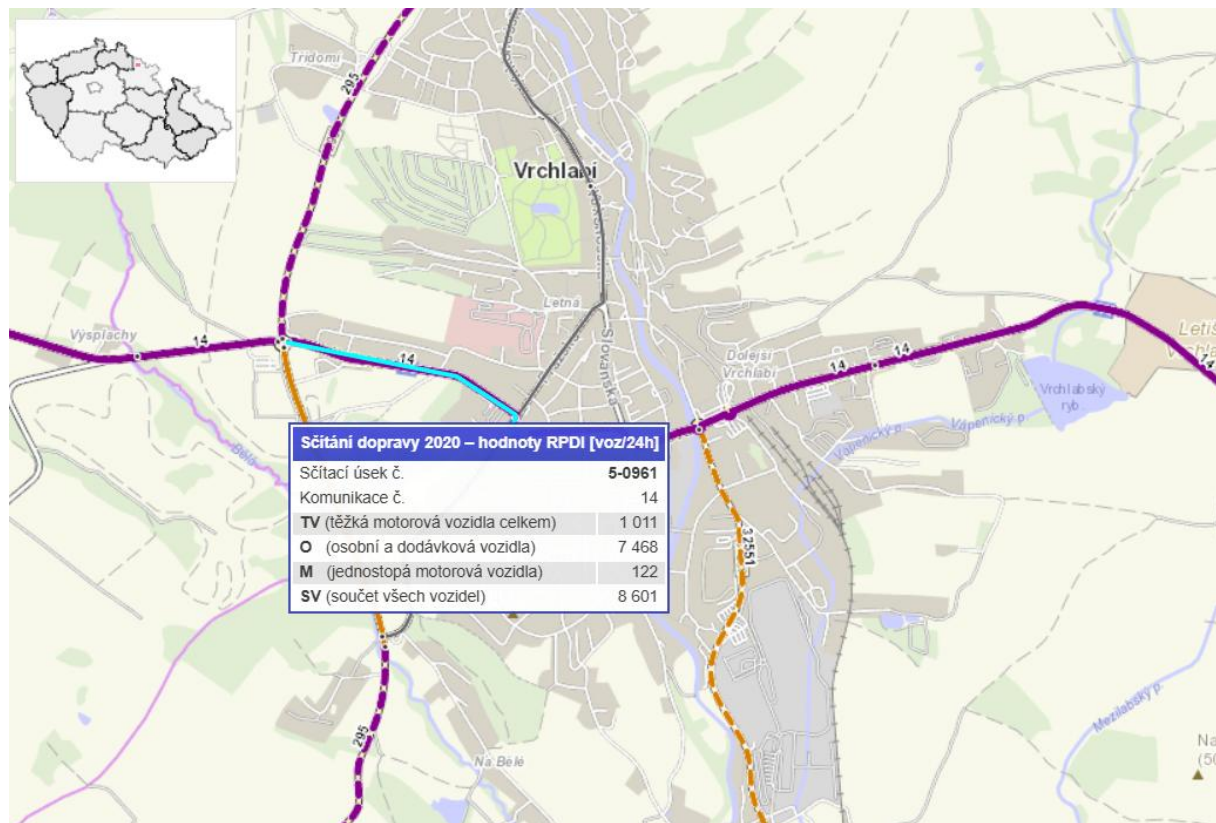
Dopravní infrastruktura ve Vrchlabí se v současné době potýká s **vysokou dopravní zátěží** hlavního průtahu a je charakterizována značným tlakem na modernizaci a odlehčení centra města.

Silniční dostupnost krkonošského regionu z hlavních okolních českých i zahraničních aglomerací (Praha, Sasko, Liberecko, hradubická aglomerace, polská Vratislav) neodpovídá potřebám na rychlou, plynulou a kvalitní dopravu. Páteřní komunikace dnes vedou (nebo jsou v budoucnu plánovány) západně a východně od území, přičemž důležitou spojnicí mezi nimi je především silnice I/14, která ovšem nemá vyhovující směrové parametry, a to především v místech, kde je soustředěna obytná zástavba.

Silnice I. třídy I/14 je nejdůležitější tepnou pro distribuci dopravy v řešeném území – městě Vrchlabí. Tato komunikace nadregionálního významu tvoří dopravní osu území ve směru východozápadním. Silnice prochází zastavěným územím Vrchlabí, což má podstatný vliv na okolní životní prostředí. Tranzitní doprava s vysokým podílem nákladních vozidel tvoří většinu přenášené dopravní zátěže. Dle

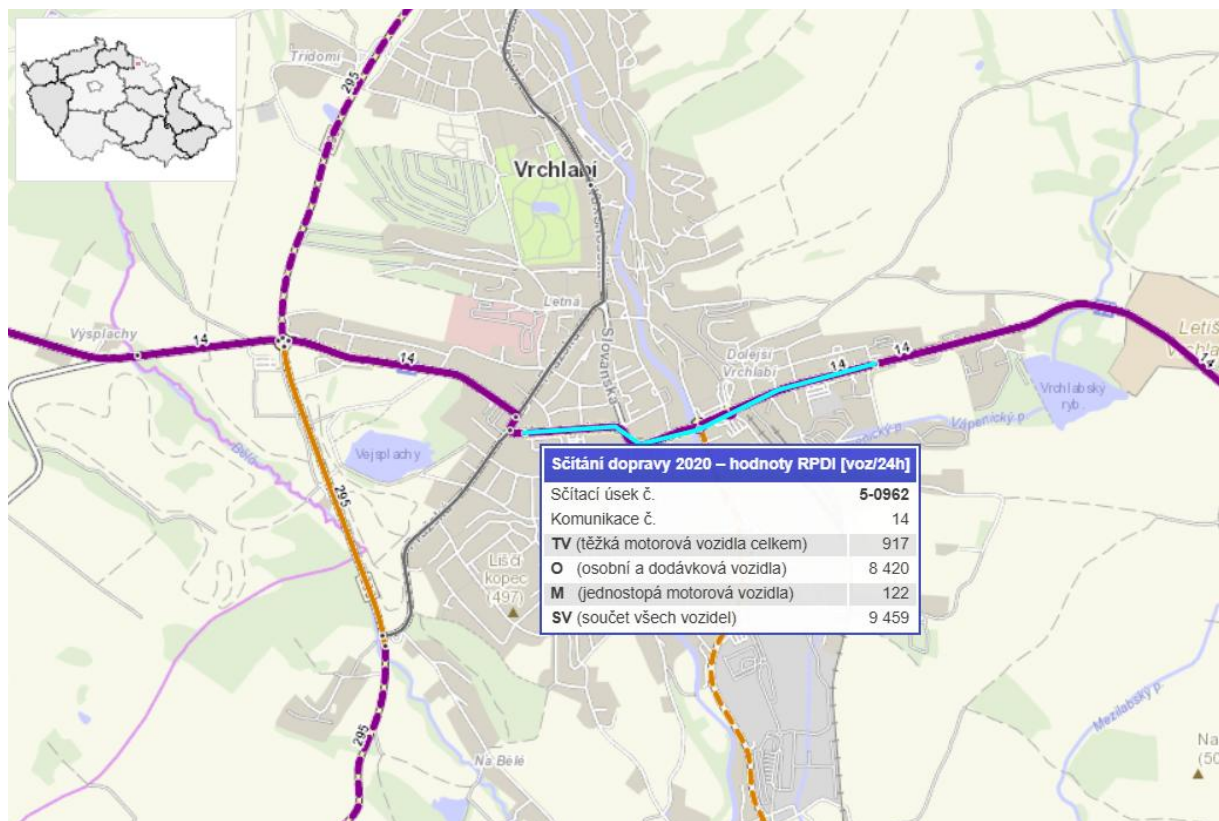
celostátního sčítání dopravy v roce 2020 byla vykázána intenzita dopravy na úseku ve Vrchlabí více než 9000 vozidel za den, přičemž téměř 10 % z celkového počtu tvoří těžká nákladní vozidla. Vzhledem k výše uvedenému je navržen jižní obchvat Vrchlabí na silnici I/14 mimo zastavěné území.

MAPA 3 VÝSLEDKY SČÍTÁNÍ DOPRAVY 2020 NA ÚSEKU Č. 5-0961

Zdroj: https://scitani.rsd.cz/CSD_2020/

MAPA 4 VÝSLEDKY SČÍTÁNÍ DOPRAVY 2020 NA ÚSEKU Č. 5-0962

Zdroj: https://scitani.rsd.cz/CSD_2020/

Další významnou komunikací v území je silnice II/295 (Horka u Staré Paky – Vrchlabí – Špindlerův Mlýn). Silnice má regionální význam, propojuje jednotlivá sídla v oblasti. Tato komunikace byla již dříve rekonstruována či přestavěna téměř v celé délce v odpovídajících parametrech. Ve směru od Prahy je nejvýznamnější dopravní tepnou obchvat města Nová Paka dlouhý přibližně 8,5 km, který byl zprovozněn 4. srpna 2025 a odvádí tranzitní dopravu ze silnice I/16 mimo centrum města.

Město Vrchlabí protíná řada silnic III. třídy a místních komunikací. Silnice III. tříd mají dopravní význam především pro dopravní zpřístupnění jednotlivých obcí či jejich částí. Jejich nižšímu dopravnímu významu odpovídají i jejich směrové i šířkové parametry. Za dopravně nejvýznamnější a také nejvíce dopravně zatíženou lze považovat silnici III/32551 (Vrchlabí – Klášterská Lhota – Hostinné), u které se nejvíce projevuje negativní vliv dopravy na okolní obytné území a na ostatní druhy dopravy, zejména pěší a cyklistickou. Místní komunikace mají význam obslužných přístupových komunikací.

Silniční síť – navrhovaný stav

Nejzásadnějším zásahem do silniční sítě města je plánovaná přeložka silnice I/14 (jižní obchvat širšího centra města), se kterou souvisí celá řada úprav navazujících komunikací nižších tříd. Především je důležité zajistit územní podmínky pro stabilizaci trasy a samotnou realizaci obchvatu, pro napojení silnice II/295 mimoúrovňovou křižovatkou v lokalitě Berlín a silnice III/32551 z okružní křižovatky (kde bude nově tato komunikace ukončena) v lokalitě závodu Škoda auto na silnici I/14.

Současná trasa silnice I/14 v úseku Valteřické ulice a Dělnické ulice bude v upraveném směrovém uspořádání převedena do organismu města v kategorii městské sběrné komunikace. Význam zde má

i levobřežní městská komunikace, která propojuje směr sever – jih připravovanou zrekonstruovanou křižovatkou Horská s okružní křižovatkou na I/14 Dělnická/Nádražní.

Co se týká městských obslužných komunikací, je v koncepci územního plánu uvažováno případné nové dopravní připojení centra města na silnici II/295 přes lokalitu Za pilou do ulice Dobrovského, dopravní propojení výrobní zóny a v neposlední řadě je nutné zajistit dopravní obslužnost návrhových lokalit pro bydlení.

Doprava v klidu

V souvislosti s rozvojem turismu je nezbytné modernizovat parkovací kapacity ve městě. V centru města je připravováno vybudování soustavy parkovišť (u kláštera, u KD Střelnice). Je uvažováno i o vybudování jednoho nebo více parkovacích domů v rámci nynějších parkovišť. V souvislosti s budováním sportovního areálu Vejsplachy bylo realizováno kapacitní parkoviště pro nový fotbalový stadion a lyžařské běžecké tratě a došlo k vybudování dopravní infrastruktury pro přírodní koupaliště a nově vybudované aquacentrum. Průběžně se daří navyšovat parkovací plochy i pro lyžařské areály Herlíkovice a Bubákov.

Železniční síť

Město Vrchlabí neleží na žádném významném železničním uzlu a železniční doprava zde nemá zásadní vliv. Územím vede neelektrifikovaná regionální trať č. 044 Kunčice nad Labem – Vrchlabí se zastávkami Vrchlabí, Podhůří, Kunčice nad Labem, kde se napojuje na železniční trať č. 040 Chlumeck nad Cidlinou – Stará Paka – Trutnov, procházející územím v trase Horní Branná – Kunčice nad Labem – Hostinné. Železniční spoje jsou integrovány do systémů **IREDO a IDOL**

V budoucnu je plánováno zvýšit efektivnost železniční dopravy a rozšířit a zkvalitnit služby. Nově by také mohla být přivedena trať (vlečková kolej) k výrobnímu záводу Škoda auto. Zároveň město ve spolupráci se Správou železnic usiluje o zvýšení bezpečnosti na železničních tratích (na dosud nechráněných železničních přejezdech).

Cyklistická a pěší doprava

Z důvodu klimatických podmínek a členitosti terénu je cyklo doprava na Vrchlabsku vnímána stále spíše jako rekreační volnočasová aktivita než každodenní dojíždění na kole. Postupně se to však mění.

Vrchlabím prochází dvě významné dálkové cyklotrasy. Cyklotrasa č. 2, Labská stezka, dříve značená jako č. 24, prochází ze severu Vrchlabím a směřuje více či méně podél Labe až do Německa, kde se Labe vlévá do moře. Druhou dálkovou trasou je cyklotrasa č. 22, tzv. Jizersko-jesenická magistrála, která křížuje Krkonoše v jejich podhorské části a prochází i napříč Vrchlabím. Tato cyklotrasa je již částečně převedena v západovýchodním směru přes město s úseky segregovaných cyklostezek a v budoucnu bude propojena s hlavními krkonošskými cyklotrasami.

Svůj start má ve Vrchlabí u vlakového nádraží pásově značená cyklotrasa č. 4301, která vede z Vrchlabí přes Horní Lánov a Černý Důl na Hoffmanovy boudy v Janských Lázních (13 km). Další cyklotrasou, která začíná ve Vrchlabí, a to na náměstí Míru u kostela sv. Vavřince, je krkonošská cyklotrasa č. 10. Odsud stoupá na Křížovky směr Benecko a pokračuje přes Mrklův do Horních Štěpanic, na Rovinka

a do Vítkovic k hotelu Praha (18 km). Cestou ji křížují další cyklotrasy, po kterých lze pokračovat až na hřebeny Krkonoš.

Cyklostezka s asfaltovým povrchem mezi Vrchlabím a Lánovem začíná na autobusovém nádraží ve Vrchlabí a je hojně využívána. Stezka vedena souvisle až na západní konec Lánova směr Čistá.

Zajímavostí pro návštěvníky Vrchlabí jsou tzv. Dlouhé sjezdy připravené Svazkem měst a obcí Krkonoše ve spolupráci se Správou Krkonošského národního parku. Cyklobusem a lanovkou se i s kolem můžete nechat vyvézt co nejvýše a potom se vydat z horských poloh pohodlnou jízdou do krkonošského podhůří. Trasy nejsou v terénu speciálně značeny, ale vedou po stávajících cyklotrasách. Z Vrchlabí jich můžete využít hned několik.

Vzhledem k vysoké intenzitě motorové dopravy je ve městě třeba dbát na zajištění bezpečnosti chodců, a tedy zajistit segregaci pěší dopravy od motorové. Vrchlabí je protkáno množstvím komunikací pro pěší, některé z nich však stále nesplňují aktuální požadavky na bezbariérovost, bude tedy nutné v budoucnu provést jejich rekonstrukci. Obecně je třeba vytvářet podmínky pro segregaci pěší dopravy v dopravně zatížených částech města a vhodnými opatřeními zvyšovat její bezpečnost.

Ve Vrchlabí a jeho okolí se nachází řada pěších turistických tras, např. Hančina stezka, která vede k Lánovu a je pojmenovaná po místní rodačce Haně Jüptnerové, pedagožce a signatářce Charty 77. Cesta nabízí krásné výhledy do krajiny, zejména na Krkonoše a Černou a Liščí horu. I nadále je ale nutné zajistit podmínky pro možnou realizaci pěších tras a stezek propojujících jádrové území s okrajovými polohami města.

Dopravní obslužnost

Město Vrchlabí má zpracovaný strategický dokument Plán dopravní obslužnosti pro období let 2021–2025, který detailně popisuje a plánuje provoz a financování **městské hromadné dopravy (MHD)** ve Vrchlabí, se zvláštním důrazem na **ekologické a ekonomické aspekty**.

Plán dopravní obslužnosti města Vrchlabí poskytuje dle zákona informace o:

- současné situaci v zajišťování veřejných služeb v přepravě cestujících na území města,
- předpokládaném rozsahu poskytované kompenzace pro linky MHD,
- časovém harmonogramu uzavírání smluv o veřejných službách a postupu při uzavírání těchto smluv,
- harmonogramu a způsobu integrace, pokud se objednatelé podílejí na organizaci integrovaných veřejných služeb v přepravě cestujících,
- maximálních cenách jízdného,
- údajích vztahujících se k financování a nákladově efektivnímu zajišťování veřejných služeb v přepravě cestujících.

Hromadná doprava osob je v řešeném území zajištěna prostředky autobusové dopravy a železniční dopravy. Vzhledem k zastaralé, řídké a směrově povětšinou nevyhovující železniční síti má v zájmovém území z hlediska dopravní obsluhy území větší význam autobusová doprava (dálková a místní). Všechny železniční a autobusové linky zajišťující dopravní obsluhu území dotovanou Královéhradeckým krajem

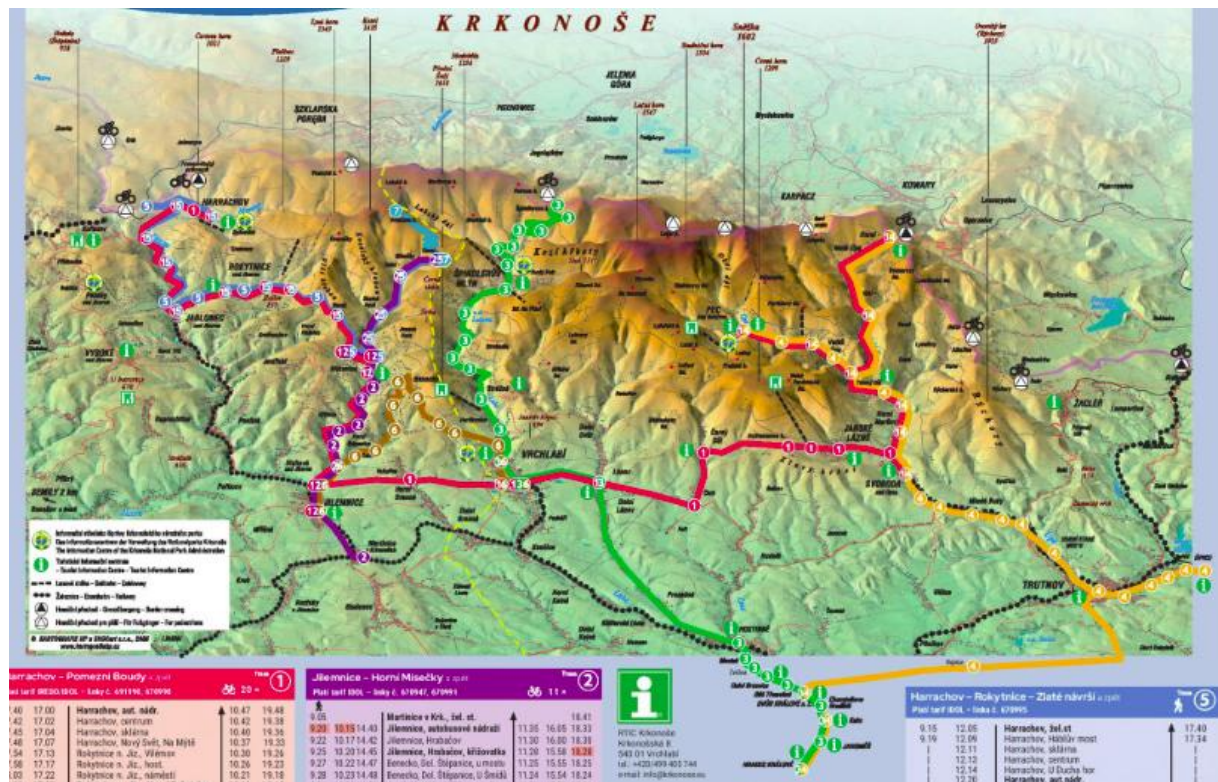
jsou začleněny do integrovaného dopravního systému IREDO (KHK), vybrané zastávky jsou též v systému IDOL Libereckého kraje. Spoje navazují v železniční stanici Vrchlabí na vlaky od Kunčic nad Labem. Spoje MHD nemají stanovené čekací doby na spoje drážní dopravy.

Do Vrchlabí je trasováno velké množství linek dálkové dopravy a vzhledem k významu města i značné množství příměstské linkové dopravy.

Specifickou roli v autobusové dopravě mají v posledních letech cyklobusy a skibusy. Z Vrchlabí je možno využít linky 3: Špindlerova bouda – Špindlerův Mlýn – Vrchlabí – Kuks – Hradec Králové, linky 6: Jilemnice – Benecko – Vrchlabí a linky 8: Vrchlabí – Strážné. V letním období jsou některé úseky cyklobusů využívány také místními obyvateli pro cesty do zaměstnání, za službami apod. Současně platí, že v tomto období má naopak turistické využití i řada spojů základní dopravní obslužnosti.

Do budoucna je vhodné zajistit podmínky pro úpravy autobusového nádraží – provázanost s nádražím železničním.

MAPA 5 TRASY CYKLOBUSŮ V KRKONOŠÍCH V ROCE 2022

Zdroj: www.malaupa.cz

Ostatní druhy dopravy

Vzhledem k poloze města v horské oblasti a existenci lyžařských středisek má v řešeném území rovněž značný význam tzv. vertikální doprava, tedy doprava lanovkami a vleky. V uplynulých letech docházelo a stále dochází k modernizaci zastaralých zařízení, jejímž výsledkem je zvýšení bezpečnosti, pohodlí a kapacity a někdy také doplňkový letní provoz a přeprava jízdních kol.

Mezi nejvýznamnější lanovky v okolí patří:

- Lanovka Herlíkovice – Žalý
- Lanovka Špindlerův Mlýn – Pláně
- Lanovka Špindlerův Mlýn – Medvědín
- Lanovka Janské Lázně – Černá hora
- Lanovka Pec pod Sněžkou – Sněžka
- Lanovka Pec pod Sněžkou – Hnědý vrch
- Lanovka Velká Úpa – Portášovy Boudy

7. OBČANSKÁ VYBAVENOST

Ve městě Vrchlabí představují infrastrukturu občanské vybavenosti zejména následující objekty: městský úřad, pošta, mateřské a základní školy, gymnázium, kulturní dům, nemocnice, poliklinika, soukromé zdravotní ambulance, dům s pečovatelskou službou a ostatní veřejné či komerční služby (banky, pojišťovny, obchody, služby – kadeřnictví, kosmetika, rehabilitace, restaurace, ubytovací zařízení aj.).

7.1 Bydlení

Téměř celé zastavěné území města lze považovat za plně využívané. Převažující formou bydlení jsou bytové domy.

Od 01.01.2026 město povinně zřizuje tzv. Kontaktní místo pro bydlení v souladu se zákonem č. 175/2025 Sb., Zákon o podpoře v bydlení, s působností pro území ORP Vrchlabí. Kontaktní místo bude zařazeno pod Odbor sociální a zdravotní MÚ Vrchlabí. Bude spolupracovat s Odborem majetku města, dalšími obcemi, sociálními službami či soukromými vlastníky bytů.

Město se snaží rozšiřovat nabídku nájemních bytů formou výstavby městských bytů, aby tak dlouhodobě udrželo mladé rodiny ve městě. V současnosti Vrchlabí žádá o dotaci z programu Státního fondu podpory investic Dostupné nájemní bydlení, na opravu BD ul. Jos. Šíra, kde by po rekonstrukci mohlo vzniknout celkem 18 nových městských bytů.

Vrchlabí se také dlouhodobě věnuje i problematice sociálního bydlení. Město vlastní a spravuje celkem 8 sociálních bytů v domě na ul. Českých bratří č. p. 595. Tyto byty byly vybudovány díky podpoře z evropských dotačních fondů – Výzva č. 79 – Sociální bydlení II Integrovaného regionálního programu na období let 2014–2021. Dále město provozuje Penzion s byty pro důchodce, a to ve dvou objektech – Dům s peč. službou v ul. Pražská 1343, Vrchlabí a Dům s peč. službou v ul. Slovanská 1116, Vrchlabí.

Podle výsledků Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2021 se ve městě nacházelo celkem 6 363 bytů, což je v porovnání s údaji ze Sčítání z roku 2011 téměř devítiprocentní nárůst. Z celkového počtu bytů bylo 3 743 v bytových domech a 2 474 v domech rodinných, 5 381 jich bylo obydlených (1 966 v rodinných domech a 3 275 v bytových domech). Nejčastějším důvodem neobydlenosti bytů je jejich využití k rekreaci. Domů bylo ve městě celkem 2 185, z toho bytových 363 a 1 746 rodinných. Obydlených domů bylo ve městě 1 986 (1 561 rodinných a 360 bytových).

Bytovou výstavbu ve Vrchlabí v posledních 5 letech znázorňuje následující tabulka.

TABULKA 7 DOKONČENÉ BYTY VE MĚSTĚ VRCHLABÍ ZA POSLEDNÍCH PĚT LET

Období k 31. 12.	Byty celkem	V rodinných domech	V bytových domech
2024	50	8	28
2023	149	10	130
2022	29	20	-

2021	57	30	22
2020	16	9	-
Celkem	301	77	180

Zdroj: www.vdb.czso.cz

Z tabulky je patrný trend nové bytové výstavby jak v rodinných, tak i v bytových domech. Za posledních pět let vzniklo celkem 77 bytů v rodinných domech a 180 v domech bytových. Oproti předchozím letům, kdy převládal trend výstavby bytů v rodinných domech, v poslední době přibývá mnoho projektů a realizací bytových nebo apartmánových domů.

Poptávka po novém bydlení ve Vrchlabí, které je žádanou lokalitou, je zřejmá z několika **aktuálních i plánovaných developerských projektů**. Budoucí rozvoj bytové výstavby se soustředí jak na bydlení v centru města, tak na rezidenční projekty v širším okolí.

Z pohledu bytové výstavby lze budoucí rozvoj Vrchlabí popsat následovně:

Aktuální a Plánované Developerské Projekty

Ve Vrchlabí probíhá nebo je plánována výstavba několika rezidenčních projektů, které se snaží reagovat na poptávku po moderním a komfortním bydlení.

Trojdomí Krkonošská

- Slavnostní zahájení výstavby (poklepání základního kamene) proběhlo v červnu 2024.
- Projekt v centru města, blízko náměstí Míru, nabídne celkem **24 nových bytů**.
- Byty se vyznačují moderní architekturou s prvky respektujícími historický ráz města, včetně exkluzivních mezonetových bytů s prosklenými nástavbami a výhledy na Krkonoše.
- Stavba je v současné době pozastavena, projekt není realizován a je možné, že záměr bude investorem upraven.

Riverside Vrchlabí (ul. Labská a Šíra)

- Projekt se nachází v těsné blízkosti historického centra na březích Labe, je kompletní a nabízí celkem **56 bytů** (1+kk až 4+kk). Dokončeno v roce 2024.

DeONE (ul. Chelčického)

- Projekt s **14 bytovými jednotkami**, u kterého je termín k nastěhování stanoven na rok **2026**.

Starší/Dokončené projekty

Mezi nedávno dokončené nebo aktuálně prodávané projekty patří například **VIVA Vrchlabí** (58 bytů, k nastěhování od 2023), **Mlýn Herlíkovice** (30 jednotek, k nastěhování od 2023), **Labit – Pod Slunečným vrchem** (42 bytů), **„Byty u školy“** (16 bytů k nastěhování od 2023) a **Ski & Mt. bike apartments** (60 jednotek, k nastěhování od 2023), které často spadají do kategorie rekreačního bydlení/apartmánů.

Přestože aktuálně probíhá soukromá výstavba, je i nadále potřeba rozvíjet výstavbu dostupných městských a sociálních bytů.

Město klade důraz na zajištění kvalitní a kapacitně odpovídající sociální péče, což se odráží ve výstavbě zařízení jako je **Domov se zvláštním režimem** (34 lůžek pro klienty s demencí a psychiatrickým oddělením), jehož zřizovatel je kraj a jehož výstavba započala v červenci 2024. Výstavba Domova se zvláštním režimem (přístavba a nové křídlo současného Domova pro seniory,) je plánována k ukončení a zahájení provozu v průběhu roku 2026.

Regionální kontext a trendy

Vrchlabí, jako součást okresu Trutnov v Královéhradeckém kraji, reflektuje celorepublikové a krajské trendy:

- **Pokles zahájené výstavby (2024):** V Královéhradeckém kraji (a okrese Trutnov) byl v roce 2024 zaznamenán meziroční pokles v počtu zahájených bytů, což může být způsobeno ekonomickými faktory (inflace, úrokové sazby).
- **Dominance rodinných domů:** V okrese Trutnov tvořila nová výstavba více než polovinu zahájených bytů v rodinných domech.
- **Udržitelnost:** Do roku 2030 se očekává, že nové budovy budou muset splňovat podmínky pro bezemisní stavby, což ovlivní budoucí developerské projekty i ve Vrchlabí.

Budoucí rozvoj bytové výstavby ve Vrchlabí tedy bude charakterizován **kombinací soukromých rezidenčních projektů** v atraktivních lokalitách a **reakcí na sociální potřeby** města (např. bydlení pro seniory), to vše pod vlivem **krajských trendů a nových stavebních směrnic** v oblasti udržitelnosti.

7.2 Školství a vzdělávání

Ve Vrchlabí je zajišťováno vzdělávání v celkem 8 mateřských a 4 základních školách. Školy jsou většinou příspěvkovými organizacemi města a zajišťují předškolní a základní vzdělávání jak pro občany města Vrchlabí, tak i pro spádové obce.

Předškolní a základní vzdělávání ve městě rovněž zajišťují soukromé subjekty, jako je např. Základní škola a Lesní mateřská škola Pravrch, z.ú.

Základní vzdělání v uměleckých oborech a rozvoj mimoškolních dovedností zajišťuje město svými dalšími příspěvkovými organizacemi, a sice Základní uměleckou školou Karla Halíře Vrchlabí a Domem dětí a mládeže Pelíšek.

Na území města sídlí dále Krkonošské gymnázium a Střední odborná škola (s odloučeným pracovištěm v Hostinném), Střední škola strojírenská a elektrotechnická a Střední škola gastronomie a služeb (s pracovišti ve Vrchlabí a Nové Pace), jejichž zřizovatelem je Královéhradecký kraj a které zajišťují středoškolské vzdělání.

Ve městě je rovněž umožněno vzdělání dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, a to prostřednictvím Základní škola speciální a praktická škola Diakonie ČCE Vrchlabí, jejímž zřizovatelem je

církev, a Základní škola Vrchlabí, Krkonošská 230, příspěvková organizace, kterou zřizuje Královéhradecký kraj.

Dalšími vzdělávacími zařízeními ve městě jsou Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna, Vrchlabí, Al. Jirásky 617 a Dětský domov a školní jídelna, Vrchlabí, Žižkova 497.

Předškolní vzdělávání

Město Vrchlabí zřizuje na svém území mateřské školy, které zajišťují předškolní vzdělávání pro více než 400 dětí ve věku od 2 do 6, resp. 7 let.

Mateřská škola Vrchlabí, Komenského 1248 má k dispozici 3 třídy s rejstříkovou kapacitou 84 dětí. O děti se zde stará 7 kvalifikovaných pedagogů. Škola zajišťuje dětem celodenní stravu ve školní jídelně.

Školka má sportovně-turistické a polytechnické zaměření spolu s ekologickým přesahem vzdělávacího programu "Jsme součástí přírody" podporuje všestranný rozvoj dětí – pohybový, sociální, kreativní i poznávací. Díky svému umístění v blízkosti přírody klade důraz na její využívání nejen ke vzdělávání, ale i k relaxaci. Dětem zajišťuje celoškolské projekty a komunitní akce, čímž vytváří prostor pro prožitkové učení a aktivní zapojení dětí i rodičů do života školy. Jedna třída poskytuje výchovně-vzdělávací proces pomocí inovativního vzdělávacího programu Začít spolu. Celá MŠ se zapojuje do spolupráce s dalšími organizacemi města Vrchlabí, např. DDM Pelíšek, HC Stadion Vrchlabí, Plavecká Akademie Vrchlabí, KRNP, Domov pro seniory či Dům s pečovatelskou službou.

OBRÁZEK 9 MŠ KOMENSKÉHO

Zdroj: www.mskomenskeho.info

Mateřská škola Vrchlabí, Labská 338 vzdělává děti ve 2 třídách s rejstříkovou kapacitou 71 dětí. Ve škole pracuje 5 pedagogů. V areálu školy se nachází rovněž školní jídelna, která zajišťuje pro děti celodenní stravu.

Školka má blízko k přírodě. Každý čtvrtek je součástí výuky i Lesní školka, kdy se celé dopoledne se děti vzdělávají, tráví venku a poznávají krásy okolí školky a našeho města.

Pilířem práce pedagogů jsou děti a jejich rodiny, kdy se zaměřujeme na navození důvěry a přátelského vztahu. Snahou všech je jít vstříc potřebám rodin, ať je to díky používání moderních technologií a možností naší doby, po osobní setkávání.

Školka nabízí dětem pestrou škálu možností vzdělávání, kdy se nechává aktivně inspirovat programem Začít spolu, spolupracuje s institucemi z města – DDM Vrchlabí, KRMAP, HC Stadion Vrchlabí, ZŠ nám. Míru, Červený kříž, Nemocnice Vrchlabí, Domov pro seniory, Diakonie, IZS i Policie ČR a celoroční spolupráci s Malou technikou z.ú.

OBRÁZEK 10 MŠ LABSKÁ

Zdroj: www.mapy.cz

Mateřská škola, Vrchlabí, Letná 1249 vznikla v roce 2007 sloučením dvou mateřských škol – MŠ Letná a MŠ A. Dvořáka. Celková rejstříková kapacita je 165 dětí. Celkem se jedná o 7 tříd, z toho 2 speciální. Ve škole pracuje přibližně 20 pedagogů a samozřejmě příslušný počet provozních zaměstnanců.

Od září 2024 byla mateřská škola zařazena do sítě škol **Začít spolu** a má právo používat označení škola „Začít spolu“ a logo Začít spolu.

Třídy jsou dle věku smíšené. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje jejich individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem. Činnosti se plánují do center aktivit. Děti mají možnost ovlivnit téma vzdělávání.

Je respektována svobodná volba dětí při výběru her a technik. Poměr spontánních, řízených a nepřímo řízených činností je v denním programu vyvážený. Děti mají dostatek času a prostoru pro spontánní hru.

Škola podporuje rozvíjení her citlivě volenou nabídkou materiálu s otevřeným koncem a pomůcek, které mají děti stále k dispozici a na „očích“. Děti jsou vedeny k dokončení činnosti. V případě nemožnosti činnost dokončit mají možnost se k činnosti vrátit a dílo či výrobek dohotovit a uchovat ho, vystavit ho, podělit se o zážitky z procesu tvorby. Cílem mateřské školy je vytvářet klidné a bezpečné prostředí s využitím principu otevřenosti k rodičům i veřejnosti.

OBRÁZEK 11 MŠ LETNÁ

OBRÁZEK 12 ODLOUČENÉ PRACOVNÍŠTĚ MŠ A. DVOŘÁKA

Zdroj: www.msletna.cz

Mateřská škola, Vrchlabí, Jiráskova 926 vzdělává děti ve 2 třídách s rejstříkovou kapacitou 51 dětí. Ve škole pracují cca 4 pedagogové. V areálu školy se nachází rovněž školní jídelna, která zajišťuje pro děti celodenní stravu. Mateřská škola patří k menším mateřským školám ve Vrchlabí. Má bezbariérový přístup. Je umístěna uprostřed krásné velké zahrady, téměř v centru města, a přitom mimo dopravní ruch. Vytváří podnětné a bezpečné prostředí, respektuje rozdílné potřeby a zájmy dětí, nabízí bohatý program aktivit. Zaměření je sportovně-turistické, pořádají zde spoustu výletů a nabízí také lyžařský a plavecký kurz, kurz bruslení, ozdravný pobyt v solné jeskyni. MŠ je zapojena do unikátního programu SPORTOVNÍ ŠKOLIČKA. Škola rozvíjí environmentální citění, pěstují si ovoce, zeleninu a bylinky, které se pak děti učí zpracovávat. Chovají zde různé živočichy, o které děti pečují a starají se. Díky nim poznávají fascinující svět přírody. Součástí vzdělávání je i celoroční výuka anglického jazyka pro všechny děti.

OBRÁZEK 13 MŠ JIRÁSKOVA

Zdroj: město Vrchlabí

Základní škola a mateřská škola, Vrchlabí, Horská 256 je větší mateřská škola, pod jejíž hlavičkou jsou provozovány tři mateřské školy – MŠ Horská 214, MŠ Dělnická 74 a MŠ Lesní 30. Zajišťuje předškolní vzdělání pro 100 dětí v 5 třídách, o které se stará celkem 12 pedagogických pracovníků. Má svůj vzdělávací program „Školka plná pohody“. Provoz budov a školních jídelen zajišťuje příslušný počet provozních zaměstnanců. Každá jednotlivá MŠ má celodenní stravování ve svojí školní jídelně, která vaří obědy i pro ZŠ.

OBRÁZEK 14 MŠ DĚLNICKÁ 74

OBRÁZEK 15 MŠ LESNÍ

Zdroj: www.mapy.cz

OBRÁZEK 16 MŠ HORSKÁ

Zdroj: www.mapy.cz

Pro občany města zajišťuje předškolní vzdělávání dále řada organizací, které nejsou městem zřizovány. Hovoříme zde především o soukromých subjektech.

Základní škola a Lesní mateřská škola Pravrch, z.ú. je soukromé zařízení, které vzdělává děti v rámci jedné smíšené skupiny o počtu asi 26 dětí. Děti tráví svůj pobyt ve školce převážně venku v přírodě. Stravování v LMŠ je zajišťováno formou cateringu od dodavatele F – Gastro catering zařízení školního stravování s.r.o.

OBRÁZEK 17 LESNÍ MATEŘSKÁ ŠKOLA MRAVENEČEK

Zdroj: webové stránky LMŠ www.pravrch.cz

Základní vzdělávání

Město Vrchlabí zřizuje na svém území 3 základní školy, které zajišťují základní vzdělání pro bezmála 1200 dětí ve věku od 6 do 15, resp. 16 let.

Základní škola a mateřská škola, Vrchlabí, Horská 256, je prvostupňová škola rodinného typu v klidné části města, pod jejíž hlavičkou jsou provozovány dvě základní školy – ZŠ Horská 256 a ZŠ Lesní 30. Poskytuje základní vzdělání pro více než 100 dětí v celkem 7 třídách. Má svůj vzdělávací program „Učíme se pro život“. ZŠ Horská je škola málotřídní se dvěma třídami (1. a 2. ročník a 3. – 5. ročník) a ZŠ Lesní má 5 samostatných tříd od 1. do 5. ročníku. Žáky v těchto školách vzdělává celkem 11 pedagogů a 8 asistentů pedagoga. Provoz zajišťuje příslušný počet provozních zaměstnanců. Každá škola má rovněž svou školní družinu, kde se dětem věnují celkem 3 vychovatelky, a dvě školní jídelny, které vaří i pro MŠ.

OBRÁZEK 18 ZŠ HORSKÁ

Zdroj: www.mapy.cz

Základní škola, Vrchlabí, Školní 1336 je moderní městská škola zřízená městem Vrchlabí. Poskytuje vzdělávání žákům 1.–9. ročníku a nabízí široké spektrum vzdělávacích i volnočasových aktivit s rejstříkovou kapacitou 1000 žáků. Momentálně se zde vzdělává více jak 620 žáků ve 30 třídách. Děti zde vzdělává celkem přibližně 70 pedagogů. Při škole funguje školní družina se šesti odděleními, kde na děti dohlíží 6 vychovatelek, k dispozici je dětem školní jídelna umístěná v budově školy.

Škola disponuje moderními odbornými učebnami, jazykovými laboratořemi, učebnou robotiky, IT učebnami, vybavenými moderní počítačovou učebnou včetně 3D brýlí s programy na virtuální realitu, a navíc meteorologickou stanicí, kde dlouhodobě sledují žáci počasí.

Škola je zapojena v rámci environmentální výchovy do programů „Skutečně zdravá škola“, „Ovoce do škol“. Ve škole probíhá výuka cizích jazyků ve všech třídách, od 1. třídy angličtiny, dále pak španělština, němčina, francouzština. Žáci mají možnost jazykových pobytů v zahraničí a ke konci studia i zkoušky Cambridge Exams. Díky intenzivní výuce jazyků je škola zapojena do projektů Erasmus+, Interreg ...

Na druhém stupni má škola sportovní třídy se zaměřením na všeobecný pohybový rozvoj. Sportovní třídy spolupracují s místními oddíly (lyžování, biatlon, hokej, atletika) a organizují soustředění i závody.

Škola nabízí pestrou škálu kroužků: robotika, dramatizace, sportovní aktivity, jazykové kurzy (Cambridge Exams), kreativní dílny. Škola klade důraz na komunikaci s rodiči (projekty typu ‚Čaj o páté‘). Podporuje dobrovolnické aktivity a spolupracuje s městem Vrchlabí i partnery v zahraničí.

OBRÁZEK 19 ZŠ ŠKOLNÍ

Zdroj: facebookový profil ZŠ Vrchlabí (Liščí Kopec)

Základní škola, Vrchlabí, nám. Míru 283 je devítileté vzdělávací zařízení s dlouholetou tradicí a rozšířenou sportovní přípravou na druhém stupni s rejstříkovou kapacitou 600 žáků. V současnosti ji navštěvuje více než 470 žáků, o které pečuje přibližně šedesát pedagogických pracovníků. Škola sídlí ve čtyřech budovách a její součástí jsou školní družina, školní klub, stanice zájmových činností a školní jídelna. Výuka probíhá podle Školního vzdělávacího programu **Zdravá škola se sportovními třídami**, který zdůrazňuje nejen kvalitní vzdělávání, ale také pohybovou všestrannost, prevenci rizikového chování a osobnostní rozvoj žáků.

Vizí školy je tvořit prostředí, kde je každý důležitý, cítí se bezpečně a má příležitost růst. Neoddělitelnou součástí je zde podpora sportu a sportovních talentů. Od 6. ročníku fungují na škole sportovní třídy, jejichž absolventi dosahují výborných výsledků doma i ve světě. Mezi největší úspěchy patří olympijské medaile absolventů Evy Adamczykové (Samkové), Michala Krčmáře a Karolíny Erbanové. Jen za posledních 20 let žáci získali více než 80 medailí z Olympiád dětí a mládeže

OBRÁZEK 20 ZŠ NÁM. MÍRU

Zdroj: ZŠ nám. Míru

Mimo školy zřizované městem působí na území města další organizace poskytující základní vzdělávání. Jsou to organizace soukromé, zřizované krajem, církvemi případně přímo Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy ČR.

Základní škola a Lesní mateřská škola Pravrch, z.ú. je soukromé zařízení, vzdělávající děti ve třech věkově smíšených třídách rozdělených na 1. trojročí (1. – 3. ročník), 2. trojročí (4. – 6. ročník) a 3. trojročí (7. – 9. ročník). Škola sídlí v nově zrekonstruovaných prostorách na Pražské ulici, č. p. 858.

Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna, Vrchlabí, Al. Jiráka 617 je příspěvkovou organizací přímo řízenou MŠMT ČR. Jedná se o školské zařízení pro děti s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a pro děti umístěné na základě předběžného opatření s diagnostikovanými poruchami chování, a to do ukončení povinné školní docházky nebo přípravy na povolání. Zařízení je koedukované, s kapacitou 32 dětí. V ZŠ se vzdělávají i děti s lehkým mentálním postižením, naopak některé děti navštěvují civilní školy mimo zařízení.

OBRÁZEK 21 DĚTSKÝ DOMOV SE ŠKOLOU, ZÁKLADNÍ ŠKOLA A ŠKOLNÍ JÍDELNA, VRCHLABÍ, AL. JIRÁSKA 617

Zdroj: <https://dsvrchlabi.estranky.cz/>

Základní škola speciální a praktická škola Diakonie ČCE Vrchlábí je zařízení, jehož zřizovatelem je Diakonie Českobratrské církve evangelické, ve kterém se vzdělávají žáci s mentálním a kombinovaným postižením více vadami a autismem. Místa poskytování služeb mimo město Vrchlábí jsou Trutnov, Dvůr Králové a Hradec Králové. Škola nabízí přípravu na vzdělávání na přípravném stupni, základní vzdělávání, speciální základní vzdělávání a následné vzdělávání na dvouleté praktické škole. Ve školním roce navštěvovalo přípravný stupeň, ZŠ a ZŠ speciální 99 žáků, praktickou školu 28 žáků. Kapacita zařízení je 105 žáků a je tak téměř zcela naplněna. Žáky zde vzdělává celkem 59 pedagogických pracovníků, škola zajišťuje služby školního logopeda a klinického psychologa.

Zdroj: www.mapy.cz

Základní škola Vrchlaby, Krkonošská 230 je příspěvkovou organizací zřízenou Královéhradeckým krajem. Je školou zřízenou podle 16 odst. 9 školského zákona, školou pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Vyučuje podle dvou vzdělávacích programů, nabízíme individuální vzdělávací plány, volnočasových aktivity a odborné učebny pro rozvoj dovedností a zájmů žáků. Kromě vzdělání klademe důraz na osobnostní a sociální rozvoj dětí v bezpečném a podnětném prostředí. Úzce spolupracuje se Speciálním pedagogickým centrem, Pedagogicko-psychologickou poradnou, dětskými lékaři a klinickými psychology.

V prostorách budovy školy je 5 kmenových tříd pro žáky 1.-9. postupného ročníku, počítačová učebna, tělocvična, cvičná kuchyňka, dílna pro práci s kovem a dřevem a školní družina. Škola má vlastní zahradu a využívá moderní sportovní areál s umělým povrchem. Stravování žáků je zajištěno ve Školní jídelně ul. Krkonošská. Ve všech třídách vyučuje speciální pedagog a k dispozici má asistenta pedagoga. Asistenti pedagoga jsou na naší škole stálou součástí pracovního týmu.

V rámci činnosti školy nabízíme našim žákům zájmové kroužky. Mají možnost navštěvovat rukodělný, sportovní a zdravotnický kroužek. Snažíme se tak předcházet negativním vlivům, které působí na děti po skončení vyučování, v době jejich volna.

OBRÁZEK 23 ZÁKLADNÍ ŠKOLA, VRCHLABÍ, KRKONOŠSKÁ 230

Zdroj: www.mapy.cz

Dětský domov a školní jídelna, Vrchlábí, Žižkova 497 je školské výchovné zařízení pro výkon ústavní výchovy zřizované Královéhradeckým krajem. Toto zařízení přímo nezajišťuje povinné základní vzdělávání dětí, nicméně na výchovu a vzdělávání má značný vliv. Žijí zde děti bez poruch chování, které z různých důvodů nemohou vyrůstat ve své původní rodině. Kapacita zařízení je 24 dětí zpravidla od 3 do 18, maximálně do 26 let. Děti zde žijí v rodinných skupinách, kde se učí budoucímu samostatnému životu

OBRÁZEK 24 DĚTSKÝ DOMOV A ŠKOLNÍ JÍDELNA, VRCHLABÍ, ŽIŽKOVA

Zdroj: www.mapy.cz

Neformální vzdělávání

Základní umělecká škola Karla Halíře Vrchlábí poskytuje dětem od 3,5 let věku základy uměleckého vzdělávání, a to ve třech oborech — hudebním, výtvarném a literárně-dramatickém. Součástí nabídky

je také výuka pro dospělé. Kapacita školy je stanovena na 380 žáků, přičemž nejvíce z nich navštěvuje hudební obor. Ten nabízí širokou škálu možností — od klasické hudby přes populární, swingovou a jazzovou. Žáci mohou působit v různých tělesech, od velkých orchestrů (Junior Band, Big Band, Projekt Oldfield, soubor DrAcco, SAHARA BAND, Školní orchestr, pěvecký sbor MOTÝLEK, aj.) až po menší soubory (Smyčcový soubor Surikaty, flétnový soubor ZOBÁČEK či folklorní muzika).

Škola dlouhodobě spolupracuje s hudební školou v partnerském městě Baunatal v Německu. Díky tomu mají žáci příležitost poznat jiné hudební prostředí a vystupovat společně se svými německými vrstevníky

Umělecké činnosti žáků se pravidelně představují veřejnosti — ať už na koncertech, výstavách výtvarných prací či vystoupeních literárně-dramatického oboru. Škola tak nejen vychovává budoucí posluchače koncertů, divadelních představení a výstav, ale zároveň připravuje absolventy, kteří se uměním mohou věnovat na velmi dobré amatérské úrovni, nebo pokračovat ve studiu na profesionálních uměleckých či pedagogických školách.

OBRÁZEK 25 ZUŠ KARLA HALÍŘE, VRCHLABÍ

Zdroj: město Vrchlabí

Dům dětí a mládeže Pelíšek, Vrchlabí funguje jako nezastupitelná instituce pro konstruktivní směřování dětí a mládeže do budoucnosti. Pro přibližně 850 účastníků organizuje činnost v 80 zájmových útvarech.

Široká nabídka zájmového vzdělávání, od polytechnické výuky, sportu, přes výuku jazyků a taneční studio (např. TS Oliver), až po rozvoj logického myšlení (např. Piškvorky do školky), cíleně rozvíjí individuální nadání, sociální dovednosti a zodpovědnost. Tím, že DDM poskytuje bezpečné a podnětné prostředí, naplňuje svůj klíčový úkol v oblasti prevence kriminality. Organizovaný a smysluplně

strávený volný čas, který DDM nabízí prostřednictvím kroužků, táborů a otevřených kluboven (jako je Polední klubovna), efektivně eliminuje rizikové faktory a prostor pro nežádoucí chování. Místo bezcílného trávení času tak mladí lidé získávají pozitivní vzory, učí se spolupráci a nacházejí zdravé koníčky, což je základem pro jejich úspěšný osobnostní a profesní rozvoj. DDM Pelíšek je tak ve Vrchlabí vnímán nejen jako centrum volného času, ale i jako pilíř sociální stability a výchovy budoucích aktivních občanů.

OBRÁZEK 26 DDM PELÍŠEK, VRCHLABÍ

Zdroj: město Vrchlabí

7.3 Zdravotnictví

Zásadním zdravotnickým zařízením ve městě je **Nemocnice Vrchlabí**, jejíž spádová oblast čítá přibližně 35 tis. obyvatel, přičemž každoročně navštíví toto území navíc až 10 mil. turistů.

Historie nemocnice ve Vrchlabí se datuje až do roku 1832. Současná nemocnice prošla v posledních letech řadou rekonstrukcí a modernizací, ať už ve smyslu rozšíření spektra svých služeb, tak i zvýšení jejich kvality. Nyní je tedy schopna poskytovat specializované zdravotní služby i nad rámec základních medicínských oborů, zejména v ambulantní sféře, ale i specializovanou péči na odděleních anesteziologie a resuscitace, vnitřního lékařství, chirurgie, rehabilitace či oddělení následné péče.

Nemocnice Vrchlabí poskytuje občanům města kvalitní zdravotnickou péči na celkem 6 odděleních (Chirurgie a traumatologie, Vnitřní lékařství, Oddělení akutní medicíny, Dlouhodobá lůžková péče, Laboratorní pracoviště, Léčebná rehabilitace – fyzioterapie) a v 10 ambulancích (Všeobecná chirurgie, Gynekologie, Ortopedie, Mamologická poradna, Úrazová poradna, Diabetologie, Kardiologie, Dermatologie, Soudně znalecké posudky a Proktologie).

Dalším významným zdravotnickým zařízením ve městě je **Poliklinika Vrchlabí**, kde se nachází řada ordinací praktických lékařů, chirurgická ambulance a lékárna. Další ordinace praktických lékařů a lékárny se nacházejí po celém území města.

7.4 Sociální oblast

Oblast sociální péče, prevence a sociálního bydlení spadá primárně pod **Městský úřad Vrchlabí, Odbor sociální a zdravotní**, který zajišťuje zejména sociálně-právní ochranu dětí, sociální práci s nejrůznějšími skupinami klientů, veřejné opatrovnictví, koordinaci sociálních služeb a jejich spolufinancování atd.

V roce 2014 město Vrchlabí započalo komunitní plánování v sociální oblasti, a to jak na území města, tak na území správního obvodu obce s rozšířenou působností. V roce 2015 pak vznikla a dne 13. 05. 2015 byla zastupitelstvem města Vrchlabí také schválena první **Strategie územně správního obvodu Vrchlabí v oblasti sociálních služeb pro období 2015–2020**. Tato strategie byla opakovaně aktualizována. Na tuto strategii dále navazuje strategický dokument s názvem **Komunitní plán rozvoje sociální práce, sociálních služeb a návazných služeb na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Vrchlabí 2021–2025** zpracovaný v rámci projektu Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území obcí Královéhradeckého kraje II během roku 2021. V současnosti je v přípravě nový dokument s názvem **Komunitní plán rozvoje sociální práce a sociálních služeb pro území ORP Vrchlabí 2026–2030**, jehož přijetí je plánováno na červen roku 2026.

Z výše zmíněného je patrný velký zájem města Vrchlabí o rozvoj sociálních služeb a pomoc potřebným.

Sociální bydlení

Město Vrchlabí mimo jiné nabízí bydlení obyvatelům v tíživé životní situaci, má zpracovanou koncepci sociálního bydlení – **Koncepce sociálního bydlení města Vrchlabí 2019–2022**. Oblast sociálního bydlení je od roku 2022 součástí strategického dokumentu Bytová politika města Vrchlabí 2022–2026.

Město Vrchlabí disponuje různými formami sociálního bydlení, např. sociální byty vybudované z dotací, krizový byt, sociální byty k dlouhodobému nájmu, bezbariérové byty apod. Od roku 2020 vlastní a spravuje celkem **8 sociálních bytů** v domě na ul. Českých bratří č. p. 595. Tyto byty byly vybudovány díky podpoře z evropských dotačních fondů – Výzva č. 79 – Sociální bydlení II Integrovaného regionálního programu na období let 2014–2021. Dále město provozuje **Penzion s byty pro důchodce**, a to ve dvou objektech – Dům s peč. službou v ul. Pražská 1343, Vrchlabí a Dům s peč. službou v ul. Slovanská 1116, Vrchlabí, kde poskytuje terénní sociální služby **Pečovatelská služba Vrchlabí**, která je organizační složkou Městského úřadu Vrchlabí (od r. 2026 připravována příspěvková organizace).

Na území města Vrchlabí a v rámci ORP (obce s rozšířenou působností) Vrchlabí je poskytována řada sociálních služeb, které lze rozdělit na **služby sociální péče** a **služby sociální prevence**. Město Vrchlabí má definovanou Základní síť sociálních služeb pro obyvatele města i území ORP Vrchlabí. Tato síť zahrnuje stěžejní služby.

Město a obce ORP Vrchlabí rovněž společně s poskytovateli sociálních služeb a KHK vytvořili systém spolufinancování sociálních služeb všemi obcemi v území ORP Vrchlabí.

Služby sociální péče

Tyto služby pomáhají osobám, které z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení potřebují pomoc s běžnými denními úkony a péčí o sebe sama.

- Pečovatelská služba Vrchlabí (§ 40): Terénní služba poskytovaná Městem Vrchlabí (v kooperaci s Odborem sociálním a zdravotním), která pomáhá seniorům a osobám se sníženou soběstačností zůstat ve svém domácím prostředí. Zahrnuje pomoc s hygienou, stravou, nákupy a dalšími domácími pracemi.
- Podpora samostatného bydlení: Město provozuje Penzióny s byty pro důchodce (např. v ul. Pražská a Slovanská), kde je obyvatelům poskytována podpora terénní pečovatelské služby.
- Domov pro seniory Vrchlabí: Pobytová služba pro seniory, kteří potřebují pravidelnou komplexní péči, kterou nelze zajistit v domácím prostředí. Zřizovatelem je Královéhradecký kraj.
- Odlehčovací služby: Poskytují dočasnou péči o osobu, o kterou je jinak pečováno v jejím přirozeném prostředí, čímž umožňují pečující osobě nezbytný odpočinek.
- Osobní asistence: Terénní služba pro osoby se zdravotním postižením, která jim umožňuje žít plnohodnotný život a zapojit se do společnosti.

Služby sociální prevence

Tyto služby mají za cíl zabránit sociálnímu vyloučení osob ohrožených chudobou, sociálními problémy, kriminální činností nebo jinými nepříznivými vlivy.

- Sociální rehabilitace (§ 70): Služba (např. Sociální rehabilitace SPIRÁLA od Diakonie ČCE nebo Město Vrchlabí, § 70) zaměřená na rozvoj soběstačnosti a pracovních návyků osob se zdravotním postižením nebo osob v tíživé sociální situaci, s cílem zvýšit jejich šance na začlenění do společnosti.
- Azylové domy / Domy na půl cesty: Tyto služby pomáhají lidem bez přístřeší nebo v akutní bytové nouzi. Konkrétní poskytovatelé ve Vrchlabí spadají pod síť služeb v ORP Vrchlabí.
- Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi: Pomáhají rodinám, které se potýkají s problémy ve výchově dětí nebo jinými sociálními těžkostmi.

Oblast sociální péče a sociální prevence je pro město jednou z hlavních priorit, což se odráží v bohaté a silně rozvinuté síti sociálních služeb. Řada organizací působících na území města nabízí široké spektrum pomoci lidem, kteří jsou z různých důvodů společensky či sociálně znevýhodněni a ohroženi sociálním vyloučením. Mezi tyto organizace patří např.:

- Pečovatelská služba Vrchlabí
- Diakonie ČCE – středisko Světlo ve Vrchlabí
- Domov pro seniory Vrchlabí
- Domácí hospic Duha, o.p.s.
- Chráněné bydlení, Barevné domky Hajnice
- Oblastní odbočka SONS ČR, z.s. Vrchlabí
- Sociální rehabilitace – projekt města Vrchlabí
- Noclehárna – sociální služba města Vrchlabí

- Centrum psychologické podpory, z.s.
- Oblastní charita Hradec Králové
- RIAPS Trutnov

I nadále chce město Vrchlabí pracovat na zlepšení a rozšíření poskytovaných služeb na svém území, usnadnění zpřístupnění veřejného prostoru ve městě pro handicapované a pomáhat poskytovatelům sociálních služeb.

7.5 Kultura

Město Vrchlabí nabízí svým občanům bohaté kulturní a společenské vyžití. Pořádá se zde řada kulturních, společenských, sportovních a zábavných akcí pro dospělé i děti. Tradičně jsou to plesy místních spolků, jarmarky, dožínky, divadelní představení, naučné programy pořádané Správou KR NAP a další. Ve městě se nachází Kulturní dům Střelnice a kino Kartonka, Městské kino Vrchlabí (dlouhodobě mimo provoz, město připravuje projekt rekonstrukce na Městské divadlo) či Muzeum Krkonoš Správy Krkonošského národní parku s bohatým doprovodným programem.

Následující tabulka nabízí přehled většiny pravidelně konaných akcí.

TABULKA 8 PRAVIDELNÉ AKCE POŘÁDANÉ VE MĚSTĚ VRCHLABÍ

Název akce	Období konání	Pořadatel
Napříč Vrchlabím	Leden	Správa KR NAP
Krtkání	leden–duben	Správa KR NAP
Kroužkování u krmítka	Únor	Správa KR NAP
Hudební ples města Vrchlabí	Únor	KD Střelnice
Masopust ve Vrchlabí	Únor	Správa KR NAP
Dny pro Tibet ve Vrchlabí	únor, březen	KD Střelnice
Žabí námluvy	Březen	Správa KR NAP
Sportovec města Vrchlabí	Březen	Město Vrchlabí
Oliverácký ples	Březen	TS Oliver, DDM Pelíšek
FLERJARMARK	březen, srpen, prosinec	Výtvarná dílna Marlenka
Ceny ředitele Správy KR NAP	Duben	Správa KR NAP
Velikonoce v muzeu	březen/duben	Správa KR NAP
Vítání ptačího zpěvu	duben, květen	Správa KR NAP
Charitativní bleší trh	květen, říjen	Spolek Na Dvoře
Vrchlabské atletické závody	Květen	SK Vrchlabí SMOLA Konstrukce
Navijákový den pro veřejnost	Květen	Krkonošský aeroklub Vrchlabí

Motorkářské pozeňnání	Květen	www.srdcemirozumem.cz
Tradiční výstup na Žalý	Květen	KČT
ZUŠ Open	Květen	ZUŠ K. Halíře Vrchlabí
Muzejní noc	květen	Správa KRNAP
Hartecká alej	Červen	Jiří Cupák
Krakonošova 100	Červen	DDM Pelíšek
Hartecká pouť	červen	Petr Novotný
Svatojánská noc v muzeu	červen	Správa KRNAP
Vrchlabský jarmark pohádek	červenec	KD Střelnice
Řemeslnické léto	červenec–srpen	Správa KRNAP
Vrchlabské hudební léto	červenec–srpen	KD Střelnice, ZUŠ K. Halíře
Krkonoše Amerikou	Srpen	www.krkonoseamerikou.cz
Krkonošské slavnosti	srpen	Petr Ticháček
Mezinárodní folklorní festival	srpen	KD Střelnice
Závod MTB pro děti a dospělé závodníky	Srpen	TJ Spartak
Dožínky	Srpen	Správa KRNAP
Evropská noc pro netopýry	Srpen	Správa KRNAP
FOOD Festival NA DVOŘE	Září	Spolek Na Dvoře
Tma přede mnou aneb dotkněme se Krkonoš	Září	Správa KRNAP
Vrchlabská míle	Září	SK Vrchlabí SMOLA Konstrukce
Hommage á Karel Halíř	Září	Společnost K. Halíře
Kašťaňák a Den stromů	Říjen	Správa KRNAP
Jazzový listopad	Listopad	KD Střelnice
Vánoční jarmark	Listopad	Správa KRNAP
Slavnostní rozsvícení vánočního stromu	listopad/prosinec	KD Střelnice
Mějme dárky od Bosorky	Prosinec	Správa KRNAP
Zvířátkové Vánoce	Prosinec	Správa KRNAP
Štěpánský koncert	Prosinec	Správa KRNAP
Vánoční koncerty vrchlabského chrámového sboru	Prosinec	Vrchlabský chrámový sbor

Zdroj: informace z MěÚ Vrchlabí a internetu

7.6 Sport a volnočasové aktivity

Tradice sportu ve Vrchlabí je úzce spjata s Krkonošemi. Lidé zde měli vždy kladný vztah k pohybu, bez kterého by v minulosti nenanosili zásoby na zimu, nedostali se do města, do školy atd. Vědomě sportovat se začalo až na konci 19. století, kdy dorazily do Krkonoš lyže, a začala éra lyžníků.

Město poskytuje svým občanům pestrou nabídku sportovního vyžití prostřednictvím DDM Pelíšek, sportovních organizací a klubů či škol, které disponují rovněž odpovídající infrastrukturou.

TABULKA 9 SPORTOVNÍ INFRASTRUKTURA VE VRCHLABÍ

Název sportoviště	Vlastník/ nájemce
Dětská hřiště	Město
Školní tělocvičny a hřiště	město/školy
Tělocvična DDM Pelíšek	město/DDM
Víceúčelový areál manželů Zátopkových	Město
Fotbalový stadion s umělou atletickou dráhou Vejsplachy	město /FC Vrchlabí
Fotbalový stadion Podhůří, tenisový kurt	město/TJ Jiskra Podhůří
Rugby hřiště	město/TJ Jiskra Podhůří
Hokejová hala	město/HC Stadion Vrchlabí
Hřiště na pétaque	město/TJ Spartak Vrchlabí
Tenisový areál s krytou halou, golf. trenažér	město/Areál Eden s.r.o.
Kuželna	TJ Spartak Vrchlabí
Sportovní hala	TJ Spartak Vrchlabí
Tyršův dům (tělocvična, horolezecká stěna)	TJ Spartak Vrchlabí
Uměle zasněžované běžecké tratě Vejsplachy	město/SVS Krkonoše
Kondiční senior prvky u Domu s pečovatelskou službou	Město
Lyžařský areál Herlíkovice	TJ Spartak Vrchlabí/Snowhill a.s.
Areály pro sjezdové lyžování	soukromí vlastníci
Fitness centra	soukromí vlastníci
Squash (Victory club)	Frast s.r.o. Dolní Branná

Hřiště na pétanque (venkovní a vnitřní)	město/sportovní klub
Bowlingové dráhy	soukromí vlastníci
Sportovní střelnice	ČSS, z.s. – sportovně střelecký klub ŠKODA Vrchlabí
Stolní tenis	TTC Koberce Brázda Vrchlabí
Sportovní letiště	Letecká škola a.s./Krkonošský aeroklub Vrchlabí
Jezdecké areály	soukromí vlastníci
Powerlifting – posilovna	Frast s.r.o. Dolní Branná/Powerlifting Vrchlabí

Zdroj: Podklady MěÚ Vrchlabí

Sportovní akce a soutěže jsou ve Vrchlabí pořádány Domem dětí a mládeže Pelíšek, sportovními organizacemi, sportovními svazy, školami a v neposlední řadě dobrovolníky z řad sportovců a většina z nich má ve městě již dlouholetou tradici. Jednou z nejvýznamnějších a největších sportovních akcí pořádanou ve Vrchlabí je **Krkonošova stovka**, což je extrémní dálkový pochod na 100 km za 24 hodin s převýšením 3000 m, jehož tradice sahá až do roku 1966, kdy se konal 1. ročník.

Mezi další významné akce patří:

- Běh zámeckým parkem
- Krkonošský pohár v cyklistice
- Vánoční turnaj ve stolním tenise
- Florbalový turnaj
- Soutěže ve vybíjené, přehazované a volejbale
- Vrchlabský kros (běh)
- Seriál „Vrchlapák“ (běh, kolo, lyže)
- Kufrování s Krakonošem
- Kolo pro život (část seriálu závodů)
- Závod v přespolním běhu
- Píďův běh Vrchlabí – Strážné
- Atletické závody „Vrchlabská míle“
- Atletické závody dětí a dorostu
- Východočeský pohár (orientační běh)
- Světový den orientačního běhu
- Podkrkonošská liga žactva v orientačním běhu
- Krakonošovy koule (petanque)
- Turnaje v halové kopané a minikopané
- Turnaj mateřských škol v kopané
- Běh Harteckou alejí
- Jarní turnaj v BOCCIE
- Krkonošské sportovní hry (lehká atletika)
- Štafetový pohár (lehká atletika)

- Pohár rozhlasu (atletika)
- Veřejný náborový závod v běhu na lyžích „Vrchlabská lyže“
- Vrchlabská liga kuželkářů (otevřený turnaj pro veřejnost)
- Hokejový turnaj pro kategorie mládež a senioři
- ÚKZ Regio Čechy (sjezdové lyžování)

8. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

8.1 Stav životního prostředí

Město Vrchlabí o rozloze 2767 ha leží v severovýchodních Čechách. Je druhým městem ležícím na toku Labe na 21. kilometru od jeho pramene. Nachází se v nadmořské výšce 430–1020 m. n. m. v podhůří nejvyššího pohoří České republiky, Krkonoš. Vrchlabí je sídlem Správy Krkonošského národního parku, který byl na české straně Krkonoš založen již v roce 1963.

Přírodní prostředí města Vrchlabí je formováno především umístěním na úpatí masivu Krkonoš a také řekou Labe, která městem od severu k jihu protéká.

Protáhlý tvar území města a rozdílná svažitost údolí Labe charakterizuje jednotlivé tři části města. Zatímco katastrální území Hořejší Vrchlabí má spíše kopcovitý charakter s omezenou souvislou zástavbou s velkým zastoupením lesů a luk (tzv. krajina výrazných svahů a skalnatých horských hřebenů a krajina zaříznutých údolí), tak katastrální území Podhůří-Harta je položeno v široké údolní nivě Labe se zástavbou podél toku řeky a podél hlavní silnice vedoucí severojižním směrem (krajina vrchovin Hercynika). Střed města (k. ú. Vrchlabí) tvoří hustěji osídlený přechod mezi oběma jmenovanými částmi a jeho zástavba je situována především ve dvou směrech: severojižním podél toku Labe a západovýchodním podél komunikace I/14 vedoucí z Harrachova do Trutnova.

Stav životního prostředí ve městě je převážně pozitivní. Mezi problémové jevy zde patří zvýšená tranzitní nákladní automobilová doprava, vlivem které dochází především ke zvýšení hladiny hluku. Přímý vliv na životní prostředí ve městě má také těžba vápence v sousední obci, vlivem které se někdy zvyšuje koncentrace polévatého prachu v ovzduší.

Projekt Čisté horní Labe – dokončení kanalizačního systému aglomerace Vrchlabí

Cílem projektu bylo dokončení celého kanalizačního systému ve Vrchlabí tak, aby skoro veškeré odpadní vody byly čištěny v souladu s příslušnými předpisy ČR a EU. Projekt byl realizován v letech 2009–2010 a byl spolufinancován z Fondu soudržnosti EU. V rámci projektu bylo vybudováno 35 km gravitačních kanalizačních stok, 4 km veřejných částí kanalizačních přípojek a dva vírové separátory. Pro město Vrchlabí byla realizace tohoto projektu zcela nezbytná. Zlepšila se kvalita vody v Labi pro odběr pitné vody a pro rekreaci, zlepšilo se životní prostředí ve městě a jeho okolí.

Plochy krajiny na území města Vrchlabí

Největší část administrativního území města Vrchlabí je tvořena nezemědělskými pozemky (55 %) oproti pozemkům zemědělským (45 %). Plocha zastavěného území je pouze 4 % a vodní plochy představují 2 %. Zbytek představují ostatní plochy (sklady, území pro těžbu, komunikace a další).

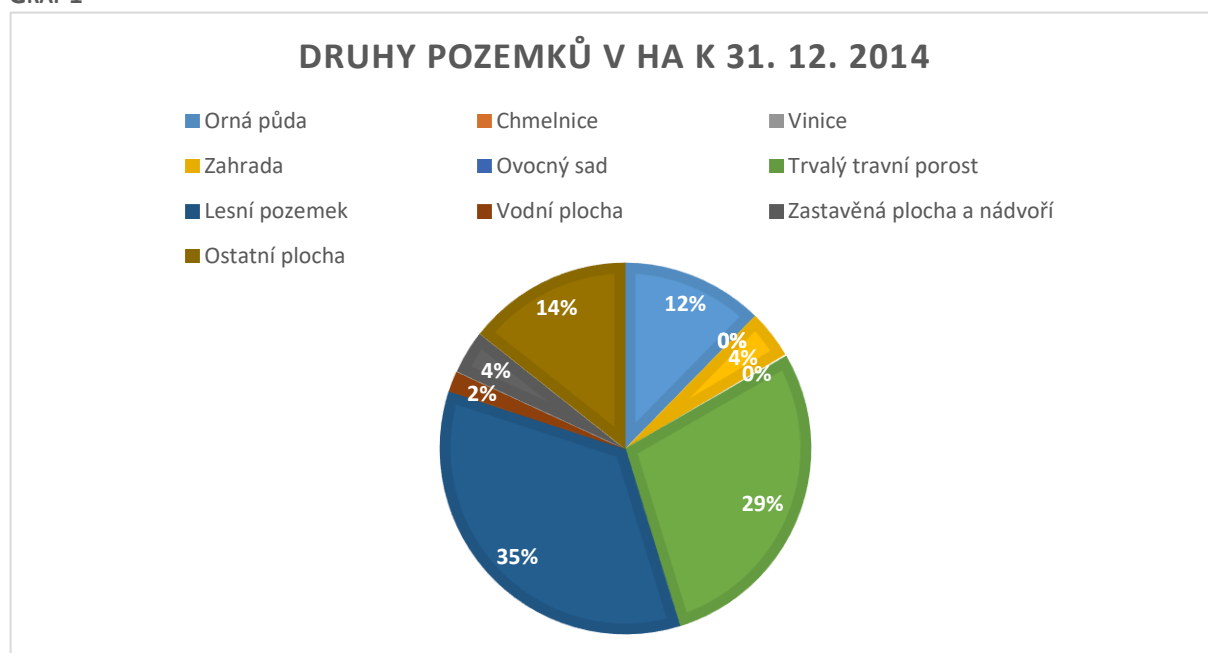
TABULKA 10 DRUHY POZEMKŮ (HA) – SROVNÁNÍ V DESETILETÉM OBDOBÍ

Druh pozemku	31. 12. 2014	31. 12. 2024
Zemědělská půda	1251,2	1250,31
Orná půda	341,5	106,7
Chmelnice	-	-
Vinice	-	0,03
Zahrada	116	167,3
Ovocný sad	3,4	2,5
Trvalý travní porost	790,3	973,7
Nezemědělská půda	1514,5	1514,2
Lesní pozemek	961,5	960,2
Vodní plocha	50,1	49,5
Zastavěná plocha a nádvoří	105	107,1
Ostatní plocha	397,9	397,3
Celková výměra	2765,8	2764,45

Zdroj: www.vdb.czso.cz

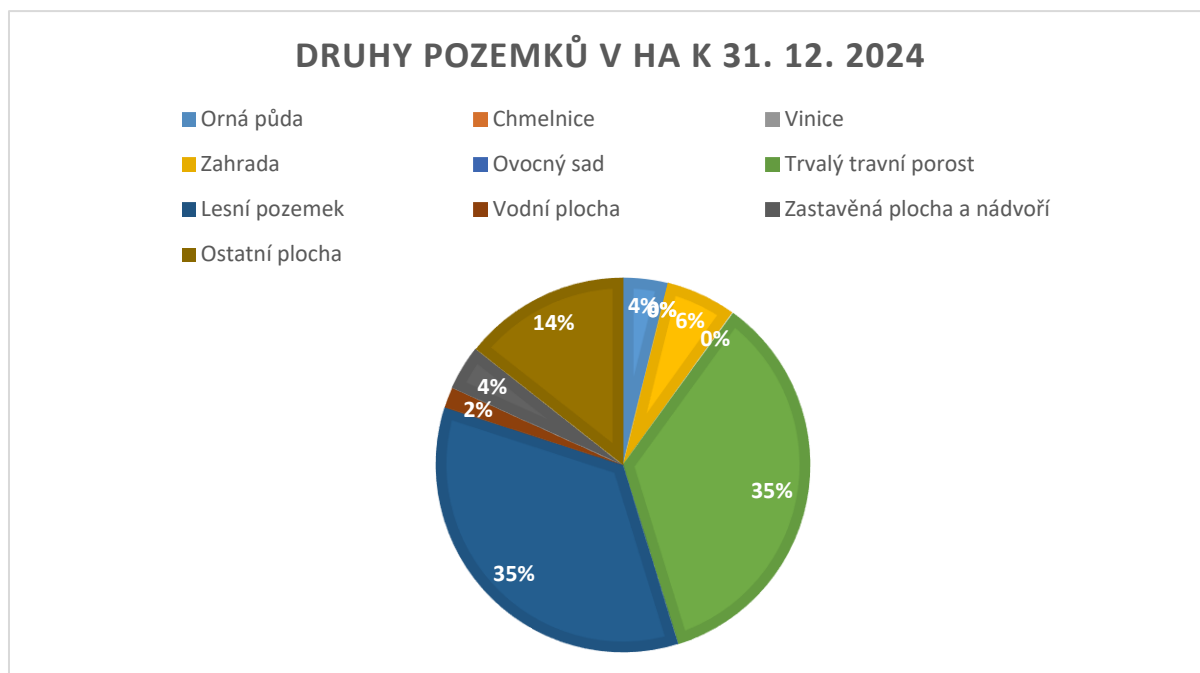
Z grafů níže je patrný pozvolný úbytek orné půdy na území města. Během deseti let ubylo více než 200 ha orné půdy, což představuje úbytek 8 % z této plochy.

GRAF 1

Zdroj: www.vdb.czso.cz

GRAF 2

Zdroj: www.vdb.czso.cz

Vývoj ve využití jednotlivých funkčních ploch není v průběhu několika let nijak patrný, což potvrzuje i tzv. koeficient ekologické stability (KES). Na základě funkčního rozdělení území se dá stanovit, zda je území z ekologického hlediska stabilní. KES udává poměr ekologicky stabilnějších ploch (lesy, travní porosty, vodní plochy aj.) k plochám ekologicky méně stabilním (orná půda, zastavěné území ad.). Čím vyšší KES je, tím je území ekologicky stabilnější. KES Vrchlabí je 3,52, což charakterizuje území jako **přírodní a přírodě blízkou krajinu** s výraznou převahou ekologicky stabilních struktur (jako jsou lesy, trvalé travní porosty a vodní plochy) a nízkou intenzitou využívání člověkem.

Významným termínem je rovněž zastavitelné území, což jsou plochy vhodné k zastavění vymezené územním plánem obce. Mimo takto vymezené území výstavba není povolena. Zastavitelné plochy jsou ve Vrchlabí na 7,6 % území – tedy na dvojnásobku v současné době zastavěného území. Zastavování může probíhat jednak výstavbou na „zelené louce“ či v již zastavěném území – obnovou tzv. brownfields (opuštěné a nevyužívané průmyslové, dopravní, zemědělské nebo obchodní nemovitosti). Ve Vrchlabí jsou takto nevyužívané plochy o rozloze cca 3 ha. Větší problém představují území zatížená starými ekologickými zátěžemi (kontaminace půdy z průmyslu ad.). Těch je na území města osm.

8.2 Ochrana životního prostředí

Hlavní příčinou ochrany území v řešeném území je existence přírodovědně cenných biotopů a výskyt významných rostlinných a živočišných druhů. Pro Vrchlabí je tímto činitelem poloha v podhůří nejvyššího pohoří České republiky Krkonoš. Dalším z důvodů pro zřízení chráněných území je i silný tlak ze strany společnosti na jejich zřízení. Z těchto důvodů byl v roce 1963 vyhlášen na české straně pohoří **Krkonošský národní park** (KRNAP) a sídlo bylo umístěno přímo do Vrchlabí. I proto je blízké okolí i město samotné velmi sledováno a chráněno. Díky existenci KRNAP je chráněno více jak 66 % území města (21 % území leží ve 3. zóně národního parku, 45 % v jeho ochranném pásmu).

Na území města se v rámci KRNAP nalézají také přírodní památka Labská soutěska (soutěska peřejnatého toku Labe s četnými obřími hrnci o celkové rozloze 2 ha).

Město Vrchlabí se nalézají v **chráněné oblasti přírodní akumulace vody (CHOPAV) Krkonoše**. CHOPAV je označení pro území vyhlášené jako chráněné kvůli přírodním poměrům, díky kterým na něm ve významné míře dochází k přirozené akumulaci vody. V těchto oblastech jsou zakázány činnosti narušující vodní režim jako odlesňování, odvodňování, povrchová těžba apod.

Zvláště chráněné přírodní lokality mezinárodního významu

- Evropsky významná lokalita Krkonoše
- Ptačí oblast Krkonoše
- Bilaterální biosférická rezervace Krkonoše

Významné krajinné prvky spadající pod obecnou ochranu

- park v Podhůří - Hartě
- zámecký park
- městský park
- přírodní památka lokalita Vejsplachy s lužním lesem a loukou s výskytem chráněných druhů rostlin
- 84 ks dubů letních v aleji podél cesty v Podhůří-Hartě
- javor mléč v parčíku u provozovny MěVaK

Územní systém ekologické stability (ÚSES)

Ochrana ÚSES zajišťuje vymezení systému ekologické stability, uchování a reprodukci přírodního bohatství, příznivého působení na okolní méně stabilní části krajiny a na vytvoření základů pro mnohostranné využívání krajiny. Na území města se nachází řada ploch nadregionálního a regionálního významu – biocentra a biokoridory. Jejich úplný výčet včetně grafického zpracování je uveden v Územním plánu města.

Záplavová území

Záplavové území je v řešeném území města Vrchlabí vymezeno pouze ve vztahu k významnému vodárenskému toku Labe.

Těžba nerostných surovin a poddolovaná území

Na území města se v současnosti žádné suroviny netěží, nachází se zde však výhradní ložisko nerostných surovin s vyhlášeným chráněným ložiskovým územím – CHLÚ Hořejší Vrchlabí I. - Peklo (surovina KAVAKZ, nerost krystalinický vápenec).

V řešeném území se nachází registrované poddolované území v k.ú. Hořejší Vrchlabí „Šindelová struha“ a „Vápenice“.

Organizace ochraňující přírodu a krajinu

Na území města se nachází záchranná stanice pro poraněná a handicapovaná divoká zvířata, kterou spravuje Správa Krkonošského národního parku. Ta je také významnou odbornou a poradenskou institucí v oblasti ochrany přírody ve městě a okolí. Z dalších neziskových organizací v této oblasti lze jmenovat občanské sdružení **Časoprostor**, **Milkovický přírodně společenský kroužek** a **Okrašlovací spolek**.

MAPA 6 VÝZNAMNÉ PRVKY OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ NA ÚZEMÍ MĚSTA VRCHLABÍ

Zdroj: Zpráva o stavu životního prostředí ve městě Vrchlabí; 2009

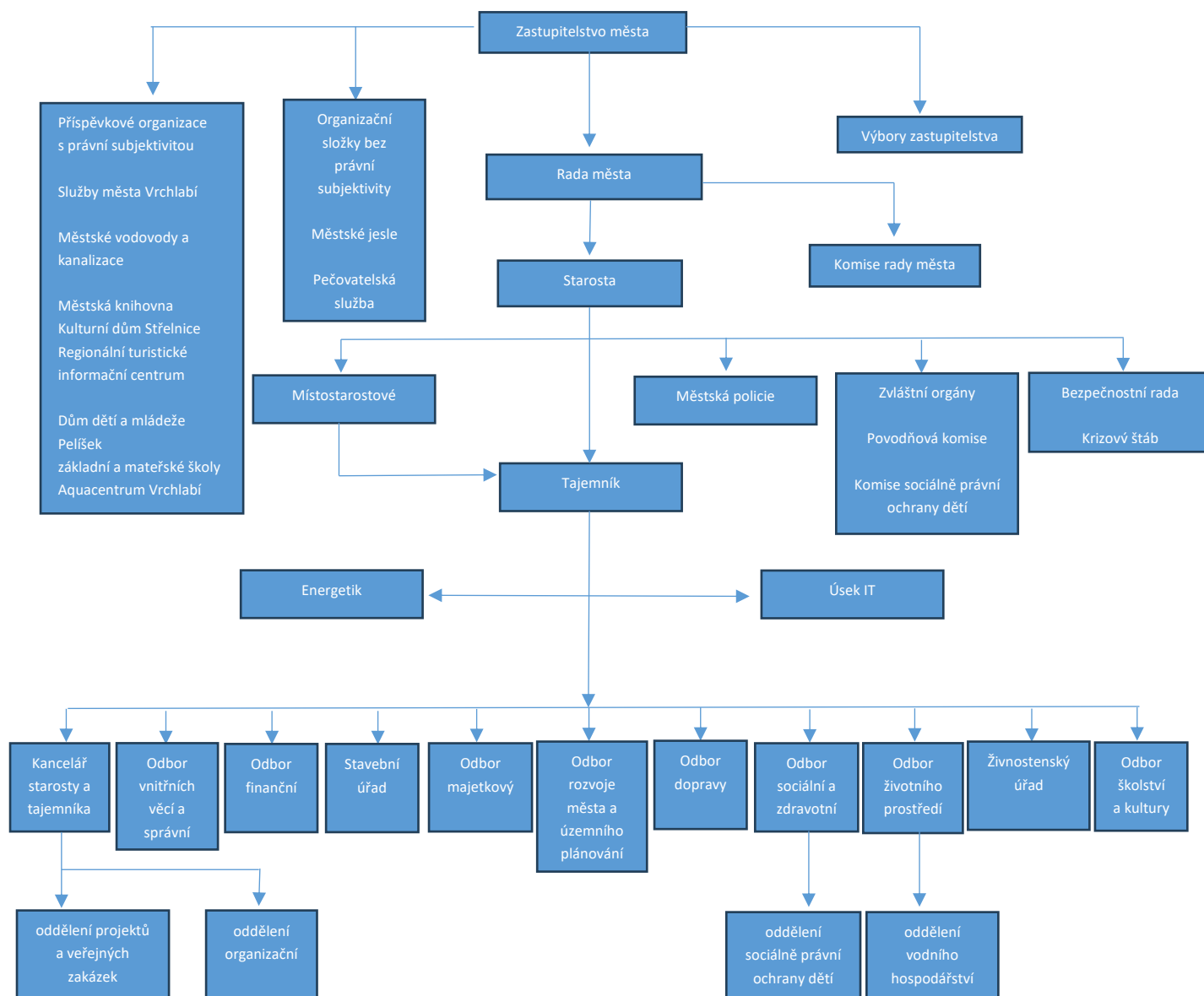
9. SPRÁVA MĚSTA

9.1 Městský úřad a kompetence města

Město Vrchlabí je obcí s rozšířenou působností a s pověřeným obecním úřadem pro správní obvod ORP Vrchlabí. Z hlediska rozsahu výkonu státní správy je Vrchlabí obcí III. stupně čili s rozšířeným rozsahem výkonu státní správy. Řadu kompetencí vykonává obec v tzv. přenesené působnosti. Své funkce vykonává město podle zákona č. 128/2000 sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů.

Organizační struktura

OBRÁZEK 27 SCHÉMA ORGANIZAČNÍ STRUKTURY MĚSTA VRCHLABÍ

Zdroj: www.muvrchlabi.cz

Zastupitelstvo je složeno z 21 členů, kteří volí ze svých řad starostu, 2 místostarosty a členy rady města. Zastupitelstvo zřizuje výbory jako své iniciativní a kontrolní orgány. V případě města Vrchlabí se jedná 4 výbory (Finanční, Kontrolní, Výbor pro životní prostředí a Výbor pro vzdělávání a inovace).

Rada města zřizuje jednotlivé komise jako své iniciativní a poradní orgány. Komisí je ve městě zřízeno celkem 13 (Grantová, Inventarizační, Kulturní, Partnerská komise – francouzská sekce, Partnerská komise – německá sekce, Partnerská komise – polská sekce, Sociální, Komise výstavby a rozvoje, Komise tělovýchovy a sportu, Komise pro účetní závěrky, Komise pro regeneraci městské památkové zóny, Komise obchodu a cestovního ruchu, Majetková a bytová komise).

V čele města stojí starosta, který zastupuje město navenek. Za výkon své funkce odpovídá zastupitelstvu, z jehož řad je volen. Starosta jmenuje/odvolává se souhlasem krajského úřadu tajemníka městského úřadu.

Místostarostové zastupují starostu v době jeho nepřítomnosti nebo v době, kdy starosta nevykonává svou funkci. Spolu se starostou podepisují právní předpisy města.

Ve městě je zřízena funkce tajemníka. Tajemník městského úřadu je odpovědný za plnění úkolů úřadu v samostatné působnosti i přenesené působnosti starostovi. Tajemníka jmenuje/odvolává starosta města se souhlasem krajského úřadu.

Organizace zřízené městem

Ve městě Vrchlabí působí následující příspěvkové organizace zřízené městem:

- Základní škola a mateřská škola, Vrchlabí, Horská 256
- Základní škola, Vrchlabí, Školní 1336
- Základní škola, Vrchlabí, nám. Míru 283
- Mateřská škola, Vrchlabí, Letná 1249
- Mateřská škola, Vrchlabí, Komenského 1248
- Mateřská škola, Vrchlabí, Jiráskova 926
- Mateřská škola, Vrchlabí, Labská 338
- Základní umělecká škola Karla Halíře Vrchlabí
- Městská knihovna
- Dům dětí a mládeže Pelíšek, Vrchlabí
- Kulturní dům Střelnice
- Regionální turistické informační centrum Krkonoše
- Městské jesle (bez právní subjektivity)
- Služby města Vrchlabí
- MěVak (Městské vodovody a kanalizace)
- Městská policie (není příspěvkovou org.)
- Aquacentrum Vrchlabí p.o.
- Pečovatelská služba (v r. 2025 není příspěvkovou org.)

9.2 Hospodaření města a zkušenost s obdrženými dotacemi

Město Vrchlabí se snaží hospodařit s vyrovnaným rozpočtem. Pokud jsou výdaje města vyšší než příjmy, schodek je kryt z prostředků minulých let.

Hospodaření města

TABULKA 11 BILANCE ROZPOČTOVÉHO HOSPODAŘENÍ V POSLEDNÍCH LETECH A STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED DO ROKU 2028

Příjmy	2024	2025	2026	2027	2028
Daňové příjmy	250 000	255 000	260 100	265 302	270 608
Nedaňové příjmy	120 200	122 604	125 056	127 557	130 108
Kapitálové příjmy	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Dotace neinvestiční	32 000	32 160	32 321	32 482	32 645
Dotace investiční	0	0	0	0	0
Celkové příjmy	412 200	419 764	427 477	435 342	443 361
Běžné příjmy	402 200	409 764	417 477	425 342	433 361
Kapitál. příjmy	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000

Výdaje	2024	2025	2026	2027	2028
Opravy a udržování	30 000	30 900	31 827	32 782	33 765
Úroky z úvěrů	10 800	9 990	9 300	8 500	7 800
Běžné výdaje ostatní	240 501	247 716	255 148	262 802	270 686
Kapitálové výdaje celkem	147 000	186 000	203 000	110 000	110 000
Celkem výdaje	428 301	474 606	499 275	414 084	422 251
Běžné výdaje	281 301	288 606	296 275	304 084	312 251
Kapitál. výdaje	147 000	186 000	203 000	110 000	110 000

Saldo příjmů a výdajů	-16 101	-54 842	-71 798	21 258	21 110
Provozní saldo	120 899	121 158	121 202	121 258	121 110
Podíl prov.salda na běž.příjmech	30,06%	29,57%	29,03%	28,51%	27,95%

Financování	2024	2025	2026	2027	2028
Změna stavu prostředků na běž.účtech	-26 315	-65 056	-82 012	11 044	10 896
Splátky úvěru na ČHL	-10 214	-10 214	-10 214	-10 214	-10 214
Financování celkem	-16 101	-54 842	-71 798	21 258	21 110

Zdroj: webové stránky města Vrchlabí [Microsoft Word - výhled 2024-2029 verze II .doc](#)

Zkušenost s obdrženými dotacemi

Město Vrchlabí má bohaté zkušenosti s čerpáním dotací a hojně využívá možnosti financování projektů z dotačních programů Královéhradeckého kraje, České republiky i Evropské Unie.

TABULKA 12 PŘIJATÉ DOTACE V POSLEDNÍCH PĚTI LETECH (NAPŘ.)

Rok	Poskytovatel	Účel	Výše v Kč
2021	Královéhradecký kraj	Vrchlabí – Cyklotrasa č. 2, úsek č. 18 - výkup pozemků	1 000 000 Kč
	Euroregion Glacensis	Vrchlabí a Kowary obnovují kulturní dědictví předků	29 999 EUR
	MMR	Vrchlabí, ul. Valteřická – přechod pro chodce	869 708 Kč
2022	MMR IROP	Vrchlabí, Krkonošská ul. č.p. 272 Rekonstrukce objektu, vestavba družiny a snížení energetické náročnosti objektu	42 439 000 Kč
2023	Královéhradecký kraj	Vrchlabí – Cyklotrasa č. 2, úsek č. 17 - projektová příprava	88 000 Kč
	Královéhradecký kraj	Vrchlabí – Cyklotrasa č. 2, úsek č. 17/II – realizace	1 210 000 Kč
	Královéhradecký kraj	Vrchlabí – Cyklotrasa č. 2, úsek č. 18 - realizace	484 000 Kč
	Královéhradecký kraj	Oprava varhan v klášterním kostele sv. Augustina ve Vrchlabí	76 000 Kč
	Královéhradecký kraj	Garáž pro požární vozidla JPO III Vrchlabí – Podhůří	1 500 000 Kč
	Královéhradecký kraj	Rolba pro úpr. ledové plochy ZS Vrchl.	2 000 000 Kč
	Euroregion Glacensis	Krkonoše – historie a tradice ožívají (Stará radnice)	2 286 969 EUR
2024	Královéhradecký kraj	Podpora městské mobility formou služby sdílení kol	386 200 Kč
	Královéhradecký kraj	Revitalizace zeleně prostranství u Domova s pečovat. službou, Pražská 1343, Vrchlabí – odpočinková zóna	4 376 988 Kč
	Státní zemědělský intervenční fond	Rozšíření infrastruktury běžeckého lyžování	1 204 800 Kč
	MMR IROP přes MAS	Rozšíření materiálního vybavení pro sociální služby Vrchlabí – nákup automobilu	762 3705 Kč
	MMR IROP přes MAS	Nová kapacita pro nepobyv. sociál. Služby – Vrchlabí Nákup automobilu	762 375 Kč
	SFŽP	Pořízení a instalace nového mobiliáře – místa pro tříděný odpad ve Vrchlabí	1 623 011 Kč

2025	Královéhradecký kraj	Podpora městské mobility formou sdílených kol	474 000 Kč
	Královéhradecký kraj	Obnova hasičské techniky pro obce s JPO	1 000 000 Kč
	MMR IROP přes MAS	Chodník ul. Vančurova Vrchlabí	2 849 905 Kč
	SFŽP Modernizační fond	Energetické úspory v rámci rekonstrukce objektu bývalého kina na Městské divadlo	27 682 287 Kč
	SFŽP	Revitalizace a modernizace veřejného Osvětlení Vrchlabí Fügnerova a Na Stráni	1 981 113 Kč
	SFŽP	Modernizace VO Vrchlabí – etapa 6	2 443 534 Kč
	AOPK	Studie systému sídelní zeleně pro město Vrchlabí	3 185 369 Kč

Zdroj: Podklady MěÚ Vrchlabí

9.3 Strategické plánování ve městě

Strategické plánování je důležité pro rozvoj města. Možnost čerpat finanční prostředky z krajských, státních a evropských zdrojů většinou závisí na vypracování projektových dokumentací, strategických podkladů a územně plánovacích dokumentací.

Město má zpracovaný strategický rozvojový plán – Plán rozvoje města Vrchlabí na období let 2020–2025, který je průběžně aktualizován. Poslední aktualizace proběhla v roce 2023 a navazuje tento dokument.

TABULKA 13 PŘEHLED STRATEGICKÝCH DOKUMENTŮ

Název strategického dokumentu	Rok zpracování
Územní plán Vrchlabí vč. jeho změn	2008
Změna č. 2 UP Vrchlabí (ZUP 2)	2013
Změna č. 3 UP Vrchlabí (ZUP 3)	2013
Změna č. 1 UP Vrchlabí (ZUP 1)	2013
Změna č. 4 UP Vrchlabí (ZUP 4)	2015
Změna č. 10 UP Vrchlabí (ZUP 10)	2016
Změna č. 6 UP Vrchlabí (ZUP 6)	2017
Změna č. 9 UP Vrchlabí (ZUP 9)	2018
Změna č. 12 UP Vrchlabí (ZUP12)	2021
Změna č. 15 UP Vrchlabí (ZUP15)	2022
Změna č. 16 UP Vrchlabí (ZUP16)	2022
Změna č. 17 UP Vrchlabí (ZUP17)	2023
Plán rozvoje sportu města Vrchlabí	2018
Aktualizovaná strategie územně správního obvodu Vrchlabí v oblasti sociálních služeb 2015–2020	2018

Komunitní plán rozvoje sociální práce, sociálních služeb a návazných služeb na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Vrchlabí 2021–2025	2021
Koncepce cyklo dopravy města Vrchlabí (č. 2 Labská, č. 22 Jizerská)	2016
Plán odpadového hospodářství města Vrchlabí na období 2016–2025	2016
Zpráva o stavu životního prostředí ve městě Vrchlabí	2009
Pasport místních komunikací	průběžná aktualizace
Program regenerace MPZ (1. aktualizace)	2014
Plán financování obnovy vodovodů a kanalizací v majetku města Vrchlabí 2018–2027	2018
Plán dopravní obslužnosti města Vrchlabí 2021–2025	
Program rozvoje města Vrchlabí na období let 2020–2025	2020
Program rozvoje města Vrchlabí na období let 2020–2025 (aktualizace 2023)	2023
Zpráva o naplňování koncepce dopravy v klidu 2025	2025

Zdroj: Podklady MěÚ Vrchlabí

TABULKA 14 PŘEHLED DOKONČENÝCH PROJEKTOVÝCH DOKUMENTACÍ MĚSTA

Název projektové dokumentace	Stupeň dokumentace	Rok zpracování
Demolice SOŠ „Papírák“	PDPS	2020
Kalvárie III – infrastruktura pro RD	PDPS	2024
Ul. J. Šíra – obnova komunikace vč. infrastruktury	DSP	2020
Ul. Dobrovského – rekonstrukce komunikace vč. infrastruktury a parkoviště u kláštera	PDPS	2025
Ul. Luční – rekonstrukce komunikace vč. infrastruktury	DSP	2019
Prostranství Za Konírnou – revitalizace prostoru	PDPS	2020
Most V22 Vápenická	PDPS	2025
Ul. Palackého	PDPS	2025
Vodovodní přívaděč Letná IV. Etapa	PDPS	2025

Zdroj: Podklady MěÚ Vrchlabí

TABULKA 15 PŘEHLED ROZPRACOVANÝCH ČI PŘIPRAVOVANÝCH PROJEKTOVÝCH DOKUMENTACÍ MĚSTA

Název projektové dokumentace	Popis projektu
Městské divadlo (rekonstrukce kina čp. 270)	DSP
ZUŠ vč. předprostoru (nová budova v ul. Vančurova)	DSP
Čp. 100 v ul. Nádražní	Studie

Čp. 380 v ul. Jos.Šíra	DSP
Čp. 561 v ul. Jos.Šíra	DSP
MŠ Letná – rekonstrukce	Koncept DSP
Dětské hřiště Liščí kopec	studie
Lužická – školní dvůr – dětské hřiště	studie
Lužická – revitalizace prostoru po demolici SOŠ (parkování)	studie
Ul. Fügnerova, ul. Letná – chodník k nemocnici	studie
Křižovatka ul. Vančurova – Horská	Koncept DSP
Ul. Pražská – rekonstrukce komunikace vč. infrastruktury	studie
Ul. Pražská – chodník, vodovod – úsek Komenského – Liščí kopec	Koncept DSP
Cyklostezky a cyklotrasy (č. 2 Labská a č. 22 Jizerská)	studie
Cyklostezka č. 22 – úsek A (Vrchlabí – Horní Branná)	Koncept DSP
Ul. Luční – rekonstrukce komunikace vč. infrastruktury 0. etapa (od ul. Dělnická, most)	DUR, DSP, PDPS
Lánovská – příprava infrastruktury pro průmyslovou zónu	studie
Okružní křižovatka Lánovská	studie
Parkoviště ul. Háлка	Zadání studie
Most V 36 Horská	Studie, DSP, PDPS
Vodovodní přivaděč Letná – LK – oprava V. etapa	PDPS
Dopravní terminál (BUS, železnice) v areálu SŽ	studie
Vodovod Jankův kopec	DSP
Ul. U Vodojemu – infrastruktura	studie
Ul. Dělnická – chodník (od ul. K Mlékárně po žel. přejezd)	koncept DSP
Ul. Poštovní – chodník (od ul. Na Nivě po žel. zastávku)	studie
RD LK JIH IV – infrastruktura pro RD	DUR
Gymnázium – rekonstrukce/přístavba	studie
Ul. Labská – vnitroblok za Atriem	zadání studie

Zdroj: Podklady MěÚ Vrchlabí

Svazek obcí Horní Labe

Dobrovolný Svazek obcí Horní Labe byl založen zakladatelskou smlouvou 20. března 2003. Rozkládá se v Královéhradeckém kraji. Jeho členy jsou obce Čermná, Dolní Branná, Dolní Dvůr, Dolní Kalná, Dolní Lánov, Dolní Olešnice, Horní Kalná, Horní Olešnice, Chotěvice, Klášterská Lhota, Kunčice nad Labem, Lánov, Nemojov, Prosečné, Rudník, Strážné a města Hostinné a Vrchlabí.

Impulesem pro jeho vznik bylo společné prosazování zájmů členských obcí, zejména pak budování infrastruktury, rozvíjení cestovního ruchu, cykloturistiky, podnikání, řešení úkolů z oblasti školství, zdravotnictví, kultury, veřejné zeleně a veřejného osvětlení, zlepšování dopravní obslužnosti daného území, také zahraniční spolupráce, a především realizace společných rozvojových projektů obcí podél řeky Labe.

Orgány svazku jsou výkonná rada svazku, předseda svazku, místopředseda svazku a kontrolní skupina svazku. Statutárním orgánem svazku je předseda svazku, kterého volí ze svých členů výkonná rada svazku na dobu čtyř let.

MAPA 9 ÚZEMNÍ PŮSOBNOST SVAZKU OBCÍ HORNÍ LABE

Zdroj: www.sohl.cz

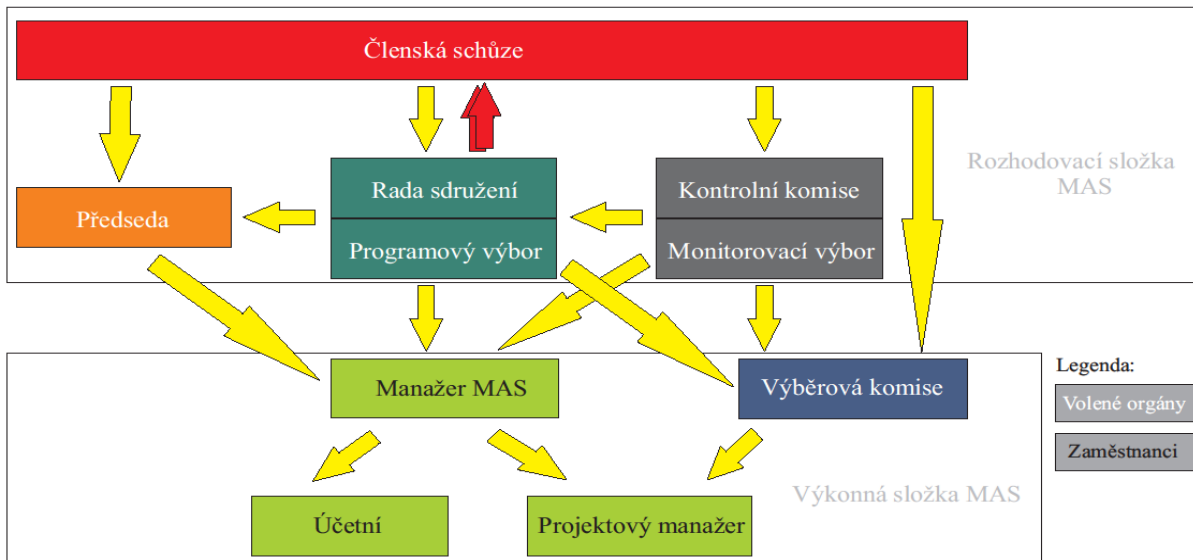
Místní akční skupina Krkonoše

MAS Krkonoše sdružuje celkem 26 obcí na území Královéhradeckého kraje, okresu Trutnov, v rámci NUTS II Severovýchod. Nachází se v centrální části turistického regionu Krkonoše a mezi významná centra oblasti patří města Vrchlabí, Hostinné, Pec pod Sněžkou, Špindlerův Mlýn a řada dalších měst a obcí. Území MAS zaujímá 504,623 km², na kterém žije necelých 40 tis. obyvatel.

Místní akční skupina vznikla jako občanské sdružení v roce 2005 a byla jednou ze zakládajících organizací, která vytvořila v České republice regionální značení pro řemeslníky a potravinářské, zemědělské a přírodní produkty. Značka pomáhá zviditelnit region Krkonoš se zachovalou přírodou, která je národním parkem a součástí chráněných území NATURA 2000.

Hlavním cílem MAS Krkonoše je rozvoj venkova na území Krkonoš a dosažení soběstačnosti regionu skrze podporu místních podnikatelů a obcí v doplňování chybějících služeb.

OBRÁZEK 28 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA MAS KRKONOŠE

Zdroj: www.maskrkonoše.cz

MAPA 10 ÚZEMNÍ PŮSOBNOST MAS KRKONOŠE

Zdroj: www.maskrkonoše.cz

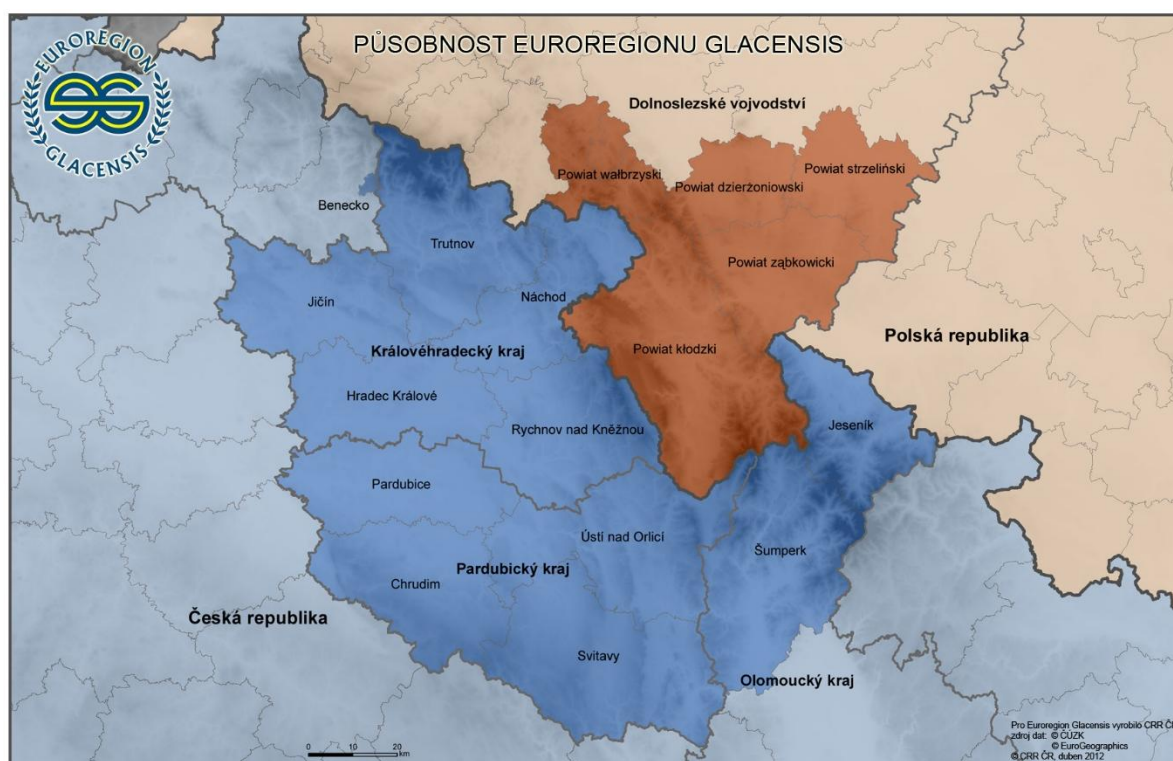
Euroregion Glacensis

Euroregion byl založen roku 1996 a bylo tím tak završeno několikaleté úsilí o rozvoj vzájemné přeshraniční spolupráce.

Euroregiony jsou nadnárodním typem svazků či sdružení obcí a měst a jejich cílem je především podpora a realizace projektů odrážejících všechny formy spolupráce mezi smluvními stranami. Spolupráce přesahující hranice napomáhá zmírňovat nevýhody, které s sebou hranice v území nesou. Překonává národní okrajové polohy pohraničních oblastí a zlepšuje životní podmínky obyvatelstva zde žijícího. Má zasahovat do všech kulturních, sociálních, hospodářských a infrastrukturních oblastí života občanů.

Euroregion leží na území 3 krajů, Královéhradeckého, Pardubického a Olomouckého na území okresů Náchod, Rychnov nad Kněžnou, Hradec Králové, Trutnov, Jičín, Chrudim, Svitavy, Ústí nad Orlicí, Pardubice a Šumperk na české straně a powiaty kłodzki, ząbkowski, wałbrzyski, strzeliński, świdnicki, dzierzoniowski a města Wałbrzych na polské straně a je největším česko-polským euroregionem s nejdélší společnou hranicí. Jeho hlavním úkolem je podpora česko-polské přeshraniční spolupráce a rozvoje příhraničního území, která jsou spjata úzkými geografickými a historicko-politickými vazbami.

MAPA 11 ÚZEMÍ EUROREGIONU POMEZÍ ČECH, MORAVY A KLADSKA – EUROREGION GLACENSIS

Zdroj: www.euro-glacensis.cz

Svaz měst a obcí ČR

Svaz byl založen v roce 1989 jako nepolitická a dobrovolná organizace sdružující města a obce. Jeho kořeny však sahají až do roku 1907, kdy byl zformován jeho předchůdce – Svaz českých měst v království Českém. Svaz je partnerem pro vládní i parlamentní politickou reprezentaci. Podílí se na přípravě a tvorbě návrhů legislativních opatření v oblastech týkajících se kompetencí obcí. Od roku

2004 je Svaz povinným připomínkovým místem, od roku 2005 pak pravidelně minimálně jednou ročně jedná s vládou na základě podepsané Dohody o spolupráci. Dílčí dohody byly postupně podepsány také se stěžejními resorty.

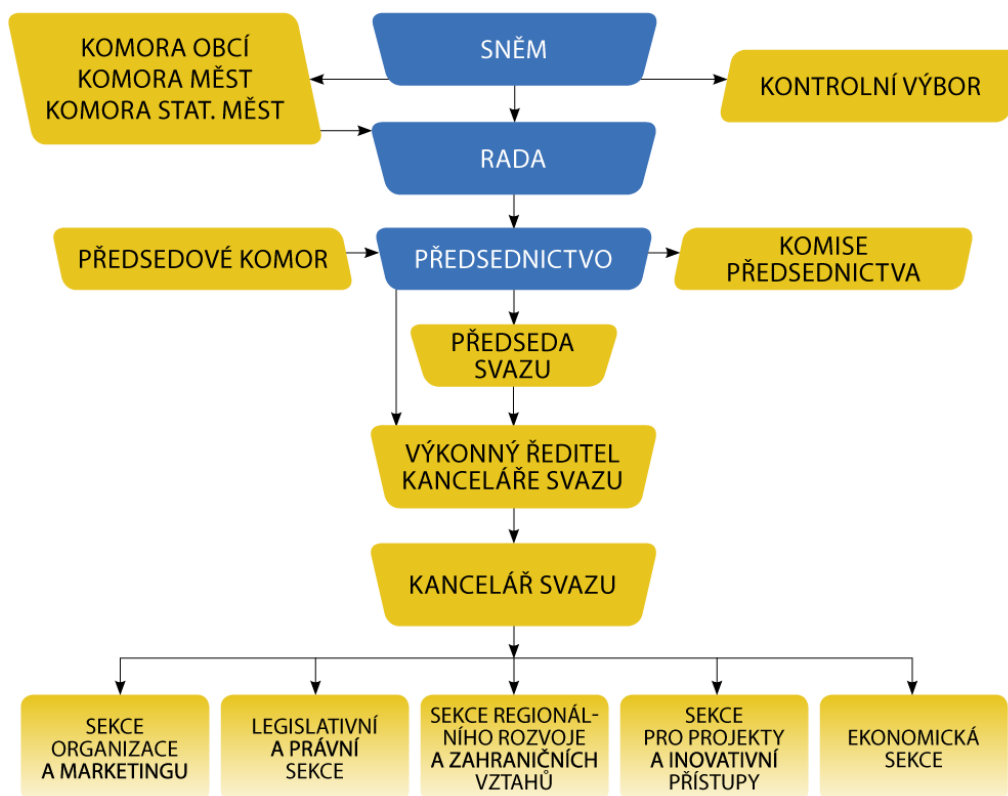
Svaz sdružuje 2 766 obcí, tj. 44,23 % z celkového počtu obcí v České republice. Členské obce Svazu zastupují 8 499 200 obyvatel, což z celkového počtu obyvatelstva představuje 79,8 %. Členem Svazu měst a obcí ČR je také Sdružení tajemníků městských a obecních úřadů ČR.

Činnost Svazu je založena především na aktivitě starostů, primátorů a zastupitelů, kteří se nad rámec povinností ve svém městě či obci věnují i obecným problémům samosprávy. Jejich aktivity pak koordinují a rozhodnutí orgánů Svazu vykonávají zaměstnanci svazové kanceláře.

Hlavní cíle Svazu

- prosazovat společné zájmy obcí a měst ČR všech velikostních kategorií a vytvářet příznivé podmínky k jejich rozvoji
- podílet se na přípravě právních předpisů a dalších opatření vztahujících se k místní samosprávě
- upozorňovat vládu, Parlament i mezinárodní instituce včas na to, jaký dopad mohou mít jimi připravovaná opatření na fungování obcí
- posilovat ekonomickou samostatnost měst a obcí
- informovat a vzdělávat zastupitele i pracovníky místních samospráv
- napomáhat městům a obcím při čerpání dotací z Evropské unie i z národních zdrojů

OBRÁZEK 29 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA SVAZU MĚST A OBCÍ ČR

Zdroj: www.smocr.cz

Partnerská města

Partnerská (družební) města jsou taková města, která se i přes své geografické vzdálenosti a politické rozdíly spojila, aby pěstovala vzájemná kulturní pouta a kontakty mezi svými obyvateli. Mají často podobné demografické i jiné charakteristiky, někdy také podobnou historii. Takováto partnerství vedou často k výměnným studentským programům a také k ekonomické a kulturní spolupráci.

Baunatal, Německo

Město s 28 000 obyvatel ležící v severním Hesensku je partnerem Vrchlabí od roku 1991, kdy došlo k podpisu partnerské smlouvy, přičemž k prvnímu kontaktu s tímto městem došlo již v roce 1989, kdy na pozvání KSV Baunatal odcestovala výprava sportovců odbíjené a karate TJ Spartak Vrchlabí. Zřejmě prvotním důvodem pro vznik partnerství obou měst je přítomnost automobilových závodů na jejich území – Volkswagen v Baunatalu a Škoda ve Vrchlabí.

I přesto, že je Baunatal od Vrchlabí vzdálen více než 600 km, dochází při pravidelných výměnných zájezdech k navázání mnoha opravdu upřímných přátelství mezi lidmi všech věkových kategorií, od dětí až po seniory, mezi vedením a zastupiteli obou měst, mezi sportovci a lidí různých organizací. Průměrný počet účastníků pravidelných oficiálních návštěv je kolem 50 lidí, mnohdy i více. Každý lichý rok jsou vrchlabští ubytováni v rodinách svých přátel a v sudém roce tomu je naopak.

Trouville sur Mer, Francie

Toto zhruba šestitisícové město leží na pobřeží Normandie a patří v současnosti k nejznámějším letoviskům celé Francie.

Kontakty s partnerským městem začaly již v roce 1989, k oficiálnímu podepsání partnerské smlouvy mezi oběma městy pak došlo v září 1993.

Oboustranně probíhá bohatá činnost a výměna skupin dětí, obyvatel (turistů) i spolků a organizací. Nejpilnější jsou Gymnázium Vrchlabí a College Charles Mozin. V kulturní oblasti proběhlo několik výstav ve Vrchlabí i v Trouville za spolupráce místních muzeí. Výměny s koncerty úspěšně organizují i hudební školy obou měst. Bohaté a časté jsou též kontakty představitelů zastupitelstev obou měst.

Spolupráci obou měst lze, i přes jejich značnou vzdálenost (1400 km) a počáteční jazykovou bariéru, označit za bohatou, úspěšnou a vskutku neformální. To potvrzuje nejen značný počet vzniklých přátelství a stále trvajícím zájem o výuku francouzštiny na vrchlabském gymnáziu, ale i kurz češtiny v partnerském Trouville.

Kowary, Polsko

Město Kowary leží v jihovýchodní části Jelenohorské kotliny na úpatí Krkonoš a Janovických Rudaw, na křižovatce historických obchodních cest. Rozkládají se mezi dvěma ojedinělými přírodními chráněnými oblastmi: Krkonošským národním parkem a CHKO Rudawski Park Krajobrazowy.

Kowary a Vrchlabí – partnerská města ležící na obou stranách Krkonoš. Města s podobnou rozlohou, která vznikla v přibližně stejné době (Kowary v r. 1513, Vrchlabí r. 1533) a která spojuje hornická

minulost, průmyslová tradice i předpoklady pro rozvoj turistického ruchu. Blízkost obou měst, nejen vzdáleností 55 km, dává předpoklady k další spolupráci a rozvíjení vzájemných vztahů.

První dokument o spolupráci měst – Memorandum o přátelství, porozumění a spolupráci byl podepsán již 9. srpna 2007. Starostové měst stvrdili svými podpisy dne 28. září 2013 Smlouvu o partnerství, která je dokladem zájmu o budování dobrých vztahů ve všech oblastech života obyvatel obou měst.

A.2 VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

10. SWOT ANALÝZA

SWOT analýza shrnuje silné a slabé stránky města, příležitosti rozvoje města a hrozby, jež tento rozvoj omezují. Podkladem pro její zpracování je předchozí situační analýza.

TABULKA 16 SWOT ANALÝZA

SWOT ANALÝZA		
	Přednosti	Nedostatky
Vnitřní prostředí	<p><u>Silné stránky (S)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Poloha města na horním toku Labe a u Krkonošského národního parku. • Dlouhodobá ekonomická stabilita a prosperita města. • Vysoký potenciál cestovního ruchu a rozvinutá infrastruktura. • Historické jádro města a kulturní dědictví (památková zóna a tradice). • Kvalitní občanská vybavenost (školství, zdravotnictví, sociální služby). • Rozvinutá dopravní infrastruktura (silniční tahy, autobusové a vlakové spojení). • Nízká míra nezaměstnanosti a aktivní trh práce. • Provázanost na okolní obce i širší regionální patriotismus. • Aktivní spolkový a komunitní život. • Strategické plánování (vlastní strategické dokumenty). 	<p><u>Slabé stránky (W)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Stárnutí populace a mírný pokles počtu obyvatel v dlouhodobém horizontu. • Vysoká cena bydlení a nedostatek nájemního bydlení. • Omezené parkovací kapacity v centru města. • Nevhodný stav některých komunikací a chodníků. • Nedostatek kvalifikovaných pracovníků v některých sektorech. • Značná závislost na automobilovém průmyslu a cestovním ruchu. • Omezené využívání obnovitelných zdrojů energie. • Menší nabídka středních škol (mládež směřuje do okolních měst). • Pomalejší aktualizace Územního plánu a tlak na výstavbu rekreačního bydlení.

Vnější prostředí	<u>Příležitosti (O)</u>	<u>Hrozby (T)</u>
	<ul style="list-style-type: none"> • Čerpání dotačních prostředků z fondů EU, národních a krajských programů. • Rozvoj cestovního ruchu a služeb s vysokou přidanou hodnotou. • Rozšiřování environmentálně šetrného podnikání a cirkulární ekonomiky. • Zlepšení dopravní dostupnosti (dokončení dálnice D11 a rychlostní silnice R35). • Využití potenciálu Krkonošského národního parku pro rozvoj šetrné turistiky. • Posílení meziobecní spolupráce v rámci ORP Vrchlabí. • Rozvoj moderních technologií a digitalizace podnikání i veřejné správy. • Zvýšení energetické účinnosti budov a využití OZE. • Rozvoj dostupného i sociálního bydlení a bydlení s péčí pro seniory. • Podpora regionálních výrobků a místních služeb. 	<ul style="list-style-type: none"> • Změna klimatu a její dopady na Krkonoše (méně sněhu, výkyvy počasí). • Ekonomická recese a inflace. • Odliv kvalifikované pracovní síly do větších měst. • Zvýšená konkurence v cestovním ruchu. • Demografické trendy (stárnutí populace) a zátěž na sociální systém. • Legislativní změny a byrokracie spojená např. s čerpáním dotací. • Nárůst nákladů na energie a stavební materiály. • Omezení daná polohou v KRNAPu. • Nárůst kriminality spojený s větším počtem nepřízpůsobivých osob. • Konflikty zájmů mezi rozvojem cestovního ruchu a ochranou přírody.

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 VIZE MĚSTA

Stanovení vize města je základním kamenem tohoto strategického dokumentu. Formuluje představu o budoucí podobě a funkčnosti města a jeho priorit pro dlouhodobější časový horizont, navzdory střednědobé koncepci celého dokumentu Program rozvoje města (cca 5 let). Důvodem je zajištění návaznosti dlouhodobé koncepce rozvoje města i po uplynutí období, pro které jsou navrženy strategické cíle a opatření v tomto dokumentu.

Základní otázky při formulování vize města:

Jakým městem je Vrchlabí?

- komplexně vybaveným městem s fungující infrastrukturou,
- městem se zájmem o jednotlivé občany a sociální vazby ve městě,
- městem kladoucím důraz na vzdělání,
- moderním městem s touhou se dále rozvíjet.

Jakým městem by Vrchlabí chtělo být v budoucnu?

- městem se spokojenými obyvateli napříč jednotlivými vrstvami,
- městem moderním, pokrokovým, bezpečným, vhodným pro život z pohledu všech věkových i sociálních skupin.

Vize města Vrchlabí:

Vize města Vrchlabí se soustředí na jeho identitu jako Brány Krkonoš a moderního centra s respektem k historii. Město usiluje o to být přívětivým a udržitelným místem pro život, práci i volný čas svých obyvatel a návštěvníků. Klíčovým prvkem je aktivní péče o kulturní a přírodní dědictví v souladu s principy ochrany Krkonošského národního parku. Dynamický rozvoj je zaměřen na kvalitní občanskou vybavenost, moderní technologie a posilování ekonomické stability, zejména v sektoru služeb a šetrné turistiky. Vrchlabí si klade za cíl být centrem spolupráce v regionu krkonošského podhůří.

B.2 STANOVENÍ PRIORITYNÍCH OBLASTÍ, STRATEGICKÝCH CÍLŮ, OPATŘENÍ A AKTIVIT

1. PŘEHLED PRIORITYNÍCH OBLASTÍ

Prioritní oblasti vycházejí z výsledků SWOT analýzy, hlavních poznatků situační analýzy města a stanovené vize města. Představují oblasti, ve kterých se město chce rozvíjet a pro tento rozvoj má potenciál a dostatek dostupných zdrojů, finančních a lidských.

Na základě výše zmíněných definujících aspektů a vzájemného provázání byly identifikovány následující prioritní oblasti:

- **Prioritní oblast 1: ZAMĚSTNANOST A EKONOMIKA**
- **Prioritní oblast 2: DOPRAVA**
- **Prioritní oblast 3: BYDLENÍ**
- **Prioritní oblast 4: VZDĚLÁVÁNÍ**
- **Prioritní oblast 5: SOCIÁLNÍ OBLAST A ZDRAVOTNICTVÍ**
- **Prioritní oblast 6: ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ**
- **Prioritní oblast 7: BEZPEČNOST**
- **Prioritní oblast 8: POHYB A SPORT**
- **Prioritní oblast 9: KULTURA, KOMUNITNÍ A SPOLKOVÝ ŽIVOT**
- **Prioritní oblast 10: CHYTRÉ A VSTŘÍCNÉ MĚSTO**

2. PŘEHLED STRATEGICKÝCH CÍLŮ

Strategické cíle jsou ukazateli pro rozvoj města a poskytují informaci o požadovaném stavu, kterého chce město dosáhnout. Strategické cíle jsou naplňovány prostřednictvím rozvojových opatření a konkrétních aktivit.

Pro výše zmíněné prioritní oblasti byly stanoveny tyto strategické cíle:

Prioritní oblast 1: ZAMĚSTNANOST A EKONOMIKA

- Strategický cíl 1.1: Podpora zaměstnanosti
- Strategický cíl 1.2: Spolupráce s ekonomickými subjekty na území města
- Strategický cíl 1.3: Úsporné hospodaření města
- Strategický cíl 1.4: Podpora rozvoje cestovního ruchu

Prioritní oblast 2: DOPRAVA

- Strategický cíl 2.1: Rozvoj a zlepšování dopravní infrastruktury
- Strategický cíl 2.2: Kultivace veřejného prostoru

Prioritní oblast 3: BYDLENÍ

- Strategický cíl 3.1: Podpora rozvoje bydlení

Prioritní oblast 4: VZDĚLÁVÁNÍ

- Strategický cíl 4.1: Podpora rozvoje vzdělávání
- Strategický cíl 4.2: Podpora a rozvoj středního školství

Prioritní oblast 5: SOCIÁLNÍ OBLAST A ZDRAVOTNICTVÍ

- Strategický cíl 5.1: Zajištění kvalitní a kapacitně odpovídající sociální práce a sociálních služeb vč. péče o seniory
- Strategický cíl 5.2: Prohlubování spolupráce v oblasti zdravotnictví
- Strategický cíl 5.3: Podpora bezbariérovosti města

Prioritní oblast 6: ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

- Strategický cíl 6.1: Podpora veřejné zeleně
- Strategický cíl 6.2: Předcházení odpadům a nakládání s nimi
- Strategický cíl 6.3: Podpora opatření reagujících na změny klimatu

Prioritní oblast 7: BEZPEČNOST

- Strategický cíl 7.1: Zajištění bezpečnosti občanů

Prioritní oblast 8: POHYB A SPORT

- Strategický cíl 8.1: Údržba a rozvoj všech sportovišť ve vlastnictví města
- Strategický cíl 8.2: Podpora pohybu a sportovních organizací

Prioritní oblast 9: KULTURA, KOMUNITNÍ A SPOLKOVÝ ŽIVOT

- Strategický cíl 9.1: Vyhovující kulturní infrastruktura
- Strategický cíl 9.2: Podpora kultury
- Strategický cíl 9.3: Péče o památky, dědictví a vzhled města

Prioritní oblast 10: CHYTRÉ A VSTŘÍCNÉ MĚSTO

- Strategický cíl 10.1: Aplikace moderních a přínosných řešení v chodu města

3. OPATŘENÍ A AKTIVITY VEDOUcí K NAPLŇOVÁNÍ STRATEGICKÝCH CÍLŮ

Opatření jsou přesně definované záměry města, prostřednictvím kterých chce město naplnit stanovené cíle. Konkrétnějšími kroky k naplnění cílů jsou pak jednotlivé aktivity, tedy akce, které obec plánuje uskutečnit. Pro aktivity se průběžně hodnotí připravenost a stanovuje důležitost, předpokládané období realizace, odpovědnost za realizaci, odhadované náklady a zdroje financování.

Prioritní oblast 1: ZAMĚSTNANOST A EKONOMIKA

Strategický cíl 1.1: Podpora zaměstnanosti

Opatření 1.1.1: Vytváření atraktivnějších pracovních míst

Opatření 1.1.2: Podpora práce z domova a flexibility

- Zavádění a rozvoj rychlostního internetu

Strategický cíl 1.2: Spolupráce s ekonomickými subjekty na území města

Opatření 1.2.1: Podpora rozvoje průmyslových podniků, malých a středních firem

- Rozvoj a údržba průmyslových zón – infrastruktura pro průmyslovou zónu Láňovská
- Komunikace, kooperace a vytváření odpovídajících podmínek pro stavební a jiné investory
- Podpora podnikání v centru města
- Poradenství pro podnikatele na OŽÚ a urychlení při vyřizování žádostí za použití Jednotného registračního formuláře

Strategický cíl 1.3: Úsporně hospodařící město

Opatření 1.3.1: Odpovědné hospodaření města a jeho organizací

- Optimalizace a propojení agend MěÚ a přímo řízených organizací města
- Péče, modernizace a efektivní nakládání s vodohospodářským systémem města vč. pitné vody a kanalizace

Strategický cíl 1.4: Podpora rozvoje cestovního ruchu

Opatření 1.4.1: Propagace a prezentace města

- Zvážení zavedení karty hosta – možnost čerpání bonusů, slev, zlepšení evidence ubytovaných
- Rozšíření prezentace města na sociálních sítích, v médiích a pomocí elektronických nástrojů

Opatření 1.4.2: Zajišťování udržitelného rozvoje města

- Spolupráce soukromého a veřejného sektoru na propagaci destinace a zvyšování atraktivity pro návštěvníky

Prioritní oblast 2: DOPRAVA

Strategický cíl 2.1: Rozvoj a zlepšování dopravní infrastruktury

Opatření 2.1.1: Rekonstrukce komunikací

- Ul. Pražská – rekonstrukce komunikace vč. infrastruktury
- Ul. J. Šíra – dokončení rekonstrukce komunikace vč. infrastruktury
- Ul. Dobrovského – rekonstrukce komunikace vč. infrastruktury a parkoviště u kláštera
- Ul. Luční – rekonstrukce komunikace vč. infrastruktury
- Cyklostezky a cyklotrasy (č. 2 Labská a č. 22 Jizerská)
- Cyklostezka č. 22 – úsek A (Vrchlabí – Horní Branná)
- Chodník ul. Dělnická (úsek od ul. K Mlékárně po žel. přejezd)
- Chodník ul. Poštovní (úsek od ul. Na Nivě po žel. stanici Podhůří – Harta)
- Ul. U Vodojemu – infrastruktura
- Most V 36 Horská
- Ul. Lánovská – vznik kruhové křižovatky

Opatření 2.1.2: Zvýšení bezpečnosti dopravní infrastruktury

- Rozšíření kamerového systému pro dohled nad dodržováním pravidel
- Budování, opravy a rekonstrukce komunikací pro pěší

Strategický cíl 2.2: Kultivace veřejného prostoru

Opatření 2.2.1: Revitalizace veřejných ploch

- Prostor za konírnou
- Školní dvůr Lužická
- Kulturně vzdělávací centrum ul. Vančurova/Šíra (prostor u býv. kina)
- Park Harta (dokončení revitalizace)
- Prostor před býv. kovárnou v Hořejším Vrchlabí
- Snaha o kultivaci vhodného umístování zásilkových boxů

A další projekty uvedené v přehledu dokumentací (tabulka 14 a 15 v Programu rozvoje města).

Prioritní oblast 3: BYDLENÍ

Strategický cíl 3.1: Podpora rozvoje bydlení

Opatření 3.1.1: Vybudování infrastruktury nových rozvojových území určených k bydlení

- Vybudování infrastruktury pro RD – Kalvárie III
- Vybudování infrastruktury v lokalitě Liščí kopec a nad Lánovskou
- Vybudování infrastruktury v lokalitě u Dělnické v Podhůří – Hartě

Opatření 3.1.2: Zvyšování standardu městských bytů

- Čp. 100 – rekonstrukce bytů
- Čp. 380 a 561 – přestavba bytů
- Zámeček Harta (U Zámku čp. 1) – přestavba bytů a komunitních prostor

Opatření 3.1.3: Snižování počtu neobydlených bytů

A další projekty uvedené v přehledu dokumentací (tabulka 14 a 15 v Programu rozvoje města).

Prioritní oblast 4: VZDĚLÁVÁNÍ

Strategický cíl 4.1: Podpora rozvoje vzdělávání

Opatření 4.1.1: Zaměření na předškolní a školní příležitosti vzdělávání

- Dokončení rekonstrukce budovy Základní školy, Vrchlabí, Školní 1336 včetně opatření na snížení en. náročnosti.
- Modernizace Mateřské školy, Vrchlabí, Letná 1249 včetně opatření na snížení en. náročnosti.
- Rekonstrukce sportovního areálu při Základní škole, Vrchlabí, Školní 1336.
- Modernizace technického zařízení základních škol včetně vybavení softwarem.
- Modernizace herních prvků a zahrad mateřských škol.
- Modernizace herních prvků a zahrad mateřských škol a základních škol se zaměřením na environmentální vzdělávání.
- Zapojení škol do místních a mezinárodních programů spolupráce.

Opatření 4.1.2: Zaměření na umělecké, mimoškolní a celoživotní vzdělávání

- Vybudování nové ZUŠ vč. rozšíření výukových oborů
- Vestavba klubovny do půdních prostor Domu dětí a mládeže Pelíšek, Vrchlabí
- Univerzita 3. věku a další možnosti celoživotního vzdělávání

Opatření 4.1.3: Posílení výuky cizích jazyků

- Rodilí mluvčí do škol a družin
- Grantový program města

Opatření 4.1.4: Zapojování škol do mezinárodních projektů

- Rozšíření spolupráce se školami v partnerských i jiných městech
- Zapojení škol do místních a mezinárodních programů spolupráce

Strategický cíl 4.2: Podpora a rozvoj středního školství

Opatření 4.2.1: Posílení kvality středního školství

- Rekonstrukce objektu budovy gymnázia včetně sportovního zázemí

Opatření 4.2.2: Posílení spolupráce mezi středními školami a městem, včetně příspěvkových organizací města

Opatření 4.2.3: Propojování škol s ekonomickými subjekty

Jednotlivé projekty v rámci tohoto Programu rozvoje města Vrchlabí jsou uvedeny v aktuálním znění Strategického rámce Místního akčního plánu pro správní obvod ORP Vrchlabí, viz příloha

Prioritní oblast 5: SOCIÁLNÍ OBLAST A ZDRAVOTNICTVÍ

Strategický cíl 5.1: Zajištění kvalitní a kapacitně odpovídající sociální práce a sociálních služeb vč. péče o seniory

Opatření 5.1.1: Zajištění kapacit a koordinace v sociální oblasti

- Udržení stávajících kapacit sociální práce a sociálních služeb
- Vytvoření a schválení Komunitního plánu rozvoje v sociální oblasti od roku 2026
- Zajištění systematické koordinace sociální oblasti s cílem zvýšení efektivity
- Tvorba Prorodinné koncepce
- Zpracování koncepce rozvoje služeb pro seniory
- Realizace projektu „Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území obcí Královéhradeckého kraje“

Opatření 5.1.2: Rekonstrukce a modernizace sociální infrastruktury

- Podpora dostavby pavilónu v Domově pro seniory
- Podpora zvýšení počtu odlehčovacích lůžek

Opatření 5.1.3: Realizace opatření Koncepce sociálního bydlení města Vrchlabí 2019–2022 a déle

- Vytvoření metodiky průběhu znovuuvedení uvolněného bytu do nabídky
- Vytvoření systému pravidelného vyhodnocování výnosů z nájmu bytů a investic do bytového fondu
- Zajištění proškolení pracovníků účastných řízení o přidělení bytu na základě doporučení a KP Úřadu práce ve Vrchlabí v Metodice práce v oblasti bydlení
- Aktivní vyhledávání zdrojů pro realizaci větších investičních akcí v rámci revitalizace městského bytového fondu
- Zajištění odborných stáží pro pracovníky zajišťující integrovanou podporu uživatelům sociálního bydlení
- Rozpracování Metodiky poskytování integrované podpory uživatelům sociálního bydlení
- Udržení pravidelných schůzek majetkového odboru a odboru sociálního a zdravotního
- Zajištění pravidelného sběru dat z oblasti sociálního bydlení prostřednictvím dotazníku

Strategický cíl 5.2: Prohlubování spolupráce v oblasti zdravotnictví

Opatření 5.2.1: Podpora zajištění kvalitní zdravotní péče ve městě

- Zajištění kvalitního zázemí (bydlení) pro střední zdravotnický personál
- Mediální prezentace a podpora zdravotnických zařízení

Strategický cíl 5.3: Podpora bezbariérovosti města

Opatření 5.3.1: Bezbariérová opatření

- Snaha o budování bezbariérových opatření (komunikace, přechody pro chodce, veřejné budovy, výtahy)
- Spolupráce mezi OSZ, MO, RMÚP a veřejností

Prioritní oblast 6: ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Strategický cíl 6.1: Podpora veřejné zeleně

Opatření 6.1.1: Evidence zeleně

- Dopracování pasportu veřejné zeleně
- Průběžná aktualizace pasportu

Opatření 6.1.2: Obnova a ochrana dřevin

- Provádět pravidelné průzkumy dřevin a zeleně na území města
- Ochrana dřevin a zeleně před poškozením či nadbytečným odstraněním

Strategický cíl 6.2: Předcházení odpadům a nakládání s nimi

Opatření 6.2.1: Zlepšování podmínek pro předcházení, nakládání a třídění odpadu

- Sběrný dvůr – vybudování městského areálu
- Rozšíření sběrného dvora o službu Re – use
- Aktualizovat evidenční systém o odpadech
- Zainteresovanost veřejnosti na efektivním přístupu k problematice odpadů
- Zpřesnění evidence o subjektech využívající sběrný dvůr

Opatření 6.2.2: Podpora efektivního nakládání s tříděným odpadem

- Systém lokalizace míst pro TKO
- Vzdělávání o odpadech – osvěta

Strategický cíl 6.3: Podpora opatření reagujících na změny klimatu

Opatření 6.3.1: Realizace dlouhodobých opatření z hlediska šetrného a efektivního hospodaření s vodou

- Údržba a zkapacitnění Vápenického potoka

- Realizace parkovacích míst s propustným / polopropustným povrchem

Prioritní oblast 7: BEZPEČNOST

Strategický cíl 7.1: Zajištění bezpečnosti občanů

Opatření 7.1.1: Podpora fungování a služby městské policie a hasičů

- Modernizace kamerového systému města
- Modernizace techniky, zázemí a podmínek fungování požární a hasičské ochrany

Opatření 7.1.2: Úklid a zimní údržba veřejných prostranství města

- Průběžná aktualizace plánu zimní údržby a celoroční čistoty města
- Obnova technických prostředků a zařízení pro zajišťování údržby města

Opatření 7.1.3: Realizace protipovodňových opatření v záplavových oblastech

- Protipovodňové opatření i na menších tocích v rámci zastavěné části města

Prioritní oblast 8: POHYB A SPORT

Strategický cíl 8.1: Údržba a rozvoj všech sportovišť ve vlastnictví města

Opatření 8.1.1: Rekonstrukce stávajících sportovišť a areálů

- Modernizace atletického areálu manželů Zátopkových a areálu na Liščím kopci

Opatření 8.1.2: Budování nových sportovišť a areálů

- Vybudování dětského hřiště LK
- Dovybavení lyžařských běžeckých tratí
- Revitalizace školního dvora a vybudování dětského hřiště Lužická (ZŠ nám. Míru)
- Postupná renovace sportovní haly v ul. Tyršova

Strategický cíl 8.2: Podpora pohybu a sportovních organizací

Opatření 8.2.1: Spolupráce se sportovními a tělovýchovnými organizacemi, kluby a spolky

- Grantový program města
- Spolupráce s poskytovateli dotací do sportu (Národní sportovní agentura, aj.)

Prioritní oblast 9: KULTURA, KOMUNITNÍ A SPOLKOVÝ ŽIVOT

Strategický cíl 9.1: Vyhovující kulturní infrastruktura

Opatření 9.1.1: Revitalizace a rekonstrukce stávající kulturní infrastruktury

- Příprava revitalizace objektu č.p. 270 – bývalého kina na moderní divadelní a hudební prostor
- Péče o kino Kartonka – průběžná modernizace digitálních technologií promítání

Strategický cíl 9.2: Podpora kultury a spolkového života

Opatření 9.2.1: Podpora aktivit a kulturních a jiných akcí pořádaných všemi subjekty

- Grantový program města
- Vytvoření platformy „Spolkového rozcestníku“ a prohloubení spolupráce se spolky
- Spolupráce na rozvoji inovativních a kreativních iniciativ

Strategický cíl 9.3: Péče o památky, dědictví a vzhled města

Opatření 9.3.1: Pravidelná údržba a rekonstrukce památek

- Revitalizace městské památkové zóny
- Čp. 210 – dokončení rekonstrukce objektu

Prioritní oblast 10: CHYTRÉ A VSTŘÍCNÉ MĚSTO

Strategický cíl 10.1: Aplikace moderních a přínosných řešení v chodu města

Opatření 10.1.1: Podpora rozvoje chytrých technologií

- Podpora 5G sítě
- Podpora rozvoje optické sítě

B.3 PODPORA REALIZACE PROGRAMU

4. ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ REALIZACE

Program rozvoje města Vrchlabí představuje rozvojovou koncepci, která bude realizována převážně z veřejných prostředků. Město bude muset vynaložit významné finanční prostředky na realizaci programu, přičemž může využít možnosti spolufinancování z krajských, národních či evropských dotačních titulů a spolupráce s podnikatelským sektorem.

Program rozvoje města je schválen zastupitelstvem města, a to se hlásí k postupné realizaci tohoto strategického dokumentu.

5. VYHODNOCOVÁNÍ A AKTUALIZACE

Úspěšná realizace programu rozvoje města se odvíjí nejen od vhodně vymezených cílů a opatření a následné realizace konkrétních aktivit, ale také od nastavení jednoduchého, ale účinného systému monitoringu. Účelem monitoringu je průběžné sledování naplňování cílů strategie v jednotlivých letech, což může být podkladem pro její vyhodnocování.

Hodnocení strategie by mělo být východiskem pro rozhodování o dalším směřování rozvojového dokumentu a přijetí případných změn, pokud bude docházet k vývoji stanovených cílů. Důležitým elementem je rovněž aktualizace strategie, jenž reaguje na pozitivní i negativní tendence v území.

Program rozvoje města je vhodné aktualizovat na základě vývoje situace ve městě i okolí a plnění či neplnění stanovených cílů.

Za vyhodnocování a aktualizaci tohoto strategického dokumentu má rovněž odpovědnost město Vrchlabí.

Seznam tabulek, obrázků, map a grafů

Tabulka 1 Počet obyvatel v jednotlivých letech	20
Tabulka 2 Věkové složení obyvatelstva	20
Tabulka 3 Pohyb obyvatelstva v jednotlivých letech.....	21
Tabulka 4 Ekonomické subjekty dle převažující činnosti k 31. 12. 2024	27
Tabulka 5 Ekonomické subjekty dle právní formy k 31. 12. 2024	28
Tabulka 6 Podíl nezaměstnaných osob (PNO) ve městě Vrchlabí v posledních deseti letech	30
Tabulka 7 Dokončené byty ve městě Vrchlabí za posledních pět let	43
Tabulka 8 Pravidelné akce pořádané ve městě Vrchlabí.....	61
Tabulka 9 Sportovní infrastruktura ve Vrchlabí.....	63
Tabulka 10 Druhy pozemků (ha) – srovnání v desetiletém období.....	67
Tabulka 11 Bilance rozpočtového hospodaření v posledních letech a střednědobý výhled do roku 2028 ..	73
Tabulka 12 Přijaté dotace v posledních pěti letech (např.).....	74
Tabulka 13 Přehled strategických dokumentů	75
Tabulka 14 Přehled dokončených projektových dokumentací města	76
Tabulka 15 Přehled rozpracovaných či připravovaných projektových dokumentací města	76
Tabulka 16 SWOT analýza	86
Obrázek 1 Znak a prapor města	8
Obrázek 2 Zámek.....	13
Obrázek 3 Klášter augustiniánů.....	14
Obrázek 4 Chrám sv. Vavřince.....	15
Obrázek 5 Čtyři historické domky	16
Obrázek 6 Dům se sedmi štíty	17
Obrázek 7 Stará kovárna	17
Obrázek 8 Meteorologický sloup.....	18
Obrázek 9 MŠ Komenského	46
Obrázek 10 MŠ Labská	47
Obrázek 11 MŠ Letná Obrázek 12 Odloučené pracoviště MŠ A. Dvořáka.....	48
Obrázek 13 MŠ Jiráskova.....	49
Obrázek 14 MŠ Dělnická 74 Obrázek 15 MŠ Lesní.....	49
Obrázek 16 MŠ Horská	50
Obrázek 17 Lesní mateřská škola Mraveneček	50
Obrázek 18 ZŠ Horská.....	51
Obrázek 19 ZŠ Školní	52
Obrázek 20 ZŠ nám. Míru	53
Obrázek 21 Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna, Vrchlabí, Al. Jiráskova 617.....	54
Obrázek 22 Základní škola speciální a praktická škola Diakonie ČCE Vrchlabí.....	55
Obrázek 23 Základní škola, Vrchlabí, Krkonošská 230.....	56
Obrázek 24 Dětský domov a školní jídelna, Vrchlabí, Žižkova 497.....	56
Obrázek 25 ZUŠ Karla Halíře, Vrchlabí.....	57
Obrázek 26 DDM Pelíšek, Vrchlabí	58
Obrázek 27 Schéma organizační struktury města Vrchlabí.....	71

Obrázek 28 Organizační struktura MAS Krkonoše	81
Obrázek 29 Organizační struktura Svazu měst a obcí ČR	83
Mapa 1 Poloha ORP Vrchlábí v rámci Královéhradeckého kraje.....	9
Mapa 2 Poloha města Vrchlábí	10
Mapa 3 Výsledky sčítání dopravy 2020 na úseku č. 5-0961	37
Mapa 4 Výsledky sčítání dopravy 2020 na úseku č. 5-0962	38
Mapa 5 Trasy cyklobusů v Krkonoších v roce 2022	41
Mapa 6 Významné prvky ochrany životního prostředí na území města Vrchlábí	70
Mapa 7 Území ORP Vrchlábí.....	78
Mapa 8 Územní působnost destinační společnosti Krkonoše – svazek měst a obcí	79
Mapa 9 Územní působnost Svazku obcí Horní Labe	80
Mapa 10 Územní působnost MAS Krkonoše	81
Mapa 11 Území Euroregionu Pomezí Čech, Moravy a Kladska – Euroregion Glacensis	82
Graf 1.....	67
Graf 2.....	68

Příloha:

Strategický rámec Místního akčního plánu vzdělávání pro správní obvod ORP Vrchlábí

Použité zdroje

Zdroje tištěné:

- Územní plán města Vrchlabí, ÚZEMNÍ PLÁN ÚPLNÉ ZNĚNÍ PO ZMĚNÁCH Č. 15, 16, 17; 04/2023; SAUL s.r.o., Sdružení architektů a urbanistů Liberec;
- Zpráva o stavu životního prostředí ve městě Vrchlabí; 2009; Týmová iniciativa pro místní udržitelný rozvoj;
- Zásady územního rozvoje Královéhradeckého kraje; listopad 2011; SURPMO, a.s., Projektové středisko Hradec Králové ve spolupráci s EMPLA AG spol. s r.o. Hradec Králové a Mgr. Janem Losíkem, Ph.D.;
- Vyhodnocení krajinného rázu území Krkonošského národního parku a jeho ochranného pásma – část Královéhradecký kraj; listopad 2004; Ing. arch. Jitka Brychtová, Ing. Josef Krause;
- Bakalářská práce Urbánní charakteristika města Vrchlabí; červenec 2010; Marek Bobovský;
- Územně analytické podklady ORP Vrchlabí – 5. aktualizace; 2020; Atelier T-plan s.r.o.;
- Aktualizovaná strategie územně správního obvodu ORP Vrchlabí v oblasti sociálních služeb na léta 2015–2020;
- Územní energetická koncepce Královéhradeckého kraje – aktualizace 2009; Ing. Michal Palečko; Ing. Vladimír Hrubý; Ing. Václav Šrámek; Zuzana Soukupová;
- Rozvojový plán služby sociální rehabilitace pro rok 2016 – aktualizace; MěÚ Vrchlabí;
- Plán odpadového hospodářství města Vrchlabí na období 2016–2025; červenec 2017; MěÚ Vrchlabí, odbor životního prostředí;
- MĚSTO VRCHLABÍ STRATEGIE MĚSTA PRO NAKLÁDÁNÍ S ODPADY; únor 2022; EBW Solution s.r.o.; Martin Schwarz;
- PLÁN FINANCOVÁNÍ OBNOVY VODOVODU A KANALIZACE V MAJETKU MĚSTA VRCHLABÍ 2018-2027; Ekologický Rozvoj a Výstavba s.r.o.
- Diplomová práce Regionální politika a její úloha v rozvoji města Vrchlabí; Bc. Monika Palátková; 2022 ČZU v Praze;
- Koncepce sociálního bydlení města Vrchlabí 2019–2022; 2019; Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území obcí Královéhradeckého kraje;
- Strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS na období 2021-2027; červen 2021; 1;
- Komunitní plán rozvoje sociální práce, sociálních služeb a návazných služeb na území správního obvodu obce s rozšířenou působností Vrchlabí 2021–2025; Mgr. Adéla Cupáková, DiS; 2021 dostupný z: https://www.muvrchlabi.cz/evt_file.php?file=751)
- Plán dopravní obslužnosti města Vrchlabí 2021–2025; Martin Fencí; 2021

Zdroje elektronické:

- Český statistický úřad: www.czso.cz;
- ČSÚ Veřejná databáze: <https://vdb.czso.cz/>;
- Integrovaný portál MPSV: <http://portal.mpsv.cz/>;
- Mapový server: www.mapy.cz;
- Oficiální webové stránky obce: www.muvrchlabi.cz;

- Turistický portál Vrchlabí: www.mestovrchlabi.cz;
- Mapový portál královéhradeckého kraje: <https://www.khk.cz/oblasti/dtm-gis-mapove-sluzby>;
- Webové stránky Celostátního sčítání dopravy: https://scitani.rsd.cz/CSD_2020/pages/map/default.aspx;
- Turistický portál Krkonoše: www.krkonoše.eu;
- Oficiální webové stránky MŠ Vrchlabí, Komenského 1248: www.mskomenskeho.info;
- Oficiální webové stránky MŠ Vrchlabí, Labská 338: www.msvrchlabi.cz;
- Oficiální webové stránky MŠ Vrchlabí, Letná 1249: www.msletna.cz;
- Oficiální webové stránky MŠ Vrchlabí, Jiráskova 926: www.msjiraskova.wbs.cz;
- Oficiální webové stránky ZŠ a MŠ Vrchlabí, Horská 256: www.zshorskavrchlabi.cz;
- Oficiální webové stránky Lesní mateřské školy Mraveneček z.ú.: www.lesniklubmravenecek.cz;
- Oficiální webové stránky ZŠ a MŠ Vrchlabí, Krkonošská 230: www.zsamsvrchlabi.cz;
- Oficiální webové stránky ZŠ Vrchlabí, Školní 1336: www.zsskolnivr.cz;
- Oficiální webové stránky ZŠ Vrchlabí, nám. Míru 283: www.zsvrchlabi.cz;
- Oficiální webové stránky ZŠ speciální a praktická škola Diakonie ČCE Vrchlabí, Komenského 616: www.specialniskolavrchlabi.diakonie.cz;
- Oficiální webové stránky Dětského domova se školou, Základní škola a školní jídelna, Al. Jiráskova 617: www.ddsvrchlabi.estranky.cz;
- Oficiální webové stránky Dětského domova a školní jídelny Vrchlabí, Žižkova 497: www.ddvrchlabi.cz;
- Sever Wikimedia: www.wikimedia.org;
- Sociální síť Facebook: www.facebook.com;
- Oficiální webové stránky Nemocnice Vrchlabí: www.nemocnicevrchlabi.cz;
- Oficiální webové stránky Místní akční skupiny Krkonoše: www.maskrkonoše.cz;
- Oficiální webové stránky destinační společnosti Krkonoše – svazek měst a obcí: www.svazek.krkonoše.eu;
- Oficiální webové stránky svazku obcí Horní Labe: www.sohl.cz;
- Oficiální webové stránky Regionálního sdružení Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladska – Euroregion Glacensis: www.euro-glacensis.cz;
- Oficiální webové stránky Svazu měst a obcí České republiky: www.smocr.cz.

Zdroje místní:

- Údaje od pracovníků městského úřadu.